وزارت فواید عامه
د ټولګټو وزارت
MINISTRY of PUBLIC WORKS

استراتیژی 2019 - 2023

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت فواید عامه

افغانستان متصل
که ازطریق شبکهٔ پایدار سرک
نقش اساسی
در ترانسپورت منطقوی
بازی نماید

ماه می، سال 2018

وزارت فواید عامه در یک نگاه

مسئولیت های اصلی وزارت فواید عامه

بسط و انکشاف

تطبیق

حفظ و مراقبت

شبکهٔ استراتیژیک سرک (SRN)

طول مجموعی	21,752 کیلومتر
طول موجوده	18,104 کیلومتر
تحت اعمار	1,510 کیلومتر
در حال دیزاین یا تدارکات	722 کیلومتر
پلان شده	1,416 کیلومتر

پیام جلالتمآب رئیس صاحب جمهور جمهوری اسلامی افغانستان

جهش اقتصادی آسیا یکی از بهترین حکایات توسعهٔ اقتصادی زمان ماست. تاریخ قرن 21 تحت نام صعود آسیا به عنوان نیروگاه اقتصادی جهان در حافظه ها ثبت خواهد شد.

جهش اقتصادی آسیا به عنوان قدرت اقتصادی دنیا پدیدهٔ تصادفی نه؛ بل این امر متاثر از عوامل جغرافیایی، وجود منابع، رشد جمعیت نسل جوان و از همه مهم تر تقلا برای اتصال منطقوی است. تقویهٔ ظرفیت های منطقوی برای رشد و ظرفیت مدیریت مخاطرات ناشی از جو جهانی چالشزا در محراق توجه آسیا بوده است.

افغانستان در قلب آسیا، با داشتن ظرفیت اتصال آسیای میانه به جنوب آسیا و شرق آسیا به خاور میانه، پیوند عمیق خورده است. جادهٔ ابریشم که در طول قرون متمادی از طریق این سرزمین می‌گذشت، حامل چیزی بالا تر از فقط کالای تجاری و اجناس گرانبها بود، تجارت و ترانزیت کالا از این طریق تحول و ترکیب نفوس که نهایتاً منتج به انتقال دانش، فکر، فرهنگ و عقیده با تاثیر گذاری عمیق روی تاریخ و تمدن جهان، گردید.

منازعات و جنگ های مخرب عصر حاضر در آسیای میانه و جنوب آسیا، خصوصاً منازعات افغانستان، ظرفیت بالقوهٔ این منطقه برای شگوفایی را محدود و زیانمند ساخته است. تقلیل آسیب های از این قبیل در آینده از طریق همکاری های منطقوی و پیوند منافع اقتصادی متصور خواهد بود. سرمایه گزاری روی زیر ساخت های پایدار شبکهٔ ترانسپورت می‌تواند تضمینی باشد برای اتصال اقتصادی که منتج به صلح و رفاه منطقوی شود.

با پیوند جوامع از طریق شبکهٔ سرک، وزنهٔ تغییر غیر قابل برگشت خواهد بود. هرپیوند می‌تواند مولد تأثیر توسعوی مرکب بوده که مردم را از فقر به رفاه و سعادت سوق دهد.

برای نیل به این هدف، حکومت جمهوری اسلامی افغانستان، با همکاری شرکای بین المللی خویش، متعهد به توسعهٔ زیربنای ترانسپورت به این امید که صلح و ثبات منطقوی را از طریق اتصال منطقوی تأمین نماید، می‌باشد.

محمد اشرف غنی
رییس جمهور جمهوری اسلامی افغانستان

پیشگفتار

در سال 1395 حکومت جمهوری اسلامی افغانستان چهار چوب ملی صلح و توسعه 1396 - 1400 را اعلان نمود. دیدگاه کلی چهار چوب صلح و توسعه عبارت از تأمین اعتماد به نفس و تقویهٔ رفاه مردم افغانستان است. هدف اساسی این برنامه عبارت از کاهش فقر و رفاه مردم بوده، ضمن اینکه اهداف دیگر آن شامل قانونمند ساختن و موثریت دولت و تأمین کار آفرینی ممتد و دست یابی به اهداف توسعهٔ دوامدار است.

چهار چوب صلح و انکشاف ملی در برنامهٔ ملی زیربنا 1396 1400 نیز تبلور یافت. برنامهٔ زیربنای ملی در پیوند با تهیهٔ مقدمات سرمایه گزاری 1396 – 1400 متمرکز بر برنامه ریزی مثمر، عرضه و تطبیق زیر ساخت ها در سطح ملی و سکتوری، باعث بهبود وضع اجراآت و ارایهٔ خدمات با تقویهٔ میزان موثریت، مولدیت و رقابت خواهد شد. برنامهٔ ملی زیربنا (NIP) دورنمای چارچوب صلح و انکشاف ملی افغانستان (ANPDF) را تقویت و اولویت سرمایه گذاری در بخش زیربنا توأم با رشد سرمایهٔ بشری و اتصال منطقوی گسترده در آینده برای انکشاف و رشد اقتصادی، توسعهٔ اجتماعی و کارگماری افغانستان بستر مناسب رشد و توسعه را فراهم می‌سازد. این اسناد برنامه های اولویت ملی (NPPs) و ماسترپلان سکتور ترانسپورتی 2017 – 2036، را بطور دقیق دنبال می‌نماید.

این اسناد استراتیژیک روی سرمایه گزاری بالای یک شبکهٔ منسجم زیربنای ترانسپورت که به شکل سیستماتیک پلان و تطبیق گردیده توافق و متمرکز بر تسهیل رشد و توسعهٔ اقتصادی کشور، دسترسی به بازار داخلی، منطقوی و بین المللی و بسط خدمات اجتماعی، افزایش کار آفرینی و نهایتاً ایجاد تحرک در تجارت، ترانزیت و لوجستیک می-باشد. ارایهٔ زیربنای ترانسپورت مثمر چالش اتصال افغانستان را مرفوع خواهد کرد. این پدیده افغانستان و مردم آنرا به بازار کار، کالا و مارکت منطقه و فراتر از آن پیوند خواهد داد. سکتور سرک که نقش مهمی در تأمین اهداف اتصال و ادغام بازی می کند، در حکم ستون فقرات شبکهٔ ترانسپورت در افغانستان است.

چهارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (2017 – 2021)، برنامهٔ ملی زیربنا (2017 – 2021)، برنامه های اولویت ملی و همچنان ماستر پلان سکتور ترانسپورت در حکم رهنمود برای و. ف. ع. وظایف بزرگ در امر انکشاف زیربنای ترانسپورت به وزارت فواید عامه محول کرده است.

وزارت فواید عامه اصلاحات کلیدی در نهادهای وظیفوی را که شامل؛ توسعهٔ منابع بشری، پالیسی و پلانگذاری، انکشاف و تطبیق پروژه، اولویت بندی و بهربرداری بودجه، تدارکات و مبارزه علیه فساد است، روی دست گرفته است. این تعدیلات برای آیندهٔ وزارت و سکتورزیربنای ترانسپورت بطور کل از اهمیت حیاتی برخوردار است. نیاز است تا وزارت وظایف پراکنده، تشکیلات موازی، و فرهنگ های متعدد را در یک نهاد واحد سلسله مراتب مسئول با خطوط راپور دهی منظم که منتج به تسهیل ارائهٔ خدمات شود، مدغم و توحید سازد. وزارت فواید عامه متعهد به تقلیل در حد صفر دید مخرب نسبت به سکتور عامه است. این وزارت تاکید بر تعهد خویش بر ارتقای ممتد ظرفیت مسلکی کارمندان و تضمین اینکه مخاطرات در حد منطق عملی محو یا کنترل گردد، دارد. تمام مساعی به خرج داده خواهد شد که سیستم مصئون مدیریت و کار عاری از خطر تحقق یابد، بناءً وظایف و مسئولیت های وزارت به نحوی انجام خواهد شد که مصئون برای کارمندان و جامعه باشد.

منحیث وزیر فواید عامه، آرزوی من اینست که یک شبکهٔ پایدار سرک را برای مردم افغانستان به میراث بگذاریم. توقع من اینست که وزارت بالای عرضهٔ خدمات موثر و باکفیت، به وقت و زمان به مردم ما که مستحق آن اند، توجه خود را متمرکز خواهد ساخت.
از طریق این استراتیژی، وزارت بالای ابتکارات و نوآوری هایی تاکید خواهد کرد که اتصال، مصئونیت، مؤثریت و ثبات در سکتور سرک افغانستان را بیشتر ساخته تا کشور را قادر سازد که به اهداف ملی تا سال 2021 دست یابد. با ابتکارات موجود و جدید، وزارت به امید یک آینده ایست که درآن چالش ها به فرصت ها تبدیل شوند.

یما یاری
وزیر فواید عامه
جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست مطالب

خلاصهٔ مطلب 7

معرفی 9

وضعیت فعلی سرک 12

دورنما و مأموریت وزارت فواید عامه 26

ستراتیژی ها وزارت فواید عامه 28

ابتکار وزارت فواید عامه در میان مدت 31

تجدید پلان ستراتیژیک 59

چارچوب نظارت و ارزیابی وزارت فواید عامه از سال 1388 الی 1402) 61

ضمایم 66

مخففات و سرنام

ADB	بانک انکشاف آسیایی
AITF	صندوق وجهی زیربنای افغانستان
ANCL	لابراتوار ساختمانی ملی افغانستان
ANPDF	چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان
CDC	شورای انکشافی جامعه
CIB	ارتقأ ظرفیت و نهاد
DBST	
DFID	شعبه انکشاف بین المللی
GIRoA	جمهوری اسلامی افغانستان
GIS	سیستم معلومات جغرافیایی
KAC	پروژه اتصال مردم افغانستان
MIS	سیستم مدیریت معلومات
MoE	وزارت معارف
MoF	وزارت مالیه
MoI	وزارت امور داخله
MPW	وزارت فواید عامه
NIP	پلان زیربنای ملی
NPP	برنامه اولویت ملی
NRAP	اشتراک مردم و دولت
O&M	حفظ و مراقبت
PASER	ارزیابی و درجه بندی لایه سرک
PPP	مشارکت عامه و خصوصی
RAIP	پروژه دستیابی و بهسازی روستایی
RAMS	سیستم مدیریت دارایی سرک
RAMP	پروژه مدیریت دارایی سرک
RFU	یونت تمویل سرک
RSSP	برنامه پایداری سکتور سرک
SOE	تصدی دولتی
SRN	شبکه سرک استراتیژیک
TCHRP	پروژه ملی اتصال مسیر ترانس-هندوکُش
USAID	اداره انکشافی بین المللی آیالات متحده امریکا
WB	بانک جهانی

فشرده معلومات

افغانستان نقطه وصل تعامل تجاری بین دهلیز های شمال - جنوب و شرق – غرب از طریق آسیای میانه است. این کشور به دلیل داشتن موقعیت خاص جغرافیایی، دارای ظرفیت ایفای نقش محوری در برنامهٔ همکاری های اقتصادی آسیای میانه (CAREC) که از سرمایه گزاری بالای سرک، انرژی و تجارت حمایت می‌کند، است. از جمله شش دهلیز تعیین شده CAREC سه تای آن از خاک افغانستان عبور می‌کند. خطوط ارتباطی سرک و خط آهن افغانستان را به جهان خارج و چهار منطقهٔ متفاوت را با هم وصل می‌کند. در بعد داخلی سرک در افغانستان به طور عمده ولایات، شهرها، ولسوالی ها و قریه‌جات را با هم وصل می‌کند.

به دلیل موقعیت جیواکونومیک خویش، این کشور می-تواند تسهیل کننده سرمایه گزاری های منطقوی گردد. موجودیت منابع سرشار طبیعی در افغانستان، گسترش روزافزون روابط تجاری میان کشورهای منطقه و جهان، موجودیت سرشار منابع خام در منطقه بالاخص در آسیای میانه، امتداد دهلیزهای شمال – جنوب و شرق – غرب آسیایی، زمینه تجارت به آسیای میانه را فراهم می‌سازد. منحیث "مرکز ثقل جغرافیایی"، این کشور قابلیت آنرا دارد تا در برنامهٔ همکاری اقتصادی منطقوی آسیای میانه (CAREC) که بالای پروژه های سرک، انرژی، و تجارت سرمایه گذاری می‌نماید، نقش ویژه ای را بازی کند. از جمله شش دهلیز شناسایی شده از همکاری اقتصادی منطقوی آسیای میانه، سه دهلیز آن از افغانستان عبور می-کند. شبکه های سرک و خط آهن، افغانستان را به جهان بیرونی وصل کرده و می‌تواند چهار منطقه مختلف را با یک دیگر وصلنموده ضمن اینکه سرک های ولایات، شهرها، شهرک ها، و قریه جات افغانستان در داخل کشور را بطور موثر با هم وصل می‌کنند.

از سال 2002 بدینسو، شبکهٔ سرک افغانستان بطور سریع گُسترش یافته است. این امر سبب بهبود در زمان سفر و مصارف ترانسپورتی شده است. هرچند کار های اساسی جهت حفظ و مراقبت و توسعهٔ شبکه سرک هنوز باقیست. علاوتاً، با افزایش حجم شبکه و تقاضای روز افزون برای سرک، وزارت فواید عامه با چالش های جدید جهت تطبیق و حفظ و مراقبت قرار دهد.

بعد از تحلیل وضعیت فعلی، وزارت فواید عامه چالش های مختلفی را که شبکهٔ استراتیژیک سرک (SRN) به آن مواجه است را ، شناسایی کرد. این چالش ها شامل توسعهٔ ضعیف و غیر استندر سرک، تمویل درست ساخت و ساز و حفظ و مراقبت و ظرفیت های سازمانی می‌شود. وزارت فواید عامه اذعان می‌دارد که ساختار و سیستم موجود ناکافی و تاریخ آن سپری شده است. مزید بر آن، چهار چوب قانونی ناقص و ظرفیت منابع انسانی، دور نمای پایداری سکتور

شاهراه کابل - کندهار

وزارت هکذا چالش های کلیدی مربوط به وضعیت فزیکی شبکه را نیز تشخیص داده است. این چالش ها شامل محدودیت اتصال و دسترسی، و عدم وجود و امور ناتمام حفظ و مراقبت و بازسازی سرک که به شکل جدی پایداری سکتور را تحت الشعاع قرار می‌دهد.
برای رفع این چالش ها و موازی با اهداف کلی چارچوب ملی صلح و انکشاف افغانستان (ANPDF) 2017 - 2021، وزارت فواید عامه دیدگاهش را متمرکز بر همگرایی منطقوی و پایداری تعریف کرده است. "اتصال افغانستان با منطقه از طریق یک شبکه پایدار سرک" معرف دورنمای کلی پنج سال آینده است. وزارت وزارت برای تامین آمال ذیل می‌کوشد:

- **تامین سرمایه گذاری پایدار سرک تقویهٔ دسترسی به شبکهٔ سرک**
- **افزایش مصئونیت سرک**

جهت تامین پایداری مالی، وزارت اقداماتی را را روی دست گرفته است که شامل تدوین پالیسی های مربوط به فیس و مالیهٔ که مکمل اقدامات عملی خواهد شد. جهت افزایش وجوه دریافت

بخاطر مطمئین ساختن سیستم مالی پایدار، وزارت فواید عامه ابتکاراتی را ایجاد نمود تا در رابطه با فیس ها و تکس های سرک پالیسی های مؤثری را تدوین نموده که قرار است توسط فواید عامه تطبیق مکمل گردد. برای افزایش پوشش تمویل مالی سکتور، وزارت فواید عامه ابتکار مشارکت بالقوه با سکتور خصوصی در عرصه حفظ و مراقبت و استفاده از زیربنای سرک، را روی دست گرفته است.

علاوتاً، با در نظرداشت نیاز به اختصاص وجوه مالی جهت گسترش و حفظ و مراقبت سرک، وزارت فواید عامه با وزارت مالیه جهت ایجاد بخش تمویل سرک (RFU) را در وزارت مالیه کار خواهد کرد.

جهت بیرون شدن از وضعیت کنونی تشکیل و سیستم های کهنه، وزارت فواید عامه به عنوان عضو اصلی سکتور زیربنای ترانسپورت زمینی ابتکاراتی مانند توسعهٔ؛ بر چهارچوب قانونی، نهایی سازی ساختار (تشکیلات) ایجاد سیستم های تخنیکی و حمایوی تخصصی، بهبود محیط کاری، علاوتاً پیش بینی برای ارتقای ظرفیت کافی منابع انسانی و توسعهٔ ممتد ظرفیت مسلکی را مشخص ساخته است.

با توجه به وسعت چالش هایی که متوجه وضعیت فزیکی و مثمریت شبکه است، وزارت فواید عامه استراتیژی ها و ابتکار عمل‌های را روی دست دارد که می‌تواند دسترسی و اتصال بین المللی، ملی و محلی افزایش بدهد. این امر شامل اعمار و ارتقای سرک های اساسی است که شبکه تکمیل کرده و نتیجتاً باعث افزایش اتصال سرک ها و کاهش ازدحام ترافیک در تنگنا ها می‌شود. علاوه براین، وزارت ابتکاراتی دیگر را جهت رفع کارهای انباشته که مثمریت شبکه را در سطوح ملی، ولایتی و ولسوالی تحت الشعاع قرار داده، انکشاف داده است.

با درکِ نیاز به حفظ و مراقبت پایدار سرک ها، وزارت فواید عامه ابتکارات و اقداماتی را جهت محو کار های انباشتهٔ و دوره ای حفظ و مراقبت تمام سرک ها انکشاف داده است. این اقدامات علاوه بر ساختارهای سرک، به حفظ و مراقبت تمام صنوف سرک یعنی سرک های پخته و خامه رسیدگی می‌کند.

برای رسیدگی به سنجش کیفیت شبکه که دیر زمانی به آن پرداخته نشده است، وزارت مقررات کلیدی مرتبط به مصئونیت سرک را معرفی کرده است. اقداماتی که توسط وزارت تعریف شده است شامل بازرسی مصئونیت سرک و برنامهٔ اقدامات تسهیلی جهت مصئونیت سرک است. علاوتاً، با درک ماهیت چند بعدی مصئونیت سرک، وزارت اقداماتی مانند؛ افزایش بازرسی میخانیکی وساطی نقلیه، تطبیق (قانون) و آگاهی عامه را پینهاد کرده است.

با توجه به بزرگی چالش های که متوجه سکتور سرک در افغانستان است، استراتیژی 1398 – 1402 وزارت فواید عامه طی پنج سال آینده در حدود 4.13 بیلون دالر نیاز خواهد داشت. بیشتر این پول روی انکشاف شبکهٔسرک و ایجادِ یک نظام پایدار حفظ و مراقبت سرک سرمایه گذاری خواهد شد که این نظام شبکهٔ استراتیژیک سرک را در طول پنج سال آینده بطور کافی حفظ و مراقبت خواهد کرد.

چالش ها بزرگ اند اما فرصت های موجود کلان تر از آن اند. چنانچه وزارت فواید عامه مالکیت کامل بخش سرک ها را به عهده می‌گیرد، این وزارت ارزش حمایت شرکاء بین المللی انکشاف که متضمن پایداری سکتور سرک افغانستان است را برسمیت میشناسد. بخش بزرگی از این استراتیژی تا حال توسط شرکای مختلف از طریق پروژه های استراتیژیک در حال اجرا و پروژه استراتیژیک در ردیف پروژه های مرحلهٔ اجراء (پایپلاین) تأمین می شود. در عین حالی که وزارت فواید عامه به جستجوی شرکای انکشافی دیگر نیز است، این وزارت متعهد به افزایش تخصیص مالی دولت به این سکتور جهت تحقق این استراتیژی تا سال 1402 است. بخش های دیگر افزایش دهد و از تحقق این استرتیژی تا سال 2023 اطمینان حاصل نماید.

برای 200 سال، موقعیت ما مایهٔ زیان ما بود. در 20 سال آینده، اینموقعیت به طلای ناب تبدیل خواهد شد. تمام سرک ها بین آسیای جنوبی و آسیای مرکزی می‌توانند تنها ازطریق افغانستان باهم پیوست شوند. ما می‌توانیم بهنقطهٔ انتقال آسیای شرقی تبدیل شویم.

"رئیس جمهور اشرف غنی"

معرفی

افغانستان یک کشور کوهستانی و محاط به خشکه با نفوس بالای 35 ملیون که در اقصا نقاط کشور اکثراً ساحات کوهستانی و مساحت آن 652,000 کیلومتر مربع بدون اشکال ترانسپورت بدیل، است.

جامعهٔ جهانی از سال 1381 بدینسو بیش از چهار ملیارد دالر برای تجدید بنا و توسعهٔ شبکهٔ سرک افغانستان که بالغ 9200 کیلو متر می‌شود سرمایه گزاری کرده است. این سرمایه گزاری برای کاهش زمان سفر در حدود 75 فیصد و هزینهٔ سفر در حدود 40 فیصد حیاتی بود.

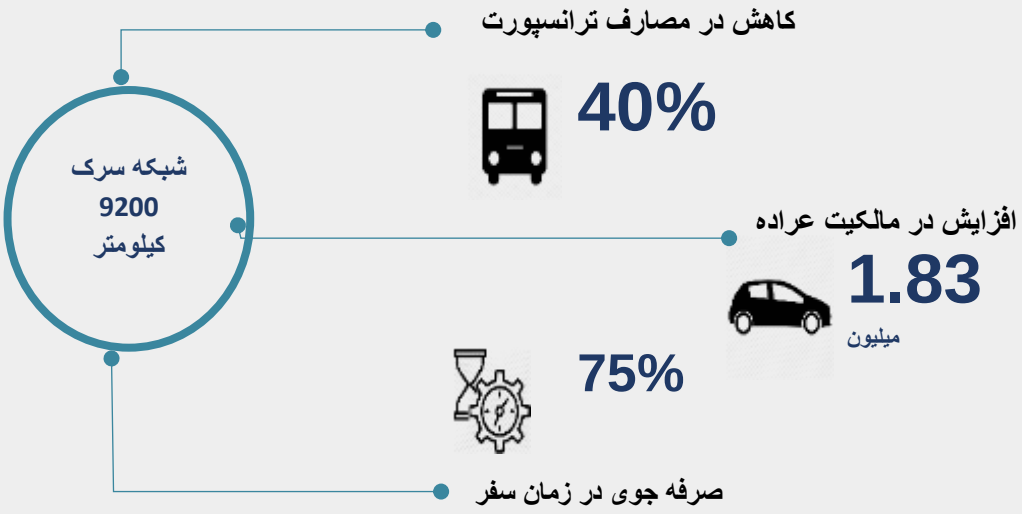

در امتداد عین زمان ، ما از سال 1381 الی 1393 شاهد افزایش سالانه 14 درصد در مالکیت وسایط که از تعداد آن از 177.000 به بیش از 1.83 میلیون عراده میرسد. ترافیک باربری نیز از 18,000 میلیون تن-کیلومتر در سال 2007 به بیش از 25,000 میلیون تن-کیلومتر در سال 2014 افزایش یافت. اموال عموماً در موتر های شخصی انتقال میابد چون ترانسپورت خط آهن پدیدهٔ نسبتاً جدید و محدود و ترانسپورت هوایی بسیار قیمت است.

علی الرغم بسط و گسترش شبکهٔ سرک، زیر ساخت های ترانسپورتی توسعهٔ لازم را نداشته است. یک بخش مهم شبکهٔ استراتیژیک سرک یک بخش قابل ملاحظه از شبکه استراتیژیک سرک (SRN) هنوز خامه است در حالیکه حلقات بزرگ سرک که برای توسعهٔ اقتصادی حیاتی اند، در حالت عدم انکشاف قرار دارند. مزید برآن، با گُسترش شبکه و تقاضای روز افزون ، چالش های جدید بوجود آمده است که باید به توجه صورت گیرد. نبود حفظ و مراقبت دقیق قابلیت خدمت رسانی بخش عمدهٔ از سرک ها را کاهش داده و نیاز به مدیریت شبکه را بیشتر کرده است.

برای رفع چالش های جدید و نیاز به تأمین پایداری سرک،، دولت جمهوری اسلامی افغانستان مصمم بوده و جامعه دونر متعهد به حمایت از وزارت فواید عامه درامر توسعهٔ ظرفیت نهادی برای رسیدگی به انکشاف و حفظ و مراقبت سرک می‌باشند.

در طول سالهای متمادی، دولت به حمایت جامعه دونر پروژه های متعددی را تمویل کرده است. هرچند این پروژه ها در نهادینه کردن ظرفیت مورد نیاز در وزارت فواید عامه زیاد مؤفق نبوده اند. دلایل متعددی برای این نتایج نامطلوب وجود دارند، علی الرغم آن، وزارت فواید عامه به این باور است که نبود توجیه استراتیژیک و دیدگاه پیوسته به توسعهٔ سازمانی از جمله دلایل اصلی آن است. با درک نواقص گذشته، رهبری فعلی وزارت متعهد به ارتقای سازمانی و ایجاد تغییرات معنی دار است.به عنوان بخشی از مساعی اصلاحی، استراتیژی 1398 1402 وزارت به عنوان جایگزین مورد نیاز شرایط موجود برای وزارت و استراتیژی شبکهٔ سرک، انکشاف داده شد. وزارت

اهداف، استراتیژی ها و اقدامات خویش را جهت ضرورت به انکشاف و حفظ و مراقبت شبکهٔ سرک به شکل پایدار، برای، عرضهٔ خدمات مقرون به صرفهٔ سرک که مردم افغانستان به آن ضرورت دارند را در امتداد اهداف انکشاف ملی تعریف کرده است.

شرایط موجود سرک

شبکهٔ استراتیژیک سرک

شاهراه های ملی و اتصال بین المللی

شاهراه های ولایتی

سرک های ولسوالی

مصئونیت سرک

تمویل سکتور سرک

خلاصهٔ شرایط موجود

چارچوب فعالیت های وزارت فواید عامه

وزارت فواید عامه به عنوان عضوی اصلی سکتور زیربنا با بیشترین بودجه انکشافی در سال در حال حاضر مسئولیت ساخت و ساز، حفظ و مراقبت سرک های، ملی و منطقوی افغانستان را به عهده دارد. نقش این وزارت در پیاده سازی اهداف انکشافی حکومت بسیار برازنده بوده و تمامی فعالیت های انکشافی آن توسط پروژه ها به انجام میرسد. وزارت در نظر دارد تا چارچوب زنده ای را برای بخش های ساخت و اجرای پروژه ها ساخته تا در آینده، در صورت ضرورت، بتواند خدمات وسیعتر زیربنایی را برای مردم افغانستان ارائه نماید.

به صورت کل اولویت های وزارت در رابطه به ساخت سرک ها، بر اساس دیدگاه جلالتمآب رئیس جمهور، به پنج کتگوری تقسیم بندی میشود:

- **اتصال منطقوی (سرک های بین المللی و اتصالات مرزی)**
- **اتصال ملی (سرک حلقوی افغانستان)**
- **رویکرد اقتصادی به اتصال (دهلیزهای اقتصادی)**
- **محو انزوای جغرافیایی محلی (سرک های ولایات محروم)**
- **سهولت حداکثر ترانسپورتی (سرک های حلقوی شهرهای بزرگ)**

از جانب دیگر، پرداختن به قیمت تمام شد سرک از جمله اولویت های عمومی دیگر وزارت بوده که کمی بعد به آن میپردازیم. نحوه انتخاب پروژه های انکشافی، به خصوص سکتور سرک، از جمله مشکلات عمده ای بوده است که همیشه چالش های عدیده ای را به میان آورده است. روش انتخاب پروژه ها نظر به اولویت های وزارت، در قالب های انجینیری و تخنیکی در آمده و حتی الامکان به نیازهای عمده مردم افغانستان میپردازیم.

حفظ و مراقبت از سرک های ساخته شده از جمله مشکلات اساسی کشورهای در حال انکشاف است که این موضوع در افغانستان با چالش های بیشتری مواجه است. براساس هدایت رئیس جمهور، طرح "قوای کار" بخاطر حفظ و مراقبت روتین و زمستانی سرک ها و شاهراه های افغانستان توسط این مکانیزم عملی خواهد شد. قوای کار افغانستان تحت اداره ای یکپارچه ایجاد شده و مجهز با ماشینری و تخنیک روز خواهد شد.

ظرفیت اداره یکی از چالش های اساسی برآوردن اهداف وزارت بوده است. در نظر داریم تا در چند مورد ذیل سرمایه گزاری نموده این چالش ها را برطرف سازیم:

- **استراتیژی**؛ این چارچوب راهبردی بعد از تایید مقام عالی رهگشای کارهای روزمره خواهد بود.
- **سیستم**؛ الکترونیکی ساختن سیستم های وزارت تا حد الامکان، ساخت طرزالعمل، رهنمود، روش های گزارشدهی، استندردسازی پروسه ها و غیره.
- **ساختار**؛ ساختار وزارت با تغییرات اساسی به جوابگویی لازم به تمامی طرف های ذینفع خواهد رسید. ایجاد معینیت استراتژی و پالیسی، و تغییر مدل اجراء و نظارت از پروژه ها، و ایجاد اداره قوای کار بخش های عمده این تغییرات را در برمیگیرد.
- **کارمندان**؛ کوشش نهایی میگردد اوسط عمر وزارت کم گردیده، اداره جوان تر، مسلکی تر، متعهدتر، و مجهزتر با معیارات امروزی گردد.

برنامه های وزارت فواید عامه با نگرش جهانی

افغانستان با موقیعت جیواکونومیک خویش میتواند تسهیل کننده سرمایه گزاری های منطقوی گردد. موجودیت منابع سرشار طبیعی در افغانستان، گسترش روزافزون روابط تجاری میان کشورهای منطقه و جهان، موجودیت سرشار منابع خام در منطقه بالاخص در آسیای مرکزی و علاقمندی سرمایه گزاری های بین المللی، علاقمندی گسترش روابط تجاری آن با کشورهای اروپایی و خیلج، و علاقمندی

کشور های منطقه برای گسترش روابط اقتصادی با همدیگر فرصت هایی اند که افغانستان به عنوان حلقه گمشده این شبکه به حلقه وصل تبدیل شده برای خود و منطقه فرصت ایجاد نماید.
به منظور استفاده اعظمی و موثر تر از این فرصت ها و تضمین یک آینده بهتر برای افغان ها و افغانستان انکشاف، حفظ و مراقبت و مدیریت موثر زیربنا های ترانسپورتی یکی از اولویت های مبرم و اساسی به شمار میرود. بدین ملحوظ در نظر است تا با در نظرداشت نیاز های جهانی و بین المللی، وزارت فواید عامه در هماهنگی کامل با نهاد های ذیربط دولت جمهوری اسلامی افغانستان، در بعد جهانی برنامه های ذیل را روی دست گیرند.

a. **ایجاد روابط موثر کاری با نهاد های مالی جهانی مانند بانک جهانی، بانک انکشاف آسیایی و غیره برای تمویل پروژه ها و پیاده سازی اهداف استراتژیک حکومت**
b. **عضویت فعال در سازمان ها و برنامه های زیربنا های ترانسپورتی بین المللی**
c. **عقد قرارداد با شرکت های بین المللی جهت ساختمان، حفظ و مراقبت و مدیریت عملیاتی شاهراه های عمده**
d. **زمینه سازی برای تعمیل برنامه های بزرگ اقتصادی- ترانسپورتی، از جمله ابتکارهایی چون "راه لاجورد"، "راه ابریشم"، و استفاده اعظمی از ابتکاراتی چون CAREC، ECO، SAARC، و شانگهای**
e. **بهبود روابط ترانسپورتی در منطقه با هماهنگی نهادهای زیربط دیگر از جمله وزارت خارجه، مالیه، و ترانسپورت**

برنامه های وزارت فواید عامه با نگرش ملی

بهبود شبکه های ترانسپورتی کشور تاثیرات سرنوشت سازی را بر آینده افغانستان و اقتصاد مردم کشور بجا میگذارد. زیربناهای ترانسپورتی مهمترین عناصر رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی میتواند در رشد عواید خالص ملی و اتصال دولت و ملت نقش به سزایی ایفا نماید. بدین منظور شناخت و بررسی دهلیزهای اقتصادی از جمله اولویت های وزارت خواهد بود. از جانب دیگر، توزیع عادلانه منابع از اهداف حکومت جمهوری اسلامی افغانستان است که سهم وزارت فواید عامه در برآوردن این اهداف اتصال ولایات محروم و منقطع با همدیگر و با شاهراه ها میباشد. وزارت در نظر دارد تا با روی دست گرفتن برنامه وسیع راه سازی ملی بنام **"جهاد علیه انزوای جغرافیایی"** اتصال تمامی نقاط افغانستان را به گونهٔ موثر و مطلوب میسر سازد. به منظور نیل به این اهداف طرح وزارت فواید عامه در دو بخش ذیلاً ارائه میگردد:

1. انکشاف شبکه سرک در افغانستان

انکشاف شاهراه ها

شاهراه های افغانستان که متشکل از شاهراها های منطقوی (شاهراه حلقوی و شاهراه های ارتباطی با کشورهای همسایه) و شاهراه های ملی (شاهراه های که ولایات را با هم وصل مینماید) میباشند، با در نظرداشت معیارهای اقتصادی ساختمان و اعمار میگردد. اولویت بندی این شاهراه ها با در نظرداشت نقش شان در عرصه ترانزیت و انتقالات کالاهای تجاری، استفاده از ظرفیت های منابع طبیعی و همچنان نقش آن در زمینه رشد توریزم، صنعت، زراعت و غیره صورت خواهد پذیرفت. قابل ذکر است که پیشنهادات تخنیکی ماستر پلان سکتور سرک افغانستان بعد از بازبینی این ماسترپلان در نظر گرفته خواهد شد.

انکشاف سرک ها

سرک ها که متشکل از سرک های ولسوالی به ولسوالی و ولسوالی به مرکز ولایات میشوند، به شکل متوازن با در نظرداشت اولویت به ولایات محروم و منابع دست داشته در تمامی نقاط افغانستان اعمار و ساختمان خواهند گردید. این سرک ها با معیار های سرک های ولایتی دیزاین و ساختمان میگردند. علاوه بر آن با انکشاف این سرک ها دسترسی بهتر به شهر، کاهش هزینه ترانسپورت محلی، تأمین بهتر امنیت و زمینه برای انکشاف محلی، تضمین خواهد گردید. در نظر است طی پنج سال آینده تمامی ولایات به شکل متوازن از خدمات سرک برخوردار خواهند گردید.

2. حفظ و مراقبت شبکه سرک در افغانستان

به منظور حفظ و نگهداشت شاهراه های افغانستان و سرمایه گزاری های که در این عرصه صورت گرفته است، طبق پلان مطروحه برنامه وسیع **"حفظ شاهراه های افغانستان"** را روی دست گرفته خواهد شد. این برنامه در کل به دو بخش تقسیم گردیده است.

حفظ و مراقبت شاهراه های که جدیداً اعمار و یا احیای مجدد میگردند

به منظور تضمین کیفیت در جریان ساختمان شاهراه های افغانستان و تضمین موثریت حفظ و مراقبت آن، در نظر است تا بودجه حفظ و مراقبت برای یک مدت معین در بودجه ساختمان بعضی شاهراه ها افزود شده و قراردادی ها را ملزم به حفظ و مراقبت بعد از ساخت برای مدت طولانی تری نماییم. از آنجاییکه کیفیت ساختمان بالای قیمت حفظ و مراقبت مستقیماً تاثیرگذار است، قراردادی های ساختمانی سعی بلیغ بخرچ خواهند داد تا شاهراه ها را با کیفیت مطلوب اعمار نمایند تا خدمات حفظ و مراقبتی را با هزینه کمتر عرضه نمایند.

حفظ و مراقبت نقاط آسیب پذیر و استراتیژیک

قوای کار وزارت فواید عامه با در نظرداشت نیازهای امروزی شاهراه های افغانستان به شکل تدریجی ایجاد و تجهیز خواهد گردید. در نظر است تا قوای کار جدید در قدم نخست مسئولیت حفظ و مراقبت چهارگانه تعداد از نقاط استراتیژیک و آسیب پذیز ترانسپورتی افغانستان را که بالغ به 300 نقطه میگردد، به عهده گرفته و به مرور زمان دامنه فعالیت های خویش را گسترش دهد. قوای کار جدید که در رده های رهبری و مدیریتی کادرهای متخصص را جذب خواهد کرد در رده های عملیاتی جوانان کم سواد و بی سواد را استخدام و با تطبیق برنامه های موثر آموزشی نه تنها ظرفیت های این جوانان را به منظور پیشبرد امور قوای کار افزایش خواهد داد.

حفظ و مراقبت سرک ها

سرک های افغانستان با در نظرداشت اهمیت آن در راستای تأمین اتصالات داخلی، مورد توجه جدی وزارت فواید عامه قرار خواهد گرفت. این سرک ها به طور متداوم به دو شکل ذیل مورد حفظ و مراقبت چهارگانه قرار خواهد گرفت.

a) **سرک های پخته**

حفظ و مراقبت سرک های پخته در هر ولایت توسط شرکت های محلی که مسئولین آن از همان ولایت بوده دارای ظرفیت مورد نیاز بوده و به اساس معیار های تدارکاتی قیمت مناسبی را ارائه نمایند، پیش برده خواهد شد. با تطبیق این میکانیزم از یک سو کیفیت بهتر کار تضمین خواهد گردید و از سوی دیگر با استخدام نیروی بشری محلی زمینه معیشت بهتر برای ساکنین ولایات مهیا گردیده همچنان هزینه پیشبرد امور حفظ و مراقبتی به حد اقل آن کاهش خواهد یافت.

b) **مسیر های خامه و جغله یی:**

به منظور باز نگه داشتن مسیر های که تا الحال به شکل خامه و یا جغله یی باقی مانده اند، طبق پلان مطروحه ریاست های ولایتی فواید عامه از منابع بشری و مادی خویش استفاده بعمل خواهد آورد. یا به عباره دیگر در صورت که یکی از این مسیر ها بنابر عوامل طبیعی و یا غیر طبیعی مسدود گردد، ریاست های فواید عامه ولایتی داخل اقدامات فوری شده با استفاده از منابع دست داشته به باز نمودن مسیر مسدود شده خواهند پرداخت. ولی در عرصه حفظ و مراقبت جاری این نوع سرک ها، وزارت فواید عامه با راه اندازی یک برنامهٔ تشویقی، ساکنین محلات را تشویق خواهد نمود تا در راستای حفظ و مراقبت جاری این سرک ها داخل اقدام گردند. به اساس پلان مطروحه این برنامه تشویقی طوری طرح گردیده است، که در صورت که ساکنین اطراف یک سرک که ده کیلومتر طول داشته باشد، به شکل متداوم برای سه سال خدمات حفظ و مراقبت جاری را عرضه دارد، وزارت فواید عامه بعد از مدت سه سال این سرک را به طور اساسی اعمار و اسفلت خواهد نمود. با تطبیق این برنامه از یک سو احساس مالکیت مردم محلات نسبت به سرک ها افزایش میابد و از طرف دیگر زمینه سازی برای شمولیت و سهمگیری مردم در خدمات عامه را افزایش داده که باعث افزایش روابط تنگاتنگ دولت و ملت خواهد گردید.

حالات فعلی سرک

شبکه استراتیژیک سرک (SRN)

شاهراه های ملی و مواصلات بین المللی

شاهراه های ولایتی

سرک های ولسوالی

ظرفیت اساسی وزارت فواید عامه

مصوئنیت سرک

تمویل مالی سکتور سرک

خلاصه حالات فعلی

حالات فعلی سرک

توسعهٔ اقتصادی افغانستان تا حد زیاد وابسته به توانایی استفادهٔ بهینه از موقعیت جغرافیایی این کشور در آسیای میانه است. افغانستان از طریق شبکهٔ سرک خویش، قطب و مسیر عمدهٔ دهلیز منطقوی و بین المللی می‌باشد.

بدون یک شبکهٔ توسعه یافتهٔ سرک که به شکل موثر این کشور را با کشور های همسایه وصل کند، و شاهراه های مثمر ملی که طول و عرض کشور را در نوردد، برای افغانستان بسیار مشکل خواهد بود که نقش عمده ای را در مسیر تجرات منطقوی و جهانی ایفا کند.

علاوتاً، چون توسعه در افغانستان در شرایط امنیت ملی و منازعه تحقق می‌یابد، بسیاری از ولسوالی های ما فاقد دسترسی به خدمات اساسی اند. شرایط جنگ توانایی حکومت در امر تمویل توسعهٔ ملی به شمول ضرورت به سکتور سرک را به شکل درست آن را متاثر ساخته است.

جدول ذیل نتیجهٔ تحلیل شرایط موجود، که مبتنی بر تحلیل نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و چالش ها (تحلیل سوات) است. خلاصهٔ تحلیل سوات در ضمیمهٔ 1 شامل است.

شبکهٔ استراتیژیک سرک (SRN)

وزارت فواید عامه مسئول توسعه، تطبیق و حفظ و مراقبت شبکهٔ استراتیژیک سرک است. این شبکه زمینهٔ اتصال ملی و بین المللی را از طریق شاهراه های ملی، محلی به سرک های ولایتی و ولسوالی ها هموار می‌سازد. مجموع طول این سرک ها 21،752 کیلو متر می‌باشد.

جدول 1 گروپ بندی طول های سرک از روی صنف سرک و نوع پوشش آن را شرح میدهد.

جدول 1. طول [1] سرک حلقوی بر اساس صنف سرک از روی نوع پوشش سرک و حالت آن (کیلومتر)

صنف سرک	طول فعلی			در حال اجرا/ تحت دیزان/ پلان شده			مجموعی (کیلومتر)
	اسفالت	DBST	جغلی	در حال اجرا	تحت دیزاین	پلان شده	
شاهراه های ملی	3,720		33	1,099	722	902	6,476
سرک های ولایتی	732	383	24	396		397	1,932
سرک های ولسوالی	2,743		10,469	15		117	13,344
مجموع[1] (کیلومتر)	**7,195**	**383**	**10,526**	**1,510**	**722**	**1,416**	**21,752**

[1]طول شاهراه های ملی و سرک های ولایتی مبتنی بر معلومات RAMS 1397 است. طول سرک های ولسوالی مبتنی بر معلومات موجود وزارت فواید عامه است. سرک های پلانی ولسوالی ها شامل این لست نمی‌باشد.

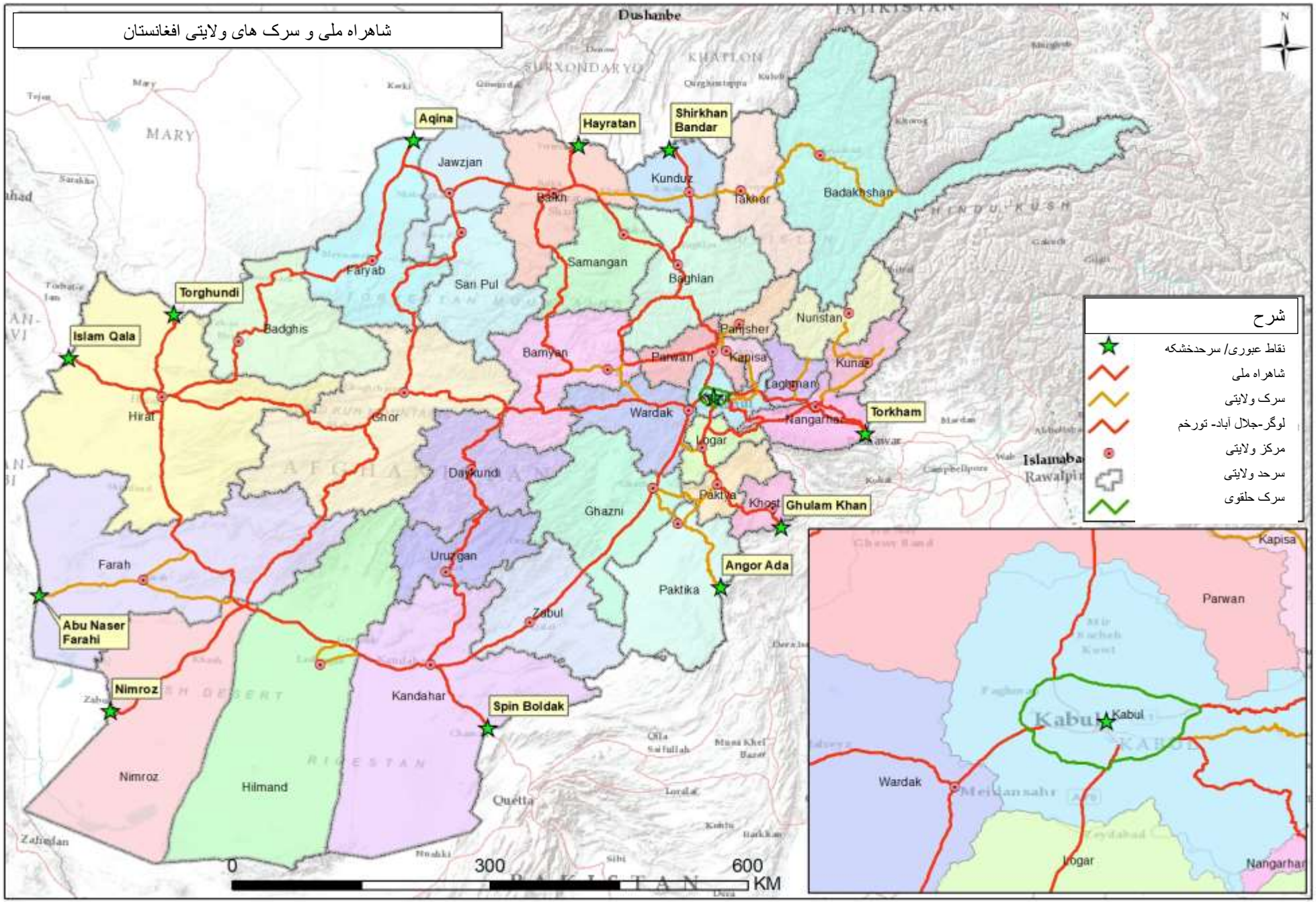
شاهراه ملی و سرک های ولایتی افغانستان
شرح
نقاط عبوری/ سرحدخشکه
شاهراه ملی
سرک ولایتی
لوگر-جلال آباد- تورخم
مرکز ولایتی
سرحد ولایتی
سرک حلقوی
Aqina
Hayratan
Shirkhan Bandar
Torghundi
Islam Qala
Torkham
Ghulam Khan
Angor Ada
Abu Naser Farahi
Nimroz
Spin Boldak
Jawzjan
Kunduz
Takhar
Badakhshan
Faryab
Sari Pul
Samangan
Baghlan
Badghis
Bamyan
Parwan
Panjsher
Kapisa
Nuristan
Kunar
Laghman
Hirat
Ghor
Wardak
Nangarhar
Logar
Daykundi
Paktya
Khost
Ghazni
Urozgan
Farah
Paktika
Zabul
Kandahar
Hilmand
Nimroz
Quetta
Dushabe
Kabul
0
300
600
KM

شاهراه های ملی و مواصلات بین المللی

شاهراه های ملی بشمول مواصلات بین المللی به طول در حدود 6472 کیلومتر را تحت پوشش قرار داده که 3720 کیلومتر آن پخته است. علاوه بر این، 1099 کیلومتر پروژهٔ ساختمانی و ارتقایی در شاهراه های ملی در حال اجرأ و 722 کیلومتر در مراحل مختلف پلانگذاری و انکشافی قرار دارند. علاوتاً 902 کیلومتر سرک در مرحلهٔ پلان قرار دارد که ایجاد این سرک‌ها مطابق به ماستر پلان شاهراه ملی را تکمیل خواهد کرد.

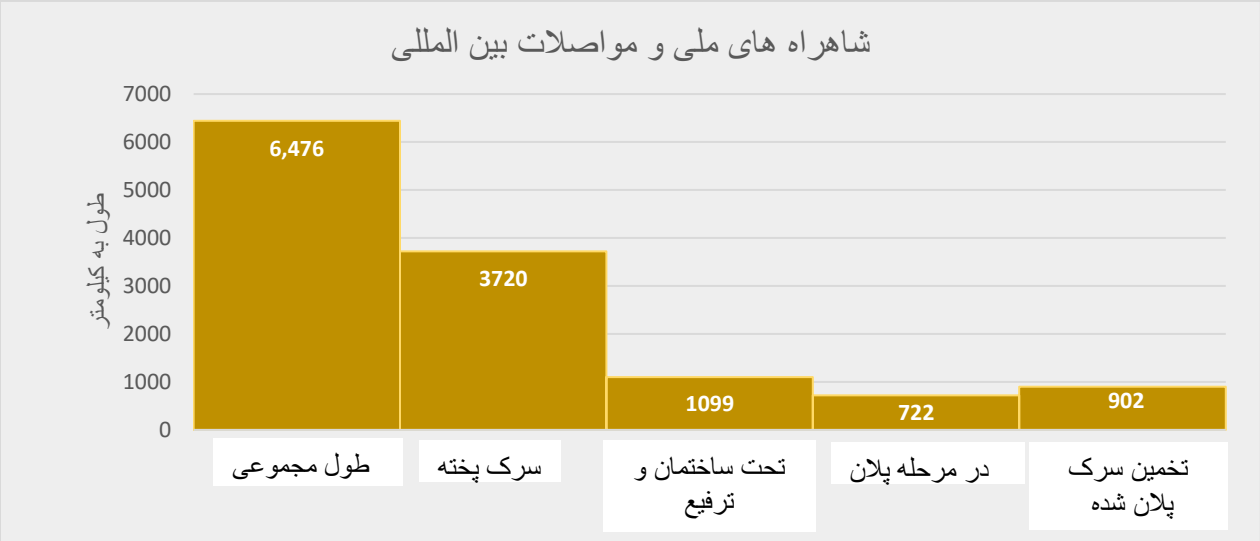

سرک حلقوی به طول 2210 کیلومتر ستون فقرات شاهراه های ملی کشور را تشکیل داده که در امتداد دو دهلیز اساسی یعنی از کابل در شرق به طرف هرات در غرب عبور می‌کند. قسمت شمالی دهلیز سرک حلقوی از شهرهای اصلی در بخش شمالی کشور از کابل به هرات از طریق مزار شریف می‌گذرد. علاوه بر وصل شهرهای اصلی در شمال افغانستان، شاهراه ملی این دهلیز مواصلات بین المللی را با کشورهای تاجیکستان، ازبکستان و ترکمنستان در شمال، و کشور ایران درغرب افغانستان نیز فراهم می‌سازد. برعلاوه، این مسیر در امتداد دهلیزهای تجاری بزرگ از شمال به چین و از جنوب به پاکستان و به خلیج فارس و آسیای میانه ادامه یافته است.

قسمت جنوبی دهلیز سرک حلقوی از کابل از مسیر کندهار و دیگر شهرهای بزرگ در قسمت جنوبی کشور به هرات ادامه میابد. قسمت جنوبی دهلیز دارای ملحقات اساسی در امتداد شاهراه بین المللی بوده که پاکستان را در شرق از طریق جلال آباد، و در جنوب و جنوب شرق از طریق خوست، پکتیکا و کندهار وصل می شود. برعلاوه، سرک در جنوب غرب و غرب از طریق ولایات نیمروز و فراه مواصلت بین المللی را با کشور ایران فراهم می‌سازد.

چالش های اصلی که باعث کاهش بهره وری از شاهراه های ملی و امتداد های بین المللی می شود شامل اتصال و دسترسی ضعیف، راه های مزدحم و افول زودرس در وضعیت سرک می‌باشد.

چالش های اساسی در یک نگاه

چالش های اساسی در مقابل شاهراه های ملی

1. اتصال

تقریباً 43 فیصد شاهراه های ملی، پروژه های آمادهٔ اجرأ، تحت دیزاین، جغل اندازی شده یا پلان شده تشکیل میدهد. این امر بیان گر چالش هایه اتصال و تاثیر آن بر کارایی سرک است. علاوه بر نیاز به بهبود وضعیت تمام این سرک ها، نکات ذیل نواقص مشخص اتصال بوده که بر شبکهٔ موجود اثر گذار اند:

- **سرک حلقوی نامکمل:** قسمت شمالی دهلیز سرک حلقوی تا حال تکمیل نشده است. قسمت شمال غربی تحت اعمار باقی مانده که واقعاً کارایی و بهره وری شبکه را کاهش داده و تاخیر در زمان سفر را بیشتر می‌سازد. تکمیل نمودن سرک حلقوی افغانستان جزء اولولیت های اساسی برای حکومت وحدت ملی محسوب می‌شود.
- **پلانگذاری غیر مثمر شبکه:** سرک حلقوی به خودی خود تمام کشور را تحت پوشش قرار نمیدهد. فاصله سفر از کابل تا هرات به امتداد سرک حلقوی نسبت به مسیر مستقیم بین این دو شهر از طریق بامیان و غور، در حدود 25 فیصد طولانی تر است. به عین شکل، سفر به امتداد مسیرهای شمال - جنوب، افزایش در فاصله به امتداد سرک حلقوی نسبت به مسیرهای بیشتر مستقیم مانند مزار شریف تا کندهار از طریق بامیان، بیش از 25 فیصد است. این امر باعث گردیده که مدت و مصرف سفر به امتداد شبکه بیشتر گردد باالخصوص در زمانی که اهمیت کشور منحیث یک دهلیز و مرکز تجارتی بیشتر شده است. شاهراه های موجود پرمخاطره، غیر اقتصادی و با هزینهٔ فوق العاده زیاد پلان شده اند.
- **عدم تکافو در رشد تجارت:** اموال تجارتی که به امتداد سرحدات شرقی با پاکستان از طریق جلال آباد بسوی کابل انتقال می‌یابد، از اثر ظرفیت پایین سرک فعلی بطور جدی به تأخیر مواجه شده چون بنابر موانع طبیعی سرک مذکور نمیتواند گُسترش داده شود. این نکته در امتداد مسیر تجارتی مذکور تاخیر در مدت زمان را بیشتر ساخته و مؤثریت آنرا کم می‌سازد.
- **عدم وجود تسهیلات خدماتی در مسیر شاهراه:** در امتداد شاهراه های ملی، بالخصوص به امتداد دهلیز تجاری بین المللی، هیچ محل استراحت که برای ترافیک تجاری در تأمین مصئونیت و مؤثریت انتقالات تجاری ضروری است، وجود ندارد.

2. ازدحام

- هدف ایجاد سرک حلقوی این است که مراکز شهری بزرگ را باهم وصل کند. سرک حلقوی این هدف مهم را تا حدی زیاد برآورده ساخته است. ولی با توجه به گُسترش ساحات ساختمانی و افزایش در احجام ترافیکی درین مراکز، شاهراه های ملی که از بعضی شهرها عبور می‌کنند، از ازدحام شدید ترافیکی رنج می‌برند. علاوه ازین، ترافیک داخلی، بالخصوص عراده جات باربری درین مراکز به موانع عمدهٔ روبرو شده که این امر باعث کاهش مؤثریت انتقالات تجاری شده است. شهر کابل و هرات بنابر ترافیک داخلی که موتر های بزرگ در آن شامل اند، مصادیق این ازدحام سنگین اند.

تونل سالنگ، در ولایت پروان، شمال کابل، که در سال 1339 ساخته شده است، به عنوان تنگنای بزرگ در ترافیک شمال – جنوب نه تنها باعث تأخیر در تردد ترافیک بل باعث افزایش هزینهٔ حفظ و مراقبت نیز شده است.
این تنگناها در مسیر شاهراه ها بر مثمریت شبکه استراتیژیک سرک SRN اثر گذاشته و بطور قابل توجه مانع رشد اقتصاد و تجارت می‌شود.

3. تخریب شاهراه های ملی

عدم موجودیت سرک های مناسب و حفظ و مراقبت در بسیاری از نقاط شاهراه های ملی و گاهی کیفیت ضعیف ساخت و ساز، منجر به خسارات هنگفت در بخش شاهراه های ملی شده است. امروزه بطور تخمینی درحدود 25 درصد از (حدود 930 کیلومتر) بخش های شاهراه های ملی به شدت نیاز به بازسازی دارند.
علاوه بر این، مکانیزم های ضعیف حفظ و مراقبت روزمره روند تخریب شبکهٔ سرک را تسریع کرده است امری‌که افزایش توجه به حفظ و مراقبت دورانی را می‌طلبد.

بکس 1: تخریب شاهراه کابل – کندهار

شاهراه کابل – کندهار یک شاهراه بزرگ با طول تقریباً 450 کیلومتر بوده که در امتداد سمت جنوبی دهلیز سرک حلقوی قرار دارد. این شاهراه در سال 2006 از طرف اداره انکشافی بین المللی آیالات متحده بازسازی شد. نبود حفظ و مراقبت در شاهراه، سبب تخریب قسمی آن شده است. علاوه براین، شاهراه مذکور دارای 41 بوده که از جمله هشت پُل آن به دلیل انفجارات و عملیات تخریبی دشمن، به بازسازی عاجل نیاز دارد. درحالیکه، برای بقای شبکهٔ سرک حفظ و مراقبت نقش حیاتی دارد، در برخی موارد، دیزان نا درست، کیفیت پایین ساخت و سازیا استفاده از مواد غیراستندرد سبب تسریع تخریب سرک شده است. تضمین کیفیت و کنترول دیزاین و ساختمان نیز چالش های بزرگ دیگری اند که با تطبیق این استراتیژی به آنها رسیدگی خواهد شد. علاوهبر پدیدهٔ چالشزای امنیت، عملیات تخریبی ساختار سرک، باعث خلق مشکلات قابل ملاحظه در امر مصئونیت سرک و تأخیر در روند فعالیت ترافیک می‌شود.

شاهراه های ولایتی

سرک های ولایتی در مرتبهٔ دوم سلسله مراتب سرک‌ها به عنوان مکمل شاهراه ها در افغانستان اند. این سرک ها در سطح محلی ولایت مختلف را با هم وصل و زمینهٔ اتصال سرک ها در سطح ولسوالی ها را به شاهراه های ملی مساعد می‌سازند. سرک های ولایتی مثمریت شبکهٔ استراتیژیک سرک را افزایش داده و تأثیر زیاد بر توسعهٔ اقتصادی کشور دارند.

طول مجموعی سرک های ولایتی در کشور 1،874 کیلومتر تخمین شده است. ازین جمله، در حدود 732کیلو متر اسفالت، 383 کیلو متر ترمیم اساسی DBST، و علاوتاً در حدود 24 کیلومتر جغله می‌باشد. علاوتاً، 396 کیلو متر پروژه سرک تحت کار و 393 کیلو متر سرک ولایتی تحت مراحل پلانگذاری قرار دارد.

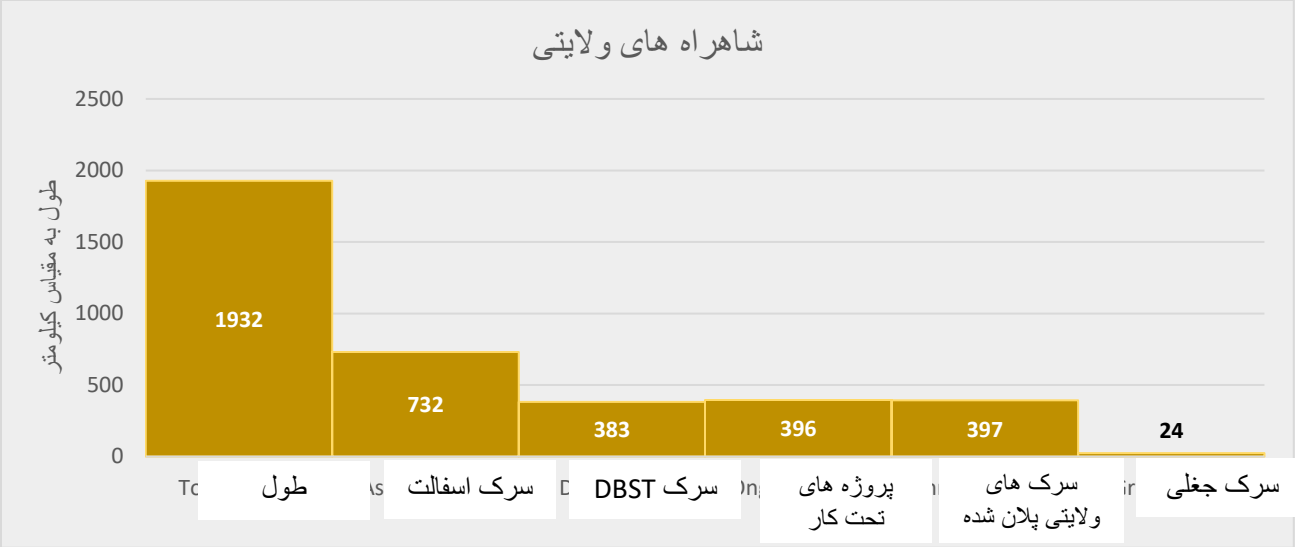

چالش های اساسی که سرک های ولایتی به آن رو برو اند شامل موارد ذیل اند: دسترسی محدود ناشی از کمبود سرک های آسفالت شده در برخی ولایت از جمله ولایت نورستان، و یا نوع پوشش سرک منشا می‌گیرد. برعلاوه، حفظ و مراقبت سرک های ولایتی آسفالت شده پایین تر از سطح مورد نیاز قرار داشته که سبب شده تا در حدود 25 فیصد، یا تقریباً 280 کیلومتر این سرک ها به زودی تخریب شده و نیاز به بازسازی دارد. به عین شکل، نبود سیستم منظم حفظ و مراقبت باعث کندی حفظ و مراقبت دورانی شده، که تقریباً 55 فیصد در حدود 615 کیلومتر سرک های ولایتی آسفالت شده به حفظ و مراقبت دورانی منظم نیاز دارند.
ازدحام در امتداد سرک های ولایتی به حد اقل بوده و در اکثریت قسمت ها اتصال آنها با شاهراه های ملی ضعیف است. رسیدگی به نواقص اتصال شاهراه ملی، مسایل ازدحام در امتداد سرک های ولایتی را نیز حل خواهد کرد.

سرک های ولسوالی

از نظر اداری، افغانستان به 34 ولایت و 365 ولسوالی تقسیم شده است. این کشور دارای 10 شهر بزرگ با جمعیت بیش از 100,000 نفوس و کمتر از 60 شهر بیش از 10,000 نفوس است.اکثریت نفوس افغانستان در جوامع روستایی کوچک زیست دارند.
سرک های ولسوالی در توسعهٔ جوامع روستایی نقش بارزی را ایفا می‌نماید. با توجه به پراگندگی وسیع نفوس در کشور، سرک های ولسوالی با طول کلی تخمیناً 13,344 کیلومتر که 61 فیصد از شبکه استراتیژیک سرک محاسبه شده، بخش بزرگ شبکه استراتیژیک سرک را می‌سازد.

هرچند بسیاری از این جاده ها جاده های کم حجم می‌باشند، حدود 2،743 کیلومتر یا 21 درصد از سرک های منطقه ای اسفالت شده اند. متباقی 79 درصد جادهٔ جغلی یا خاکی است. برعلاوه، بعضی ولسوالی ها به سرک هیچ دسترسی ندارند، که این مسله دسترسی آنها را به نیازهای ابتدایی مانند شفاخانه، مکتب، و مارکیت ها محدود می‌سازد. فراهم ساختن دسترسی ابتدایی به این ولسوالی ها چالش های نابرابری را تا یک حد حل خواهد کرد.

در پهلوی عدم دسترسی اساسی به سرک، اکثریت از سرک های جغلی در کشور پایداری لازم را ندارند. این امریکتعداد از سرک های جغلی ولسوالی ها را در شرایط بدی قرار داده است. نبود سیستم حفظ و مراقبت در امتداد سرک های آسفالت شده ولسوالی ها نیز به تخریب این سرک ها کمک کرده است. در حدود 25 فیصد، (685 کیلومتر) از سرک های آسفالت شده ولسوالی ها به بازسازی نیاز داشته، و اضافه از 50 فیصد آن به حفظ و مراقبت یا دورانی نیاز دارند.

ظرفیت سازمانی وزارت فواید عامه

وزارت فواید عامه روند اصلاحات بزرگ را تعقیب می‌کند. این وزارت با در نظرداشت نیازهای امروزی زیربناهای ترانسپورت زمینی، نیازمنداصلاحات وسیع تشکیلاتی می‌باشد. این ریفورم با در نظرداشت تغییرات کلی در مدیریت نهاد های حکومتی صورت گرفته تمرکز اساسی آن بالای نهادینه ساختن فرایند هماهنگی با نهاد های همکار، مطابقت سیستمی و سازگاری با سکتور خصوصی، زمینه سازی

برای جلب سرمایه گزاری های خصوصی در عرصه ساختمان، عملیات و حفظ و مراقبت زیربنا های ترانسپورتی، زمینه سازی برای جلب نیروی جوان و کادر های تخصصی، نهادینه سازی استندرد های قبول شده جهان و سایر موضوعات خواهد داشت.
به همین موازات، وزارت فواید عامه با همکاری شرکای انکشافی بین المللی، در جریان ایجاد سیستم مدیریت دارایی سرک (RAMS) قرار داشته تا حفظ و مراقبت شبکه سرک را درست هدایت، و از حفظ و مراقبت شبکهٔ استراتیژیک سرک (SRN) را تضمین نماید.
وزارت همچنان در جریان ایجاد سیستم مدیریت پروژه، دیزاین سرک، تعریف روش ها و معیارهای نظارت از اعمار سرک قرار دارد.
علاوتاً، وزارت فواید عامه (MPW) با وزارت مالیه (MoF) بالای تأسیس یونت تمویل سرک (RFU) در وزارت مالیه کار کرده و بدیل های متعدد را جهت تمویل مالی سرک ارزیابی می‌نماید.
مساعی موجود وزارت در امر رفع چالش های سازمانی و ظرفیتی صرف محقق خواهد شد که تعهد قوی به توسعهٔ ممتد تا مرحلهٔ که اصلاحات به یک امر اجتناب نا پذیر شود، ادامه یابد.

چالش های اساسی ظرفیتی در وزارت فواید عامه

تعدد وظایف	میراث تعدد وظیفوی مربوط به سکتور سرک در قالب چند نهاد متعدد حسابدهی را ضعیف، و بر علاه عدم مثمریت و موثریت را از رهگذر فواصل و تکثیر وظایف ایجاد کرده است.
نبود چارچوب قانونی	نبود چارچوب قانونی برای وزارت فواید عامه بشمول قانون ایجاد وزارت، برعلاوهٔ مقررات و در امتداد آن هدایات مانع نهادینه شدن امور در این وزارت گردیده است.
ساختار تشکیلاتی ضعیف	وظایف و مسئولیت های متعدد در وزارت قرار است که جهت تجدید ساختار این وزارت ارزیابی مجدد گردد. در نتیجه، این امر مشخص خواهد شد که آیا وظایف موجود در بدنهٔ آن باقی خواهند ماند و یا به عنوان نهاد های مستقل خارج از آن. این امرشامل وظایف یا مسؤلیت های نوع سکتور خصوصی، تطبیق حفظ و مراقبت یا دورانی، حفظ و مراقبت ماشین آلات و عراده جات سنگین، خدمات مشورتی نظارت ساختمانی، و لابراتوار ملی مواد و ساختمانی میباشد.
سیستم های کهنه یا تاریخ تیرشده	علاوه از سیستم های کنونی مدیریت دارایی های سرک (RAMS) و سیستم معلومات جغرافیایی (GIS) در وزارت فواید عامه، دیگر سیستم های اختصاصی تخنیکی و حمایت تخنیکی مربوط به پلانگذاری سرک، مصؤنیت سرک، حفظ و مراقبت عاجل و بررسی تخنیکی، یا کهنه هستند یا هم هیچ وجود ندارند.
پالیسی ضعیف مصؤنیت سرک	مسایل مربوط به مصؤنیت سرک در نظر گرفته نشده است، و وضعیت کنونی مصؤنیت سرک در کشور ضعیف است.
ارتباطات ضعیف	تمام ارتباطات و همکاری بین الاداری در رابطه با پلانگذاری سرک و حفظ و مراقبت سرک، حفظ و مراقبت عاجل سرک، و مصؤنیت سرک ضعیف و یا وجود ندارند. جهت رسیدگی به شکایات، دخالت، مشارکت مردم در فعالیت های مختلف وزارت فواید عامه، طرزالعمل های کافی وجود ندارد.
ظرفیت ضعیف	ظرفیت و سطح مهارت موجوده ی کارمندان وزارت فواید عامه در رابطه با هر دو یعنی سیستم های تخصصی و مهارت های عمومی و تخصصی، ضعیف است.
محیط کاری ضعیف	بعد از سالهای غفلت و نبود حفظ و مراقبت، اداره وزارت فواید عامه در حالت خراب قرار دارد، که حالت مذکور به یک محیط کاری مایوس کننده کمک می‌کند.

ظرفیت سازمانی وزارت فواید عامه

به مصئونیت سرک علی الرغم مساعی در جهت توسعهٔ سرک در طول 15 سال گذشته و ملاحظات مربوط به حفظ و مراقبت سرک همیشه ملاحظات اولیهٔ حکومت جمهوری اسلامی افغانستان و دونر ها بوده است.
شرایط مصئونیت سرک موجوده بطوری کافی شناسایی نشده است. وزارت فواید عامه هرگز بررسی های مصئونیت سرک را انجام نداده، و دارای آمار و ارقام حوادث و سیستم مدیریتی نیز نبوده است برعلاوه، پلانگذاری مصئونیت سرک، دیزاین یا کاهش (خطرات) وجود نداشته که نیاز به انکشاف آن وجود دارد. همچنان قبل از دادن جواز سیر، مقررات ناکافی جهت معاینه و تفتیش وسایط جهت اطمینان از سلامت تخنیکی قبل از ارایهٔ لایسنس وسایط برای استفاده از سرک وجود دارد.

مطابق به استراتیژی مصئونیت سرک سازمان همکاری های اقتصادی منطقوی آسیای میانه (CAREC)، افغانستان از سبب مصئونیت ضعیف سرک سالانهدر حدود 760 میلیون دالر متضرر می‌شود، که برابر با 3 – 4 % از تولید ناخالص ملی (GDP) را تشکیل می‌دهد. افغانستان از نبود پالیسی مصئونیت سرک و استراتیژی ملی مصئونیت سرک رنج می‌برد. وزارت فواید عامه پلان دارد تا همزمان با استراتیژی مصئونیت سرک از سازمان همکاری های اقتصادی منطقوی آسیای میانه (CAREC)، استراتیژی ملی مصئونیت سرک (NRSS) را ساخته و یک دتابیس تصادم (جاده) را ایجاد نموده تا در آینده بخاطر بهبود شبکه، از جمع آوری ارقام و مدیریت حوادث اطمینان حاصل کند. منحیث یک بخش استراتیژی ملی مصئونیت سرک (NRSS)، یک برنامهٔ بررسی مصئونیت سرک بسطح ملی معرفی خواهد شد تا در شبکه استراتیژیک سرک مسایل مصئونیت و نقاط و محلات آسیب پذیز را شناسایی را نموده، و در نتیجه بحث مصئونیت به یک بخش اساسی تمام دیزاین های انجینری سرک مبدل شود.

تمویل مالی سکتور سرک

بعد از امنیت ملی، بخش زیربناها، خصوصاً سرک ها، بالاترین میزان بودجه را دریافت می کند. وزارت فواید عامه یکی از بزرگترین وزارتخانه هایی است که تخصیص های مستقیم دولت جمهوری اسلامی افغانستان را دریافت می کند. شکل 1 تخصیصات بودجوی و مصارف حقیقی از سکتور سرک از سالهای 2006 الی 2016 را برای هر دو یعنی از جانب دونران و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان را نشان می‌دهد.

شکل 1. بودجه و مصارف سرک در هر سال به میلیون دالر

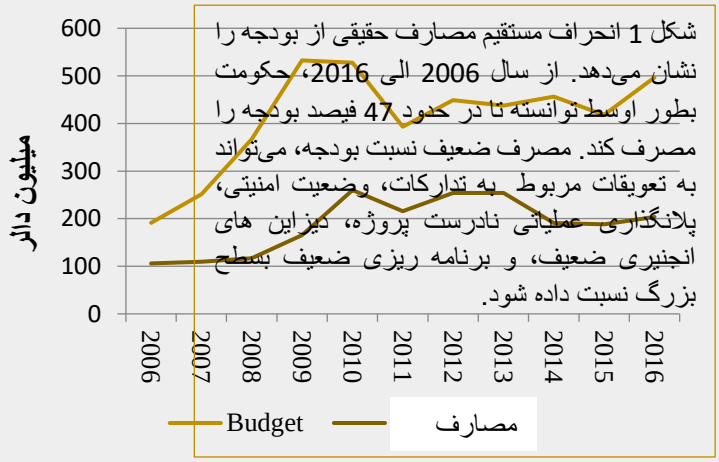

شکل 1 انحراف مستقیم مصارف حقیقی از بودجه را نشان می‌دهد. از سال 2006 الی 2016، حکومت بطور اوسط توانسته تا در حدود 47 فیصد بودجه را مصرف کند. مصرف ضعیف نسبت بودجه، می‌تواند به تعویقات مربوط به تدارکات، وضعیت امنیتی، پلانگذاری عملیاتی نادرست پروژه، دیزاین های انجنیری ضعیف، و برنامه ریزی ضعیف بسطح بزرگ نسبت داده شود.

بودجه

همکاران انکشافی بین المللی در انکشاف سکتور سرک در افغانستان نقش اساسی را بازی می‌نماید. کمک همکاران انکشافی بین المللی؛ از طریق اعمار شاهراه های ملی، سرک ها بسطح ولسوالی و ولایتی، پُل های بزرگ و دیگر ساختمان‌های سرک باشد، یا از طریق ایجاد ظرفیت و حفظ و مراقبت سرک، و توسعه انکشاف اجتماعی- اقتصادی، برای شبکه سرک بسیار مهم بوده است.

وزارت فواید عامه در آینده به همکاری و حمایت از همکاران انکشافی بین المللی خود ادامه خواهد داد؛ تا از انکشاف و حفظ و مراقبت کافی شبکه سرک اطمینان حاصل نماید. با وجود آن و با توجه به سهم سکتور سرک در امر توسعهٔ اجتماعی – اقتصادی ملی، حکومت متعهد است تا تمویل مالی خود را به این سکتور بشمول تمویل اختصاصی برای حفظ و مراقبت سرک بیشتر سازد.

تحت محدودیت های احتمالی مالی، ارائه فرصت برای بخش خصوصی برای همکاری با دولت در امر توسعهٔ سکتور سرک و پروژه های حفظ و مراقبت دارای پتانسیل بسیار بالایی است. روی این ملحوظ وزارت فواید عامه در حال پلانگذاری برای ایجاد ظرفیت درون وزارتی یا با همکاری وزارت مالیه برای مدیریت منابع مالی است.

همچنان وزارت فواید عامه با همکاری وزارت مالیه برای ایجاد بخش تمویل سرک RFU به منظور اختصاص بودجه برای توسعهٔو حفظ و مراقبت سرک ها تلاش می کند. هرچند، برخی از چالش ها باید باقی بمانند که باید به آن پرداخته شود.
چارچوب پالیسی مربوط به فیس ها و مالیهٔ استفاده کننده گان سرک، روش خاصی است که اتخاذ شده و فرصتیست تا اصلاحات اساسی یکجا با مشارکت سکتور خصوصی عملی ساخته شود.

وزارت بمنظور انکشاف شاهراه، برنامه های مختلف مشارکت عامه و خصوصی (PPP schemes) و همچنان میکانیزم‌های حفظ و مراقبت را ارزیابی می‌کند. هرچند، بخاطر تحقق چنین میکانیزم‌ها در عمل، تحقیقات بیشتر با ساحهٔ وسیع نیاز بوده تا منجر به ارایهٔ پشنهادات و راه های حل مشخص گردد.

خلاصه شرایط کنونی

جدول 2 خلاصه ای از چالش های اصلی فراروی توسعهٔ شبکهٔ استراتیژیک سرک SRN که به آن مواجه است را با جزئیات آن ارائه می‌دهد.

جدول 2: خلاصه چالش های اصلی که انکشاف شبکه استراتیژیک سرک با آنها مواجه است.

حالت فزیکی شبکه استراتیژیک سرک	ظرفیت تشکیلی وزارت فواید عامه	مصئونیت سرک	تمویل مالی سکتور سرک
شاهراه های ملی و مواصلات بین المللی: • **شاهراه های ملی و مواصلات بین المللی بطور کافی انکشاف یافته نبوده تا مؤثریت شبکه بالخصوص برای تجارت را محقق سازد.** • **بخش های بزرگی از شاهراه های ملی به اعمار نیاز دارند.** • **ازدحام و تعویقات در راهای متضیق در نزدیکی مراکز شهری و تونل سالنگ، در امتداد شبکه استراتیژیک سرک در نزدیکی ساحات بزرگ شهری، نا کارایی های جدی را در شبکه بوجود آورده است.** • **حفظ و مراقبت شاهراه های ملی بطور ناکافی صورت گرفته و نا هنجاری های قابل ملاحظه از بازسازی و حفظ و مراقبت را بوجود میاورد.** • **نبود سهولت های خدماتی برای دریوران، باالخصوص در امتداد مسیرهای بین المللی.** **سرک های ولایتی:** • **تنها یک سوم از سرک های ولایتی پخته هستند.** • **بعضی ولایات، بشمول نورستان به سرک های ولایتی دسترسی ندارند.** • **حفظ و مراقبت سرک های ولایتی بطور ناکافی صورت گرفته که مشکلات زیادی را به بار آورده است.** **سرک های ولسوالی:** • **در حدود 90 فیصد از سرک های ولسوالی]ا خامه هستند.** • **اکثر ولسوالی ها به سرک دسترسی ندارند.** • **به استثنأی چند موارد، جغل برای پوشش سرک در افغانستان با دوام نیست. تعدادی از سرک های جغلی در حالت خراب قرار دارند.** • **حفظ و مراقبت سرک های ولایتی بطور ناکافی صورت گرفته است و مشکلات زیادی را به بار آورده است.**	• در رابطه با سکتور سرک، چند پارچگی وظایف در ادارات متعدد علاوه از اینکه از طریق وقفه ها و تکرارات سبب بی کفایتی ها و غیر مؤثریت شده، حسابدهی را نیز ضعیف میسازد. • نبود چارچوب تنظیمی وزارت فواید عامه بشمول قانون تأسیس کننده وزارت، برعلاوه از آنکه مقررات و هدایات مربوطه را مانع شده، پایداری وزارت را بطوری جدی مختل میسازد. • قرار است که وظایف و مسؤلیت های مختلف تحت نظر وزارت فواید عامه بخاطری تشکیل مجدد مطلوب دوباره ارزیابی شود. در نتیجه آن، مشخص خواهد شد که آیا این وظایف در داخل وزارت فواید عامه باقی خواهند ماند یا بقسم یونت های مستقل بیرون از وزارت فواید عامه قرار میگیرند. این شامل وظایف یا مسؤلیت های نوع سکتور خصوصی در رابطه با مالکیت فابریکه های مواد، تطبیق حفظ و مراقبت دورانی، حفظ و مراقبت ماشین آلات و عراده جات سنگین، خدمات مشورتی و نظارت ساختمانی، و لابراتوار ملی مواد و ساختمانی میباشد. • علاوه از سیستم های کنونی مدیریت دارایی های سرک (RAMS) و سیستم معلومات جغرافیایی (GIS) در وزارت فواید عامه، دیگر سیستم های مخصوص تخنیکی و حمایت تخنیکی مربوط به پلانگذاری سرک، مصئونیت سرک، حفظ و مراقبت عاجل و بررسی تخنیکی یا سیستم کهنه هستند یا هیچ وجود ندارند. • در قسمت مصئونیت سرک رسیدگی کافی صورت نگرفته و وضعیت کنونی مصئونیت سرک در کشور ضعیف است. • تمام ارتباطات و همکاری بین الاداری در رابطه با پلانگذاری سرک و استفاده و حفظ و مراقبت سرک، حفظ و مراقبت عاجل سرک، و مصئونیت سرک ضعیف هستند یا هم اصلا وجود ندارد. بخاطرشکایات، دخالت، دسترسی و اشتراک مردم در فعالیت های مختلف وزارت فواید عامه، چینل ها و طرزالعمل های کافی وجود ندارد. • ظرفیت و مهارت موجوده ی کارمندان وزارت فواید عامه در رابطه با هر دو یعنی سیستم های تخصصی و مهارت های عمومی و تخصصی، ضعیف است. • حالت خراب محیط کاری مانع پیشرفت و روحیه کارمندان شده که مؤثریت کاری را کاهش میدهد.	• مصئونیت سرک برای دونران یا وزارت فواید عامه یک مسله اساسی دانسته نشده است. • حالات کنونی مصئونیت سرک منجر به مصارف سالانه تخمیناً 760 میلیون دالر یا 3 الی 4 فیصد از تولید ناخالص ملی (GDP) میشود. • بررسی مصئونیت سرک در افغانستان هرگز انجام داده نشده است. • هیچ پالیسی های مصئونیت سرک یا استراتیژی ملی درین رابطه وجود ندارند. • ارقام حوادث ترافیکی بطور کافی جمع آوری یا مدیریت نشده است. • پلانگذاری، دیزاین، و کاهش مصئونیت سرک تقریباً وجود ندارد. • قبل از دادن جواز سیر، هیچ معاینه میخانیکی عراده جات صورت نمیگیرد. • در رابطه با دریوران و عراده جات بدون جواز رانندگی، تحمیل قانون بسیار ضعیف است. • آگاهی عامه و برنامه های دسترسی ناکافی هستند.	• مسایل متداوم امنیتی موجودیت تمویل مالی برای سرک و دیگر سکتورها را محدود میسازد. • پالیسی های ملی کاملاً پیشرفته وجود ندارند تا میکانیزم تکس ها و فیس های وابسته به سرک را پیش ببرند. • مشارکت های باالقوه با سکتور خصوصی بخاطری انکشاف و حفظ و مراقبت سرک برعلاوه از ظرفیت ضعیف، توسط چارچوب تنظیمی ضعیف احاطه شده است.

دورنما و مأموریت وزارت فواید عامه

اهداف کلی

موازی با قیمومیت بالای شبکهٔ استراتیژیک سرک و نقش اساسی ای را که وزارت در امر تسهیل توسعهٔ اقتصادی – اجتماعی و ادغام منطقوی بازی می‌کند، دورنمای وزارت فواید عامه عبارت از : :

دورنما

افغانستان متصل که از طریق شبکهٔ پایدار سرک نقش اساسی را در ترانسپورت منطقوی بازی می‌کند.

برای تأمین دورنمای خویش، وزارت فواید عامه مأموریت خویش را قرار ذیل تعریف نموده است:

مأموریت

تأمین سرمایه گذاری پایدار سرک و انکشاف متداوم یک شبکهٔ مصئون و مؤثر سرک که اتصال و دسترسی در سراسر افغانستان و با ممالک همسایه را بیشتر می‌سازد.

هدف کلی وزارت فواید عامه

مطابق با مأموریت خویش، وزارت فواید عامه در نظر دارد تا سه هدف متممه و بهم وابسته را تأمین نماید:

تأمینسرمایه گذاری های پایدار سرک

انکشاف سرک در میان مدت و دراز مدت به ظرفیت و تمویل کافی نیاز دارد تا حفظ و مراقبت دارایی ها و سرمایه گذاری های موجوده سرک را تضمین نموده و توانایی ایجاد و تطبیق پروژه های جدید را بیشتر سازد. این هدف بر تکافوی ظرفیت های اساسی وزارت فواید عامه و پایداری مالی از سرمایه گذاری های سرک توجه خود را متمرکزساخته است.

بهبود دسترسی و اتصال شبکه سرک

دسترسی بهتر با مصارف کمترِ استفاده کنندگان، ابزار اساسی رُشد اقتصادی و عدالت اجتماعی را تشکیل می‌دهد. تحقق این هدف مربوط به تامین دسترسی و اتصال ملی و بین المللی جهت حمایت از رشد اقتصادیو اطمینان از این‌که تمام جوامع بالخصوص، آنهائیکه از نظر جغرافیایی در حاشیه اند بتوانند به فرصت های اقتصادی و اجتماعی کشور بطور کافی دسترسی داشته باشند.

افزایش مصئونیت سرک

یک شاخص کلیدی کیفیت شبکه سرک، عبارت از مصؤنیت ترافیکی است. این هدف با رسیدگی به حالات خطرناک و تضمین نمودن مصؤنیت تمام عملیات ترافیکی سروکار دارد تا به این ترتیب مصارف کلی حوادث کاهش یابد.

استراتیژی های وزارت فواید عامه

استراتیژی جهت تأمین سرمایه گذاری های پایدار سرک

استراتیژی افزایش دسترسی و اتصال شبکه سرک

استراتیژی افزایش مصوئنیت سرک

استراتیژی های وزارت فواید عامه

وزارت فواید عامه استراتیژی های را برای تکمیل هر هدف توسعه داده است. در ذیل خلاصهٔ استراتیژی های اصلی بوده که جهت پیش برد هر هدف طراحی شده اند.

استراتیژی تضمین سرمایه گذاری های پایدار سرک

پایداری به انکشاف و بهبود متداوم نیاز داشته تا تقاضاهای رو به افزایش مردم برای خدمات را برآورده سازد. کلید پایداری موجودیت هردو منابع مالی و تخنیکی را تشکیل داده تا امور حفظ و مراقبت، پیشرفت و ترفیع سکتور را ممکن بسازد.

افغانستان بخاطر انکشاف سکتور سرک، متکی به تمویل دونر های خارجی است. این تدبیر در میان مدت و دراز مدت پایدار نیست. پایداری مالی نه تنها از نبود منابع مالی به مشکل روبرو است، بلکه علاوه از ضعف کنترول های حسابدهی و از سبب تخصیصات مالی غیرمؤثر و ناکافی نیز رنج می‌برد. در نتیجه ظرفیت و انکشاف اساسی وزارت فواید عامه برای یک سکتور پایدار سرک در افغانستان حیاتی است.

وزارت فواید عامه قرار ذیل دو استراتیژی کلیدی را اتخاذ نموده تا در میان مدت و دراز مدت، پایداری کلی شبکه استراتیژیک سرک را در افغانستان بیشتر سازد:

- ایجاد ظرفیت بشری و سازمانی در وزارت فواید عامه
- تقویهٔ پایداری مالی سکتور سرک

استراتیژی افزایش دسترسی و اتصال شبکه سرک

قابلیت دسترسی و اتصال دو شاخص مهم کیفیت شبکهٔ سرک بشمول تاثیر آن بالای پیشرفت اجتماعی واقتصادی را تشکیل می‌دهد.

متغیر های متعدد قابلیت دسترسی سیستم ترانسپورتی را تعریف می‌کنند، که شامل شرایط فزیکی مانند موجودیت سرک، تقرب به انکشاف یا خاستگاه و موقعیت استفاده کنندگان، و حالت فزیکی واقعی که بالای تأخیر، زمان سفر و مصارف کلی استفاده کننده اثر وارد می‌کند، شامل اند.

اتصال شبکه سرک، درحالیکه در موارد متعدد با دسترسی مدغم شده، این امر توزیع خدمات ترانسپورتی، یا شبکه سرک را در یک ساحه مشخص بیان می‌کند. در این باب اتصال اکثراً متضمن این نکته است که اجتماعات افغان با شبکه سرک اتصال کافی داشته، فلهذا انکشاف اجتماعی و اقتصادی بسطح محلی ارائیه شده، و همچنان تضمین اینکه تخصیص منابع بیشتر عادلانه صورت می‌گیرد، بالخصوص به ساحات که از نکته نظر جغرافیایی از اهمیت کم برخوردار می‌باشند.

سه استراتیژی جهت افزایش دسترسی و اتصال در سراسر افغانستان بر علاوهٔ اتصال منطقویتعریف گردیده است:

- تقویت دهلیز های اولیهٔ اقتصادی و تجاری افغانستان
- افزایش اتصال شبکهٔ سرک
- پایداری حفظ و مراقبت کافی سرک

استراتیژی افزایش مصئونیت سرک

مصئونیت سرک یک شاخص اساسی کارکردگی شبکه سرک است. تصادمات سرک علاوه بربه هزینهٔ های جانی و مالیبل باعث عملیاتِ غیرمؤثر در امتداد شبکهٔ سرک و تأخیر در روند ترانسپورت جاده می‌گردد.

توجه به مصئونیت شبکهٔ استراتیژیک سرک در افغانستان با موانعی مانند نبود ارقام کافی در مورد تصادمات جاده، عدم موجودیت بررسی دقیق سرک، عدم وجود وسایلی که برای کاهش محلات خطرناک و نقاط با حوادث بلند نیاز می‌باشد، روبرو است. عواملی که مسله مصئونیت ترافیکی را بیشتر پیچیده میسازد عبارت از نیاز به سهم گیری اساسی مردم، موجودیت خدمات عاجل جهت رسیدگی فوری به قربانیان تصادم و تطبیق درست قوانین و مقررات ترافیکی می‌باشد.

برای رسیدگی به این چالش های چند جانبه که مصؤنیت سرک در افغانستان با آنها روبرو است، خلاصهٔ استراتیژی های کلیدی در ذیل ذکر شده است:

- تقلیل محلات با رسک خطر بسیار بالا به شکل.
- دریافت رهیافت جامع نسبت به مصئونیت سرک.

ابتکارات میان مدت وزارت فواید عامه

تضمین سرمایه گذاری های پایدار سرک

- ایجاد ظرفیت بشری و سازمانی وزارت
- افزایش پایداری سیستم مالی سکتور سرک

استراتیژی ها برای افزایش دسترسی و پوشش شبکهٔ سرک

- تقویت دهلیزهای اساسی تجاری افغانستان
- افزاش اتصال و دسترسی محلی
- تأمین حفظ و مراقبت کافی سرک

بهبود مصؤنیت سرک

- کاهش محلات با ریسک خطربالا
- اتخاذ رهیافت جامع به مصئونیت سرک

خلاصه استراتیژی 2019 – 2023 وزارت فواید عامه

خلاصه هزینه استراتیژی 2019-2023 وزارت فواید عامه که برحسب هدف پالیسی ترتیب و تهیه شده است

ابتکارات میان مدت وزارت فواید عامه

براساس استراتیژی های تعیین شده برای هر هدف مشخص و چند اقدامات کلیدی، وزارت فواید عامه طرح های میان مدت خویش را مشخص نموده و در ذیل خلاصهٔ ابتکارات اصلی و اقدامات اساسی استراتیژی برای هر هدف ذکر گردیده است.

تأمین سرمایه گذاری های پایدار سرک

برای اطمینان از پایداری سرمایه گذاری در بخش سرک، باید ظرفیت سازی نهادی و پایداری مالی را مورد توجه قرار داد. در ذیل خلاصه ای از ابتکارات اصلی ذکر شده که جهت تضمین پایداری سرمایه گذاری توسط وزارت فواید عامه ساخته شده است.

1. ارتقای ظرفیت انسانی و سازمانیوزارت

برای رسیدگی به وضعیت اساسی و ظرفیت کنونی ضعیف، وزارت فواید عامه ابتکارات متعدد را روی دست گرفته تا مثمریت و مؤثریت کارکرد کارمندان را بهتر ساخته و بخاطری حسابدهی کنترول های مورد نیاز را ایجاد کند.

ابتکارات کلیدی برای ایجاد و تقویت ظرفیت بشری وسازمانی در و. ف. ع.

1.1. ساخت چارچوب قانونی و. ف. ع.

این ابتکار به منظور غلبه بر نقاط ضعف ناشی از فقدان یک چارچوب قانونی که دامنه و حوزه مسئولیت های وزارت فواید عامه را بر عهده دارد، در نظر گرفته شده استی. این امر شامل دو اقدام اساسی ذیل می‌گیردد:

استراتیژی ملی سکتور ترانسپورت: وضعیت کنونی تقسیم صلاحیت میان ادارات متعدد که مسؤلیت های سکتور سرک را بعهده دارند، بطور سیستماتیک عدم مثمریت، فواصل و تداخل را بوجود آورده و روند حسابدهی را ضعیف می‌سازد. بنابرین، چارچوب قانونی و. ف.. ع. و یا دیگر ادارات سکتور ترانسپورتی، باید مقدم بر استراتیژی ملی سکتور ترانسپورت باشد. یک بخش این استراتیژی باید مسایل نهادی بشمول تخصیص وظایف را که مانع انکشاف سکتور ترانسپورت شده، ارزیابی کند. مبتنی بر نتیجه استراتیژی سکتور ترانسپورت، چارچوب قانونی وزارت فواید عامه می‌تواند ساخته شود.

قانون و مقررات و. ف. ع.: براساس نتایج تحلیل وظیفوی سکتور ترانسپورت از طریق استراتیژی ملی سکتور ترانسپورت زمینی، قانون تاسیسی و. ف.، که محدودهٔ صلاحیت و مسؤلیت های آنرا به تفصیل بیان کند، ایجاد شود. برعلاوه، تمام مقررات و طرزالعمل های مربوطه نیز بر این مبنا می‌تواند ساخته شود.

[2] درحالیکه ستراتیژی های مختلف توسط وزارت فواید عامه اتخاذ گردید تا شرایط را برآورده سازد که وزارت از وضعیت فعلی بسوی اهداف معین پیش ببرد، طی میان مدت ابتکارات مشخص میتواند به اهداف یا شرایط بیشتر از یک استراتیژی یا هدف مشخص رسیدگی نموده یا حاصل نماید. چنین متمم و انطباق در مشخص ساختن ابتکارات مختلف در نظر گرفته شده و تحت اقدامات به دقت پلانگذاری شود. یک موضوع مورد نظر حفظ و مراقبت سرک است، که باید اهداف هر دو یعنی دسترسی بیشتر و پایداری مالی را برآورده سازد.

1.2. تقویهٔ ساختار سازمانی وزارت فواید عامه و همآهنگی بین الاداری

هنگام ایجاد نمودن ساختار سازمانی انتقالی خویش (ضمیمه II) وزارت فواید عامه علاقمند بود تا از طریق تفکیک وظایف؛ مثمریت عملیات، مؤثریت مصارف و برقرار ساختن کنترول مناسب بخاطر حسابدهی را تضمین نماید.

منحیث بخش پروسه تشکیلاتی، وظیفه پلانگذاری در یک سکتور پالیسی، استراتیژی و پلانگذاری در داخل وزارت جدا شده، بنابرین پلانگذاری را از بخش عملیاتی تفکیک نموده تا از شفافیت و کفایت پلانگذاری اطمینان حاصل گردد.

کارخانهٔ (تست) مواد که اصلاً زیر مجموعهٔ بخش حفظ و مراقبتِ وزارت فواید عامه قرار دارد، جهت انتقال آن به یک تصدی دولتی (SOE) یک بخش مستقل جدا ساخته شده که تحت امر مقام وزارت قرار داشته و علاوه ازین، یک یونت مدیریت و تسلیمی پروژه (Project Management and Delivery Unit) در داخل وزارت تأسیس شده تا نقاط ضعف تصدی مشورتی محلی را رفع نماید. وظایف این بخش که شامل انکشاف، دیزاین و نظارت پروژه می‌باشد، به هدفارتقاء به یک تصدی خدمات مشورتی دولتی (Consultancy Service SOE) ایجاد گردیده است.

برعلاوه، لابراتوار ساختمانی ملی افغانستان (ANCL) که صلاحیت ارایهٔ جوازتست مواد توسط لابراتوارهای تست مواد ساختمانی سکتور خصوصی را داشته، در تشکیل وزارت شامل گردید. لابراتوار ساختمانی ملی افغانستان در تشکیل وزارت فواید عامه به این منظور شامل گردید که گزینه های آینده برای تشکیل آن ارزیابی خواهد شد که آیا نقش آن به شکل یک اداره مستقل یا در داخل وزارت فواید عامه ایفای وظیفه نماید.

این اقدام بر اساس کاری استوار خواهد بود که از قبل توسط وزارت فواید عامه برای تکمیل تشکیل انتقالی وزارت، بالخصوص، که به نوع وظایف سکتور خصوصی ارتباط داشته، انجام شده است، و مبنی بر نیازی است که برای تکمیل کردن تشکیلات مربوطه آنها وجود دارد.

علاوه بر این، این ابتکار عمل کار را تحت ابتکار مربوط به توسعه سیستم های تخصصی در زمینه هماهنگی و همکاری میان نهاد ها تکمیل می کند. این امر شامل فعال سازی میکانیزم های مربوط به پالیسی و پلانگذاری و هماهنگی برنامه ریزی شده است. یعنی بازسازی دیپارتمنت بخش های توسعه زیربنایی پس از به روز رسانی مرجع آن. سایر مکانیزم هایی که باید توسعه یابند عبارتند از: پلانگذاری اضطراری و پاسخ اضطراری علاوه بر گزارش تصادف و مدیریت ترافیک و عملیات.

ایجاد سیستم برای وظایف تخصصی وزارت فواید عامه

سیستم های ضعیف و کهنه که در وزارت فواید عامه موجود اند، دارای نواقص زیاد اند. جهت غلبه بر این نواقص، وزارت منحیث ارگان اصلی تلاش های اصلاحی متداوم خویش را ادامه خواهد داد و همچنان علاقمند است تا وظایف حمایوی موجود و اختصاصی خویش را نو وعصری بسازد. این ابتکار شامل دو برنامه اساسی است، که یکی آن برای سیستم های مربوط به وظایف تخنیکی تخصصی و دیگری برای وظایف حمایوی تخصصی میباشد.

سیستم ها برای وظایف تخنیکی و تخصصی

این برنامه مربوط به توسعه سیستم های مورد نیاز برای وظایف تخنیکی و تخصصی مختلف در وزارت فواید عامه میباشد. این سیستم ها شامل موارد ذیل اند:

- پلانگذاری، دیزاین و اعمار سرک، بشمول اطمینان ازتضمین کیفیت و وظایف کنترول.
- سیستم مدیریت دارایی سرک (RAMS) و وظایف تطبیق حفظ و مراقبت.
- ارزیابی خطرات، مدیریت و وظایف تطبیق حفظ و مراقبت عاجل سرک.
- سیستم پلانگذاری و کاهش مصئونیت.
- تست و انکشاف مواد ساختمانی.

فعلاً وزارت فواید عامه سیستم مدیریت دارایی سرک (RAMS) را از طریق پروژه تطبیق نموده که توسط بانک انکشافی اسیایی تمویل می‌شود. برای ایجاد سیستم پلانگذاری مصؤنیت سرک و کاهش خطرات نیز کمک خواهد شد. برعلاوه، از طریق همکاری با پروژه ملی اتصال ترانس-هندوکُش (THRCP) که توسط بانک جهانی تمویل شده، وزارت فواید عامه بخش های اساسی از وظایف دیزاین سرک و مدیریت و نظارت پروژه بشمول اطمینان و کنترول از کیفیت، را ایجاد خواهد کرد. ولی تمویل بیشتر نیاز است تا علاوه از بخش های اساسی مربوط به سیستم پلانگذاری مصؤنیت سرک و کاهش خطرات، در ایجاد سیستم ها برای پلانگذاری سرک و وظایف حفظ و مراقبت عاجل سرک نیز وزارت فواید عامه را کمک کند.

لابراتوار ملی ساختمانی افغانستان

وزارت فواید عامه با همکاری پوهنتون اوهایو، لابراتوارهای ملی تست مواد را در افغانستان ایجاد می‌کند. این کار شامل ایجاد تمام وظایف و ظرفیت های مربوطه همراه با تهیه وسایل آن می‌باشد.

نخست، لابراتوار تست مواد را انجام خواهد داد تا از کیفیت مواد ساختمانی اطمینان حاصل گردد، و باید در همکاری با دیگر ادارات و انستیتیوت های تحقیقاتی کار کرده تا بمنظور بلند بردن کیفیت و پایین آوردن مصارف مواد، معیارهای مواد ساختمانی را بهبود بخشد.

بعداً، لابراتوار ملی ساختمانی افغانستان (ANCL) به اداره تصدیق کننده از تمام تست های مواد از سکتور خصوصی و دیگر لابراتوارهای مواد مبدل خواهد شد که بالای اطمینان کیفیت دیگر لابراتوارها و انکشاف متداوم مواد توجه خودرا متمرکز می‌سازد.

وزارت فواید عامه جهت ایجاد سیستم های مختلف مربوط به وظایف تخنیکی تخصصی این وزارت، نیاز خویش را برای تمویل بیشتر به مقدار تقریباً 6 میلیون دالر را تخمین می‌کند.

سیستم ها برای وظایف حمایوی تخصصی

علاوه از وظایف تخنیکی - تخصصی، وزارت فواید عامه به ایجاد وظایف حمایوی تخصصی نیز نیاز دارد، که شامل سیستم مدیریت معلومات، سیستم معلومات جغرافیایی، وظایف بررسی تخنیکی و سیستم شکایات و مشارکت مردم می‌باشد.

اکنون وزارت سیستم معلومات جغرافیایی (GIS system) را همراه با تهیه وسایل، نرم افزار و آموزش کافی ایجاد می‌کند. ولی وزارت در ایجاد سیستم برای وظایف بررسی تخنیکی و سیستم شکایات و مشارکت مردم، به کمک همکاران بین المللی خویش نیاز دارد. مصرف برای ایجاد این سیستم ها یک میلیون دالر تخمین شده است.

علاوه بر این، برای ایجاد قوای کار به تهیه وسایل حفظ و مراقبت سرک نیاز است. حکومت جمهوری اسلامی افغانستان برای تأسیس قوای کار بشمول تضمین کیفیت وسایل مربوطه به 6 میلیون دالر تعهد کرده است.

بمنظور وظایف تخنیکی و حمایوی تخصصی، بشمول سیستم مدیریت دارایی سرک (RAMS)، دیزاین سرک و نظارت پروژه، لابراتوار مواد، و تطبیق حفظ و مراقبت، بعضی ازین سیستم ها اکنون در وزارت فواید عامه در حال شکل گرفتن است. کمک های اضافی نیاز است تا در ایجاد دیگر سیستم های ضروری، بشمول پلانگذاری سرک، حفظ و مراقبت عاجل، مصؤنیت سرک، بررسی تخنیکی و وظایف شکایات و مشارکت مردم ارتباط دارند، وزارت را کمک کند. مصرف کلی برای این سیستم ها در طول مدت سالهای 2019 الی 2023 در حدود 13 میلیون دالر تخمین شده است.

1.3. ارتقای ظرفیتِ کارمندان وزارت فواید عامه

ظرفیت بشری فعلی کارمندان وزارت فواید عامه باید حتماً بیشتر ارتقأ داده شود تا با سیستم های جدید که در وزارت در حال تطبیق اند، مطابقت و سازگاری بوجود آید. طی این ریفورم دوره های آموزشی چند مرحلهٔ برای تمامی کارمندان وزارت فواید عامه در سطوح مختلف کاری در نظر گرفته شده است. هدف اساسی این دوره های آموزشی، آموزش و تجدید آموزه های مسلکی و حرفه یی برای مسئولین مدیریتی و عملیاتی می‌باشد. با پیشرفت تکنالوژی و ضرورت به تحصیل مهارت های جدید و پیشرفته، وزارت فواید عامه مصمم است تا ارتقای متداوم ظرفیت کارمندان خویش را ادامه دهد. وزارت استراتیژی ارتقای ظرفیت خویش را تکمیل نموده که درین عنوان در یک روش جامع و بیشتر مفصل ارائیه خواهد شد.

این ابتکار یک وسیلهٔ است که از طریق آن وزارت فواید عامه با همکاران بین المللی خویش کار خواهد نمود تا مطمئن سازد که ظرفیت کارمندان وی با شرایط و تکنالوژی برابر است تا سکتور سرک را در افغانستان انکشاف دهد. این ابتکار شامل دو برنامه اساسی قرار ذیل می‌باشد:

فراهم نمودن آموزش تخصصی سیستم

وزارت فواید عامه محقق خواهد ساخت که هر سیستم جدیدی که در داخل وزارت ایجاد شده باید دارای مقررات کافی باشد تا کارمندان را در مورد استفاده و حفظ و مراقبت سیستم، آموزش دهد. بنابرین، وزارت فواید عامه با همکاران خویش کار خواهد نمود تا مطئن شود که تمام سیستم های جدید در داخل وزارت با معیارهای کافی برقرار شده اند، و در رابطه با تمام میتودها، وسایل و تجهیزاتی که بقسم بخشی از سیستم های جدید نیاز اند، به کارمندان وزارت آموزش کافی داده شده است. تخمیناً به 80 فیصد کارمندان تخنیکی وزارت فواید عامه در مورد سیستم های جدید اموزش داده خواهد شد.

مصارف این برنامه به قسم یک بخش از ابتکار ایجاد سیستم اختصاصی این استراتیژی شامل شده اند.

ارتقأی مهارت های عمومی و تخصصی کارمندان وزارت فواید عامه

این برنامه شامل دو بخش عمده می‌باشد که ارتقأی مهارت های عمومی و تخصصی کارمندان وزارت فواید عامه را تضمین نماید.

ارتقأی مهارت عمومی

این بخش بر ایجاد مهارت های کارمندان مربوطه وزارت فواید عامه در ساحات مختلف حمایوی توجه خود را متمرکز می‌سازد؛ بخش مذکور مربوط به ارتقأی متداوم منابع بشری وزارت فواید عامه است.

ساحاتی که به ارتقأی مهارت عمومی نیاز داشته از طرف شعبه منابع بشری در همآهنگی با بخش های مختلف وزارت فواید عامه هر سال تعیین و مشخص خواهد شد. این آموزش‌ها شامل موارد ذیل ولی محدود به آن نیست: لسان، کمپیوتر، مدیریت زمان، رهبری، وغیره. قرار است که برنامه مذکور در همکاری با پوهنتون های محلی، جامعه مدنی یا سازمان های سکتور خصوصی تطبیق گردد.

ارتقأی مهارت های تخصصی

این بخش به تولید ظرفیت تخصصی کارمندان وزارت فواید عامه در ساحات مختلف سروکار دارد که شامل تکنالوژی انجنیری، تکنالوژی مدیریت ساختمان، انجام سروی، سیستم معلومات مدیریت ، سیستم معلومات جغرافیایی، برعلاوه آموزش بالقوهٔ تخنیکی و حرفوی عملیات و حفظ و مراقبت عراده جات و ماشین های سنگین را تقویت می‌نماید.

بعد از ارزیابی مفصل نیازهای ارتقای مهارت های تخصصی در داخل وزارت فواید عامه، وزارت باور دارد که تطبیق برنامه های مذکور ازطریق همکاری بین انستیتیوت های تحصیلات عالی یا تخنیکی و حرفوی محلی و یک نهاد بین المللی با کمک دونر بین المللی، امکان پذیر است.

.1.4 برعلاوه ارتقای مهارت های تخصصی از طریق بورسیه های صلح و پوهنتون اوهایو، این ابتکار به کارمندان وزارت فواید عامه ظرفیت بوجود آورده شود، بخاطر آموزش متداوم ارتقأی مهارت کارمندان به سرمایه گذاری 250,000 دالر نیاز داشته که توسط وزارت فواید عامه تمویل می‌شود. این ابتکار که توقع میرود منحیث یک بخش ایجاد سیستم جدید در داخل وزارت فواید عامه عملی شود، در رأس آموزش سیستم اختصاصی قرار دارد.

بخاطر بهبود وضعیت کنونی محیط کاری در وزارت فواید عامه، این ابتکار جهت بهبود وضعیت دفاتر، وسایل و تجهیزات در دفاتر مرکزی و ولایتی، وزارت توجه خود را متمرکز می‌سازد. در ذیل خلاصهٔ اقدامات اتخاذ شده ذکر گردیده است:

بازسازی وزارت فواید عامه

این اقدام شامل اعمار مجدد و حفظ و مراقبت تعمیر موجود وزارت و فراهم سازی وسایل اساسی به شمول تکنالوژی معلوماتی و حفظ و مراقبت و تجهیزات برای دفاتر مرکزی، ادارات زون ها و ادارات ولایتی وزارت فواید عامه، می‌باشد.

مصرف کلی این اقدام 2 میلیون دالر تخمین شده؛ یک میلیون برای بازسازی دفاتر و یک میلیون برای فراهم سازی وسایل تکنالوژی معلوماتی و تجهیزات می‌باشد.

اعمار تعمیر عصری برای و. ف. ع.

دفاتر موجوده وزارت فواید عامه اصلاً برای تأمین نیاز و معیار های دفاتر اداری دیزاین نشده است. این تعمیرات بقسم شعبات دیزاین شده، و بعداً به دفاتر تبدیل شده است. علاوه براین، طبق پالیسی حکومت که وزارتخانه ها باید به کمپلکس های حکومتی دارالامان انتقال داده شوند تا فامور اداری به شکل موثر آن پیش رفته و ازدحام ترافیک در کابل کاهش یابد، وزارت فواید عامه تصمیم دارد که یک تعمیر جدید دفتر در کمپلکس حکومتی دارالامان اعمار کند.

مصارف تخمین شده تعمیر، بشمول دیزاین، اعمار، تجهیز و تهیه، 10 میلیون دالر تخمین شده است.

این ابتکار بخاطری بهبود محیط کاری در دفاتر مرکزی و ادارات ولایتی وزارت فواید عامه مطابق به چهار چوب زمانی این استراتیژی، به سرمایه گذاری 12 میلیون دالر نیاز دارد. که این امر شامل 10 میلیون دالر برای اعمار یک تعمیر جدید برای وزارت فواید عامه می‌شود. پول اضافی برای احیای مجدد و تجهیز تسهیلات موجوده استفاده خواهد شد.

2. افزایش پایداری مالی سکتور سرک

در حالی‌که ما شاهد گسترش روز افزون سیستم ها امری که مستلزم تغییرات بنیادی که ممثل و بستر خوب مدیریت نوین، می‌باشد. در کل ایجاد و استفاده از سیستم مدیریت معلومات (System Management Information) مبنای اصلاح سیستمی را تشکیل می‌دهد. پلانِ فعلی وزارت فواید عامه اینست تا بعد از بررسی های مناسبِ سرک ها و ساختارها، بالای حفظ و مراقبت کافی سرک توجه خویش را متمرکز سازد که این امر پایداری مالی از سرمایه گذاری سرک در کشور را بیشتر خواهد ساخت. مسایلی که درین بخش استراتیژی بیان شده، با تضمین کفایتِ وجوه مالی بخاطر انکشاف و حفظ و مراقبت سرک ارتباط دارد، که این کار سبب پیشرفت وزارت فواید عامه بسوی خودکفایی خواهد شد.
وزارت فواید عامه مصمم است که در میان مدت، دخالت همکاران انکشافی بین المللی افغانستان در سکتور سرک را حیاتی بشمارند و وزارت را در عرصهٔ حفظ و مراقبت سرک بسوی خودکفایی سوق دهد.

روی این ملحوظ، وزارت فواید عامه جهت تأمین به نیاز های مالی حفظ و مراقبت سرک. دو ابتکار بزرگ را اتخاذ نموده است: (i) تمرکز بر عواید و تخصیص منابع مالی، و (ii) مشارکت با سکتور خصوصی. در ذیل خلاصه این ابتکارات ذکر است.

2.1. افزایش تمویل مالی سکتور سرک

با درکِ این ضرورت که، برای انکشاف و حفظ و مراقبت سرک تخصیص وجوه مالی مشخص باید تضمین شود، حکومت جمهوری اسلامی افغانستان تصمیم دارد تا یک یونت تمویل سرک (RFU) را در وزارت مالیه ایجاد نموده که تمویل آن بطور مشخص برای انکشاف و حفظ و مراقبت سرک اختصاص داده شده باشد.

جهت تطبیق این ابتکار در عمل، وزارت فواید عامه در نظر دارد تا در رابطه با تطبیق فیس ها و تکس های استفاده کنندگان سرک، یک ارزیابی مفصل را انجام داده که برای اقدامات آینده پشنهاداتِ پالیسی را ارائیه خواهد کرد.

علاوه برین، در رابطه با تنظیم فیس و مالیات، بشمول استیکر های مالیهٔ سرک، عراده جاتی که تحت ملاحظه وزارت قرار دارند، این وزارت در تأمین مالی تطبیق ابتکارات مختلف به کمک همکاران بین المللی خویش نیاز دارد.

یونت تمویل سرک (RFU) از طریق تمویل مشخص که از فیس ها و مالیات استفاده کننده سرک و سهام بودجه ملی که به این منظور اختصاص یافته است، بطور مکمل تمویل خواهد شد.

وزارت فواید عامه ازطریق بانک انکشاف آسیایی تا اکنون مقداری کمک را حاصل کرده، ولی برای تطبیق این ابتکار به تمویل اضافی نیاز است.

تمویل مذکور برای ارزیابی مفصل و تطبیق سیستم های مربوط به ابتکار استیکر تکس سرکِ عراده جات و دیگر ابتکارات شناسایی شده، ضروری است. مصرف اضافی 3 میلیون دالر تخمین شده است.

برای تأمین تمویل کافی دولتی که بخاطر تمویل مالی انکشاف و حفظ و مراقبت سرک کنار گذاشته شده، تأسیس یونت تمویل سرک (RFU) در وزارت مالیه ضروری است. مصرف تخمینی این ابتکار بشمول ایجاد سیستم ها برای استیکر های تکس سرک عراده جات و دیگر ابتکارات که از طرف وزارت فواید عامه در نظر گرفته شده، 3 میلیون دالر تخمین شده است.

2.2. مشارکت عامه – خصوصی (PPP)

با آموختن از تجارب مؤفق اکثریت کشور های انکشاف یافته و یکتعداد کشور های رو به انکشاف، در دخیل ساختن سکتور خصوصی در امر انکشاف، عملیات و حفظ و مراقبت زیربنا از طریق سهم گیری فعال، ارزش خاص خود را دارد. حکومت جمهوری اسلامی افغانستان تصمیم دارد تا فرصت را میسر سازد تا سکتور خصوصی در سکتور سرک هرچه بیشتر دخالت نماید. این ابتکار در نظر دارد تا مشارکت بالقوه با سکتور خصوصی را تقویت کند. این امر ایجاد چارچوب تنظیمی و نهادی، بشمول وسایلی که برای تأمین ظرفیت وزارت فواید عامه بمنظور تطبیق این مشارکت ها نیاز اند، لازمی پنداشته می‌شود. علاوه برین، ایجاد و تطبیق واسطه نقلیه مخصوصِ سالنگ (SPV) بقسم یک پروژه امتحانی نیز درین ابتکار شامل است.
وزارت فواید عامه توقع دارد که تطبیق این ابتکار، بشمول تطبیق ابتکار واسطه نقلیه مخصوص سالنگ در مدت سه سال به مصرف تخمینی حداقل 5 میلیون دالر نیاز خواهد داشت.
یاداشت: قبل از تطبیق واسطه نقلیه مخصوص در سالنگ، فرش سرک پخته، تونل و گالری ها به بازسازی کامل نیاز دارند و این کار بدون بستن تمام مسیر ممکن نیست. برای بستن کوتل سالنگ، یک مسیر بدیل برای اتصال شمال – جنوب از طریق سرک دوشی- بامیان که با کمک بانک جهانی تحت اعمار قرار داشته، تهیه خواهد شد. این مسیر تا سال 2021 تکمیل خواهد شد.

مشارکت با سکتور خصوصی در امر انکشاف و حفظ و مراقبت سکتور سرک یک اولویتِ حکومت جمهوری اسلامی افغانستان را تشکیل می‌دهد. علاوه از تطبیق وسایط نقلیه مخصوص سالنگ (Salang SPV)، وزارت فواید عامه از طریق این ابتکار پلان دارد تا چارچوب های تنظیمی و نهادی مربوطه را ایجاد نماید. مصرف تخمینی این ابتکار 5 میلیون دالر است.

علاوه بر افزایش قابلیت دسترسی منطقوی، که بالای تقویتِ دهلیزهای اساسی تجارتی تمرکز دارد، وزارت فواید عامه برای بهبود دسترسی و پوشش در سراسر کشور سه استراتیژی را مشخص ساخته است که اتصال و دسترسی بسطح محلی را بیشتر ساخته و حفظ و مراقبت کافی را تأمین می‌کند.

1. تقویتِ دهلیزهای اساسی اقتصادی و تجارتی افغانستان

دهلیزهای اساسی اقتصادی و تجارتی در افغانستان تمام شاهراه های ملی و امتداد بین المللی آنها را تحت پوشش قرار می‌دهند. برای رسیدگی به چالش های بزرگ که شاهراه های ملی و امتداد بین المللی به آنها مواجه اند، طوریکه توسط وزارت فواید عامه مشخص شد، دو ابتکار بزرگ درین رابطه ایجاد شده است؛ یکی آن بخاطری بهبود اتصال و دسترسی ودیگری بهبود شرایط ازدحام. در ذیل خلاصه این ابتکارات ذکر است.

1.1. اتصال و دسترسی شاهراه ملی و بین المللی

این ابتکار به نا رسایی های شبکهٔ شاهراه ملی که باعث اتصال و دسترسی ضعیف گردیده است،، رسیدگی می‌کند. ضعف اتصال ودسترسی به علت وجود نوعیت، وضعیت و نوع پوشش سرک ها،بوجود آمده است. ابتکار مذکور شبکهٔ شاهراه ملی بشمول مواصلات بین المللی و پیوند آن به ساحات اساسی رُشد اقتصادی در افغانستان را کمک می‌کند. این اقدام شامل اعمار، انکشاف، بازسازی یا حفظ و مراقبت مثمر سرک ها و بهبود دسترسی به زون های اقتصادی و بنادر زمینی مخصوص و مشخص در افغانستان ارتباط دارند.

اقدامات کلیدی تحت ابتکار اتصال و دسترسی شاهراه ملی

برای افزایش مؤثریت اتصال و دسترسی در امتداد شاهراه های ملی و بین المللی، وزارت فواید عامه پلان دارد تا چندین اقدام کلیدی را عملی سازد. نقشه 2 سرک های بزرگ را نشان داده که قرار است اعمار گردد یا ارتقاء داده شود.

- ***تکمیل سرک حلقوی ملی:*** قسمت شمال غربی سرک حلقوی، در حدود 233 کیلومتر، که از جنوب فاریاب به جنوب بادغیس امتداد داشته به کمک بانک انکشاف آسیایی (ADB) تحت اعمار قرار دارد. پایانِ این پروژه اعمار سرک حلقوی را تکمیل خواهد کرد. توقع می‌رود که پروژهٔ در سال 2023 به مصرف تخمینی 700 میلیون دالر کاملاً تطبیق گرد.

سرک حلقوی ملی (**NRR**) نه تنها یک پروژهٔ اتصالی است؛ بلکه بیش از 80% نفوسی که در حدود 50 کیلومتری ساحه سرک زندگی می‌کنند را تحت پوشش قرار داده که این پدیده دارای تاثیر مثبت روی رُشد اقتصادی نیز است. به این معنی که، سرک حلقوی ملی همزمان با داشتن نقش شاهراه های ملی، دهلیزهای ملی (شرق-غرب، شمال-جنوب) و دهلیزهای منطقوی، آبستن یک یک انقلاب اقتصادی در کشور خواهد بود. در واقع سرک حلقوی ملی نه تنها حرکت مردم و اموال محلی را تسریع خواهد کرد بلکه با اتصال تمام دهلیزهای ملی و شاهراه ها در یک زمان، در انتقا تاجران و مال التجاره از یک محل به محل دیگر کشور تسهیلات شگفت انگیز را بوجود خواهد آورد. خلاصه، سرک حلقوی ملی تقریباً از تمام ولایات که با کشورهای منطقه همسایه اند، عبور کرده و نقش پل ارتباطی بین مناطق مختلف از یک جانب و افغانستان به کشور های منطقه را ایفا می‌کند.

- ***دهلیز شرق-غرب:*** وزارت بالای ایجادِ دهلیز شرق-غرب که از کابل به هرات از طریق ولایات میدان وردک، بامیان و غور عبور کرده، کار می‌کند. بعضی بخش های این دهلیز تحت اعمار قرار داشته که تمویل آن از طرف حکومت ایتالیا و همچنان حکومت افغانستان صورت می‌گیرد، حدود 480 کیلومتر این سرک به تمویل مالی نیاز دارد. با اکمال و بهره برداری، این دهلیز فاصله سفر را در امتداد دهلیز شرق-غرب که در شرق از پاکستان به ایران در غرب ادامه یافته، بیشتر از 35 فیصد کم خواهد ساخت. وزارت فواید عامه امیدوار است که بخش های این دهلیز که تحت اعمار قرار داشته در سال 2021 به پایان برسد. وزارت فواید عامه در حال پلانگذاری است که تا سال 2020 آمادگی های پروژه تمام دهلیز را تکمیل نموده و جهت تمویل 530 میلیون دالر مورد نیاز، آنرا بشمول وزارت مالیه به دونران نیز پیشکش نماید.
- دهلیز شرق- غرب نقش پل ارتباطی بین مناطق شرقی، مرکزی و غربی و حتی در حکم پل ارتباطی بین شمال و جنوب نقش موثری را در تحکیم پیوند ملی، توسعهٔ اقتصادی – اجتماعی و نهایتاً نقطه وصل آسیای میانه به عنوان منطقهٔ بسیار غنی و بکر از نکته نظر منابع طبیعی و جنوب آسیا به عنوان منطقهٔ صنعتی که شدیداً نیازمند انرژی است، ایفا خواهد کرد.. این دهلیزها در سطح بین المللی، ایران را از طریق راه ابریشم به ازبکستان، تاجکستان و چین و آسیای میانه را به جنوب آسیا وصل خواهد کرد. این دهلیز نقش مهمی در تکثیرِ تجارت و ترانزیت منطقوی بازی خواهد کرد. این دهلیز ها برای مسافرین ملی و بین المللی در سفر تسهیلات قابل ملاحظه را بوجود آورده، مصارف ترانزیت را کم ساختهٔ و با عبور از مناطق تاریخی با مناظر بسیار ذیبا، زمینه را برای جذب توریزم، جذب سرمایه و نهایتاً توسعهٔ اقتصادی – اجتماعی مساعد خواهد ساخت. بر مبنای برآورد ها؛ این دهلیز میان کشور های منطقه فاصلهٔ حد اوسط 1700 کیلومتر را کم خواهد ساخت که سبب افزایش تجارت و فعالیت اقتصادی منطقوی خواهد شد. حکومت افغانستان مبالغ قابل توجه عواید را به شکل عوایدترانزیت به دست خواهد آورد. موازنه تجارتی افغانستان که اکنون در حالت کسری قرار داشته، سیر صعودی خواهد داشت، چون این دهلیز صادرات معادن و تولیدات زراعتی محلی به کشورهای منطقوی را تسریع می‌کند. طبق بر آورد ها، داین هلیز تجارت **2,260** میلیون تن ذخایر معادن (به ارزش 420 بیلیون دالر) را تسهیل خواهد کرد. در نهایت، این دهلیز برای سرمایه گذاران فرصت طلایی را خلق خواهد کرد تا برای تبدیل مواد خام ذخایر معادن مختلف صنایع را ایجاد نموده که بالای رُشد اقتصادی افغانستان اثر عمیق و گسترده خواهد داشت.
- ***اعمار سرک سپری سرخ رود کابل-جلال آباد:*** *به عنوان* یک بخش دهلیز شرق غرب، این سرک دومین شاهراهی است که کابل را به جلال آباد و بسوی سرحدات پاکستان وصل می‌کند. ازدحام ترافیک و ظرفیت کم برای توسعهٔ سرک موجوده، نشان می‌دهد که یک سرک موازی دیگر نیاز است که تا تقاضای ترافیک بشمول ترافیک وسایط نقلیه سنگین را تکافو نماید. طول سرک 150 کیلومتر است و مصرف آن 150 میلیون دالر پیش بینی شده است.
- ***دهلیز شمال-جنوب – از کندهار الی مزار شریف:*** جهت گُسترش اتصال بسطح ملی و بین المللی، وزارت فواید عامه پلان دارد تا دو دهلیز شمال-جنوب را ایجاد نماید. اولین دهلیز به طول 909 کیلومتر از کندهار به مزار شریف گسترش می‌یابد. اعمار چندین بخش این سرک به پایان رسیده است. این بخش‌ها شامل یک بخش به طول 135 کیلومتر از مزار شریف الی درهٔ صوف، یک بخش به طول 42 کیلومتر از بامیان الی یکاولنگ و بخش دیگر به طول 194 کیلومتر از کندهار الی چوره می‌باشند. برعلاوه ازین، یک بخش به طول 178 کیلومتر، از دره صوف الی یکاولنگ به مصرف 206 میلیون دالر اکنون تحت اعمار قرار دارد. بخش از کندهار الی ترینکوت، در جنوب چوره، از سبب شورش و انفجارات شدیداً تخریب شده بود. وزارت فواید عامه خواهان کمک همکاران بین المللی بوده تا برعلاوه از اکثر بخش کندهار – ترینکوت (در حدود 160 کیلومتر) بخش های باقیمانده دهلیز مذکور را به مصرف تخمینی 550 میلیون دالر انکشاف دهد.

- استفاده از مسیر تورخم توسط کشورهای آسیای میانه بخاطر تجارت و ترانزیت با چالش های بزرگ همراه است. ولی، چون یگانه مسیر است که شمال افغانستان را به جنوب وصل کرده، این کشورها بالای این مسیر اتکأ نموده تا با آسیای جنوبی وصل شوند. بنابرین، تأسیس دهلیز شمال-جنوب بقسم یک راه بدیل مسیر تورخم ضروری است. این دهلیز برای کشورهای آسیای مرکزی یک راه بدیل را فراهم خواهد ساخت تا در مدت کم در حدود (تخمیناً) 529 کیلومتر با آسیای جنوبی وصل شوند. با در نظر داشت این کاهش حیرت انگیز در مدت سفر، دهلیز شمال - جنوب تجارت و ترانزیت منطقوی را تسریع و به یک منبع بزرگ عواید برای حکومت افغانستان تبدیل خواهد شد. همانند دهلیز شرق - غرب، این دهلیز صادرات معادن و تولیدات زراعتی افغانستان به کشورهای منطقوی را نیز تسهیل خواهد کرد.
- ***مطالعه امکان سنجی و دیزاین برای دهلیز شمالی-جنوبی – جوزجان الی نیمروز:***

راه بدیل دوم عبارت از دهلیز شمال-جنوب 703بطول کیلومتر از امتداد سرک حلقوی در نیمروز در جنوب به شبرغان در شمال عبور می‌کند. اکنون، که یک بخش به طول 52 کیلومتر از شبرغان الی سرپل تحت اعمار قرار دارد. بخش باقیمانده این دهلیز، به طول 649 کیلومتر در میان مدت در اولویت قرار داشته، ولی با توجه به تاثیر آن بالای اتصال کلی و ظرفیت آن برای تجارت بین المللی، قرار است که این دهلیز در میان مدت الی دراز مدت ساخته شود. یک مطالعهٔ امکان سنجی و دیزاین این دهلیز منحیث یک بخش این استراتیژی که باید قبل از سال 2023 به مصرف 15 میلیون دالر به پایان برسد، انجام داده خواهد شد.

دومین دهلیز شمال - جنوب یک دهلیز بدیل را تشکیل داده که قرار است بجای عبور از مسیرها و سرحدات مختلف بین المللی، افغانستان را تنها از طریق یک مسیر ترانزیتی به آسیای جنوبی و آسیای میانه خصوصاً ترکمنستان، تاجکستان، و ازبکستان به شکل همزمان وصل کند. توقع می‌رود که این دهلیز برحسب ترانزیت و اتصال آسیای مرکزی به آسیای جنوبی، بالخصوص هندوستان، نقش بندر چابهار را تسریع کند. با وصل منطقه و تسهیل ترانزیت، دومین دهلیز شمال- جنوب ترانزیت یک جاده یی را فراهم خواهد ساخت. این دهلیز نه تنها تجارت ملی و بین المللی را افزایش خواهد داد، بلکه زمینه تجارت معاون بکر آسیای میانه و آسیای جنوبی را بدون کدام تأخیر قابل ملاحظهٔ آسان خواهد ساخت. بنابرین، این دهلیز با سرمایه گذاری روی موقعیت های استراتیژیک، می‌تواند نقش بارزی را در منطقه ایفا نماید.

- ***دهلیز اقتصادی خوست***: منطقه غنی که جلغوزه را تولید کرده و می‌تواند هرسال یک مارکیت با ارزش در حد 421 دالر در داخل سرحدات افغانستان را بوجود آورد. این منطقه تا به 25 هزار تن جلغوزه را تولید کرده که در مارکیت بین المللی جلغوزه الی 60% سهم را احتوا می‌کند. ولی، بنابر نبود زیربنای که این منطقه را به مارکیت های محلی و منطقوی وصل کند، این فرصت ابرای افغانستان صلب شده است. جهت استفاده مناسب ازین فرصت، به اعمارِ شش سرک استراتیژیک مختلف ولایتی و ولسوالی به طول مجموعی 175.5 کیلومتر در منطقه نیاز است. بعد از تکمیلی این سرک‌ها، برعلاوه از وصل منطقه با سرک حلقوی و شاهراه ملی، کشورهای همسایه، و میدان هوایی ملی خوست، این سرک اتصال بین ولایات و ولسوالی ها را که منابع بزرگ جلغوزه دارند را نیز بیشتر خواهد ساخت. برای اعمار این شبکه ها، به تمویل مالی 69.3 میلیون دالر نیاز است.

- ***مطالعه امکان سنجی و دیزاین شاهراه مخصوص سریع السیر کابل- تورخم***: این شاهراه بخشی از دهلیز تجاری پشاور- کابل - دوشنبه را تشکیل داده که از تورخم عبور می‌کند. این پروژه که توقع می‌رود بزودی آغاز شود، متمم پروژه های از پشاور الی تورخم خواهد بود. این سرک به طول 175 کیلومتر بوده که برای مناطق اساسی اقتصادی در جنوب کابل اتصال منطقوی را فراهم ساخته، و نهایتاً ظرفیت اقتصادی منطقه را بطور قابل ملاحظهٔ بیشتر می‌سازد. به کمک بانک جهانی، یک مطالعه امکان سنجی و دیزاینِ این دهلیز بقسم یک بخش این استراتیژی که قرار است در سال 2023 به مصرف 5 میلیون دالر تکمیل گردد، انجام داده خواهد شد.

- ***برنامه بازسازی شاهراه های ملی و مواصلات بین المللی:*** نبود حفظ و مراقبت سرک همراه با تخریب پلچک ها و پُل ها توسط شورشیان باعث گردیده که یک کار بزرگ ناتمام بازسازی در امتداد یکتعداد سرک ها باقی بماند. طوری‌که تخمین گردیده 25 فیصد، (تقریباً 930 کیلومتر) از شاهراه های ملی پخته و به عین حال ساختارهای سرک در امتداد این شاهراه ها به بازسازی نیاز دارند. این شاهراه‌ها شامل شاهراه های بزرگِ بوده که محلات عبوری سرحدی، زون های اقتصادی مخصوص و بنادر زمینی را وصل کرده و برای رُشد اقتصادی حیاتی اند. این برنامه ها برای بازسازی این سرک ها و ساختارها تهیه شده اند. مصارف کلی این برنامه از سالهای 2019 الی 2023 ، به مقدار 420 میلیون دالر تخمین شده است.

برای تطبیق امور بازسازی، وزارت فواید عامه پلان عمل را ایجاد خواهد کرد. این پلان برای سرک ها و ساختارهای سرک که قرار است براساس اهمیت هر سرک به مؤثریت شبکه و از روی توانایی تطبیق آن در یک روش مبتنی بر زمان بازسازی گردد، دارای یک برنامه سالانه می‌باشد.

- ***برنامه محلی محل استراحتِ شاهراه ملی:*** این برنامه در نظر دارد تا ظرف پنج سال آینده 20 محل استراحت را در امتداد راه های بین المللی شاهراه های ملی ایجاد نماید. این برنامه خدماتِ لازم، بشمول ترافیک بین المللی لاری را به دریوران فراهم خواهد کرد. توقع می‌رود که مصرف آن در مجموع 10 میلیون دالر بوده و بقسم یک برنامه ایجاد شُغل دیزاین گردیده تا منافع آن به حد اعظمی ممکن ارتقاء یابد. علاوتاً، به نقش سکتور خصوصی در اعمار، حفظ و مراقبت و استفاده از محلات استراحت توجه صورت خواهد گرفت. وزارت فواید عامه در نظر دارد تا این برنامه را با سکتور خصوصی و سازمانهای دولتی مشترکاً تطبیق نماید.

توقع میرود که ابتکار اتصال و دسترسی شاهراه ملی (2019 – 2023) مصرفی در حد 2.405 بیلیون دالر داشته باشد. این مصرف شامل 1.66 بیلیون دالر برای پروژه های اعمار و ارتقای شاهراه ملی اصلی که 1,343 کیلومتر را دربر گرفته، 20 میلیون دالر برای مطالعه امکان سنجی و دیزاینِ دو شاهراه بزرگ، برنامه بازسازی شاهراه ملی 930 کیلومتر به مصرف 420 میلیون دالر، و یک برنامه ملی ایجاد ساحه استراحت به مصرف 10 میلیون دالر است.

1.2. کاهش ازدحام

این ابتکار به ازدحام ترافیک که از سبب جاده های اصلی متضیق در امتداد شاهراه های ملی در نزدیکی مراکز شهری و در تونل سالنگ بوجود میاید، مرتبط است. این ابتکار برای محلات جاده های متضیق، اعمار گذرگاه های فرعی شاهراه (Roadway Bypasses) توجه خود را متمرکز ساخته تا ازدحام را از بین برده، تأخیر (در تردد) را کاهش داده، عملیات ترافیکی در داخل مراکز شهری را بهبود بخشیده، و مؤثریت کلی شبکه را بیشتر سازد.

اقدامات کلیدی برای کاهش ازدحام

- ***گذرگاه فرعی هرات (The Herat Bypass):*** یک قسمت گذرگاه فرعی هرات به طول 45 کیلومتر از طرف سازمان همکاری ایتالیا تمویل شده و توسط وزارت فواید عامه در حال تطبیق است. مصرف کلی پروژه 22.38 میلیون دالر است که قسمت اولی 20.4 کیلومتر به پایان رسیده است. قسمت دوم 25.08 کیلومتر، طوری تخمین شده که 12 میلیون دالر مصرف داشته و اعمار آن ادامه دارد. این قسمت باید در سال 2019 به پایان برسد. با تکمیل این پروژه در شهر هرات ازدحام و تأخیر که از سبب ترافیک متحرک، بالخصوص لاری ها بوجود آمده، کم خواهد شد، در نتیجه باعث مؤثریت کلی و انتقالات تجارتی با ایران را افزایش خواهد داد. حکومت جمهوری اسلامی افغانستان پلان دارد که مطالعهٔ امکان سنجی و دیزاین مفصل از سرک حلقوی هرات را تکمیل نموده تا تمام شاهراه های متقاطع را وصل کند.
- ***سرک حلقوی کابل:*** این یک سرک فرعی به طول 117 کیلومتر است که شهر کابل را احاطه کرده، به ترافیک متحرک به شمول لاری ها اجازه داده تا از تمام استقامت‌ها از گذرگاه فرعی از شهر گذر کنند. مصرف کلی پروژه 540 میلیون دالر تخمین شده، که از جمله 158 میلون دالر از طرف بودجه انکشافی سعودی، 48 میلیون دالر از طرف بانک انکشاف اسلامی، 74 میلیون دالر و 36 میلیون دالر از سوی حکومت جمهوری اسلامی افغانستان تعهد شده است. دیزاین اولیهٔ 20.7 کیلومتر آن تکمیل گردیده و علان تدارکات عمومی آن به نشر سپرده شده است. برای تمویل قسمت های باقی‌مانده، با دونران گفتگو ادامه دارد. سال 2023 تاریخ متوقعه تکمیل پروژه است. توقع می‌رود که پروژهٔ سرک حلقوی کابل (KRRP) با اتصال دهلیزهای ملی (شرق - غرب و شمال - جنوب) با دهلیزهای منطقوی (همکاری اقتصادی منطقوی آسیای میانه (CAREC)، نقش نقطه وصل را بازی کند. این دور نمای شگفت انگیز اتصال، به سرک حلقوی کابل فرصت این را خواهد داد تا روزمره بطور اوسط به احجام 52,000 ترافیک جا داده و به این ترتیب مشکل بزرگ ازدحام ترافیک در شهر کابل را مدیریت کند. در پهلوی گُسترش اتصال و مدیریتِ مشکل ازدحام ترافیک، سرک حلقوی کابل برحسب تکس یک مؤلد بزرگِ عواید نیز خواهد بود. باین معنی که، باین طریق؛ سرک حلقوی کابل با جمع آوری مقدار بزرگ تکس، نه تنها قادر خواهد بود تا قرض ها را بازپرداخت نموده بلکه برای استفاده و حفظ و مراقبت سرک در آینده، وجوه مالی کافی را نیز تهیه خواهد کرد.

- ***ایجاد گذرگاه فرعی شهری:*** این برنامه با ارزیابی نیازمندی برای گذرگاه های فرعی از شاهراه های ملی در نزدیکی مراکز شهری در افغانستان تعلق دارد تا ازدحام را کاهش داده و مؤثریت کلی شبکه را بیشتر سازد. این امر شامل آمادگی ها برای مطالعات امکان سنجی و دیزاینِ 10 مرکز اصلی شهری در پنج سال آینده می‌باشد. مصرف تخمینی برنامه 20 میلیون دالر در نظر گرفته شده است.
- ***بازسازی سرک بامیان تا بغلان و سرک تونل سالنگ:*** یک سرک جدید از بغلان الی بامیان تحت اعمار قرار داشته که از جنب تونل موجوده سالنگ عبور تا در تونل ازدحام و تعویقات و عدم مثمریتناشی از آن را کم سازد. مصرف تخمینی پروژه 170 میلیون دالر است تا یک سرک به طول 154 کیلومتر اعمار گردد. برعلاوه از افزایش دسترسی به تونل، پروژهٔ 55 میلیون دالر اضافی را برای باز سازی 70 کیلومتر سرک و تونل سالنگ، و 15 میلیون دالر بخاطرِ اموال و خدمات برای هر دو سرک فراهم خواهد کرد. بر علاوه 10 میلیون دالر جهت کمک اساسی برای وزارت فواید عامه می‌باشد. پروژه توسط بانک جهانی از طریق پروژه ملی اتصال مسیر ترانس-هندوکُش (THRCP) تمویل شده که توقع میرود در سال 2021 به پایان برسد.
- ***مطالعات امکان سنجی و دیزاین تونل جدید سالنگ:*** وزارت فواید عامه در حال برنامه ریزی تونل سالنگ جدید قرار داشته تا این تونل تونل موجوده را مکمل سازد. یکجا با پروژه در امتداد گذرگاه فرعی سالنگ، این پروژه برای میان مدت تا دراز مدت طرح گردیده تا میزان مثمریت درین مسیر اساسی تجارت را افزایش دهد. امکان سنجی و دیزاین مفصل تونل جدید سالنگ اکنون در حال تهیه قرار داشته، که توسط بانک انکشافی آسیایی (ADB) و صندوق وجهی زیربنای افغانستان (AITF) تمویل شده، و قرار است در سال 2020 به مصرف تخمینی 20 میلیون دالر به پایان برسد. مصرف تخمینی تونل جدید بین 1.2 – 2 بیلیون دالر است. توقع نمی‌رود که تطبیق پروژه در پنج سال آیند آغاز شود.

توقع میرود که مصرف *بتکار کاهش ازدحام* سال 2019 – 2023 در حدود 642 میلیون دالر باشد. مصرف مذکور اعمار سرک حلقوی کابل، تکمیل گذرگاه فرعی هرات، علاوه از اعمار سرک گذرگاه فرعی سالنگ و بازسازی سرک و تونل سالنگ را دربر می‌گیرد. این امر همچنان شامل مصارف مطالعات امکان سنجی و دیزاینِ تونل جدید در سالنگ، و یک برنامه برای مطالعات امکان سنجی و دیزاین گذرگاه های فرعی شهری بمنظور کاهش ازدحام نیز می‌باشد.

بکس 2: دهلیزهای رُشد اقتصادی که در اولویت قرار دارند		
پروژه ملی اتصال مسیر ترانس - هندوکُش (THRCP)	**سرک حلقوی ملی**	**دهلیز شرقی – غربی**
پروژه ملی اتصال مسیر ترانس- هندوکُش که توسط بانک جهانی تمویل شده علاوه بر کارهای بازسازی سرک و تونل سالنگ، شامل اعمار سرک بغلان تا بامیان می‌باشد. این پروژه برای وزارت فواید عامه کمک نهادی و کمک مدیریتی پروژه را نیز فراهم خواهد کرد. مصرف تخمینی کلی پروژه 250 میلیون دالر است. این امر شامل 170 میلیون دالر برای اعمار گذرگاه فرعی بامیان الی سالنگ، 55 میلیون دالر برای بازسازی سرک و تونل سالنگ، و 15 میلیون دالر برای اموال و خدمات هر دو سرک می‌باشد. 10 میلیون دالر باقیمانده برای ابتکارات مختلف ارتقای ظرفیت نهادی و انسانی در وزارت فواید عامه تخصیص داده شده است. توقع می‌رود که این پروژه در سال 2020 تکمیل گردد.	سرک ملی حلقوی با طول مجموعی 2,210 کیلومتر نخستین اولویت حکومت است زیرا این سرک ستون فقرات سیستم ترانسپورتی افغانستان و معبر اساسی برای مسافرین و ترافیک باربری ملی و بین المللی شمرده می‌شود. بیشتر از 80% مردم افغانستان در 50 کیلومتری مسیر سرک زندگی می‌کنند. بازسازی سرک حلقوی در سال 2002 آغاز شد و تا الحال، 1,925 کیلومتر تحت کمک اداره انکشافی بین المللی آیالات متحده، اداره همکاری بین المللی جاپان، بانک جهانی، حکومت عربستان سعودی و بانک انکشاف آسیایی تکمیل شده است. توقع می‌رود که اعمار متداوم بخش 52 کیلومتر از ارمیلک لامان، که توسط حکومت عربستان سعودی تمویل شده، در ماه دسمبر سال 2018 تکمیل گردد. 233 کیلومتر از قیصار تا لامان در واقع یگانه حلقه مفقود شده از سرک حلقوی را تشکیل می‌دهد. این حلقه از نظر استراتیژیک مهم است، چون این راه از یکی از مناطق دور افتاده و غیر مصؤن عبور می‌کند. بانک انکشاف آسیایی در تکمیل حلقه مفقود حکومت جمهوری اسلامی افغانستان را کمک می‌کند.	دهلیز شرق- غرب از کابل تا هرات از طریق ولایات میدان وردک، بامیان و غور پلان شده است. این پروژه فاصله سفر را از بخش شرق کشور از نزدیکی پاکستان الی بخش غرب کشور در نزدیکی ایران در مقایسه با مسیرهای سرک حلقوی موجوده بیشتر از 25 فیصد کم خواهد ساخت. بنابرین، پروژه برای هردو گردش ملی و تجارت بین المللی مفید است. طول مجموعی سرک 776 کیلومتر است که از غرب کابل، میدان، الی هرات ادامه میابد. بخش هایی در حدود 109 کیلومتر از میدان-شهر به طرف غرب از طریق تمویل ایتالیا و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان اعمار شده است. همچنان وزارت فواید عامه اکنون بخش 100 کیلومتری از حصه اول بهسود تا بهسود مرکزی را تکمیل می‌کند. بخش های اضافی از هرات به طرف غرب تا گردن دیوال تحت پلان قرار دارند. وزارت فواید عامه در صدد تأمین وجوه مالی است تا بخش های باقیمانده 480 کیلومتر این سرک را اعمار نماید.

2. افزایش اتصال و دسترسی به سطح محلی

سرک های ولایتی و ولسوالی در سطح محلی، مراکز اصلی مردم را با شاهراه های بزرگ وصل می‌کنند. این سرک ها برای رُشد اقتصادی و اجتماعی در افغانستان حیاتی هستند. این ابتکار با تکمیل و اعمارِ تمام سرک های ولایتی، تضمین دسترسی سرک به تمام ولسوالی ها و بازسازی سرک های تخریب شده، بر انکشاف این سرک ها توجه خویش را متمرکز می‌سازد. این امر شامل دو ابتکار می‌باشد؛ یکی آن برای انکشاف سرک های ولایتی و دیگر برای سرک های ولسوالی. برنامه ملی راه سازی روستایی (NRAP) که توسط بانک جهانی و حکومت جمهوری اسلامی افغانستان (GoIRA) تمویل شده، چینل اصلی وزارت فواید عامه را تشکیل داده تا سرک های ولسوالی و ولایتی را تکمیل نماید. وزارت فواید عامه پلان دارد تا این برنامه را با یک برنامهٔ جدید سرک تعویض نموده که از یک روش متفاوتِ عملیاتی استفاده می‌کند. دیزاینِ برنامهٔ جدید بر مبنای شاخص هایی مانند؛ موثریت اقتصادی،

مشارکت فعال مردم، سطح فقر، میزان سرمایه گذاری، اتصال و نفوس را در نظر خواهد گرفت. بر اساس این طرزالعمل، یک ماستر پلان سرک ولایتی تهیه خواهد شد تا برای انکشاف سرک در کشور، یک روش سازگار و متوازن تضمین گردد.

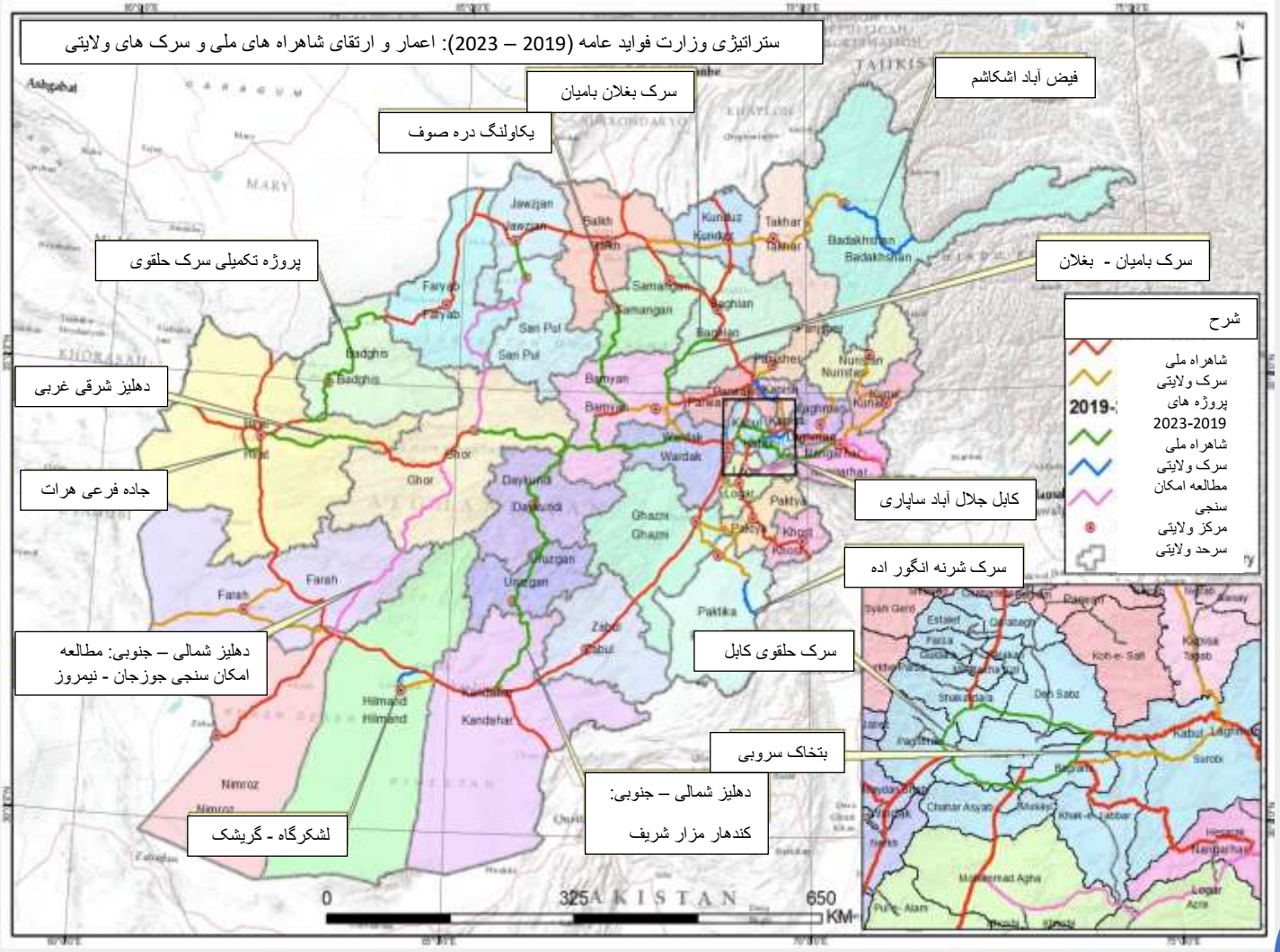

برنامه اتصال سرک ولایتی (PRCP)

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان برنامه اتصال سرک ولایتی را اتخاذ نموده تا گُسترش اتصال بسطح محلی را یقینی سازد. این برنامه شامل اقداماتی است که با انکشاف، بازسازی، حفظ و مراقبت و عملیاتِ سرک های ولایتی و ولسوالی در افغانستان تعلق دارند. علاوه از بخش های حفظ و مراقبت تحت ابتکار حفظ و مراقبت سرک، این استراتیژی بخش های مختلف برنامه را مشخص ساخته که به ابتکارات سرک های ولایتی و ولسوالی تقسیم شده اند.

2.1. انکشاف سرک های ولایتی

ابتکار انکشاف سرک های ولایتی با تأمین اتصال بین الولایتی مثمر در افغانستان.

اقدامات کلیدی ابتکار انکشاف ولایتی

جهت انکشافِ سرک های ولایتی دو اقدام اساسی مشخص گردیده است؛ اعمار یا ارتقای سرک های موجوده و بازسازی سرک های تخریب شده.

اعمار و ترفیع سرک های ولایتی

یک مجموعه 396 کیلومتر از سرک های ولایتی اکنون تحت اعمار یا بازسازی قرار دارد. مثال های این سرک عبارتند از: شرنه – انگور اده، فیض آباد – اشکاشم، جبل سراج – نجراب، لشکرگاه – گرشک، و بتخاک – سروبی. علاوه ازین، اکنون 34 کیلومتر از سرک های موجوده جغلی و 397 کیلومتر از سرک های ولایتی پلان شده، وجود دارند. وزارت فواید عامه پلان دارد تا کار جاری اعمار را قبل از ختم سال 2023 تکمیل نموده و به کار خویش ادامه خواهد داد تا 34 کیلومتر سرک موجوده جغلی را ترفیع داده و 80 کیلومتر سرک های ولایتی پلان شده را اعمار نماید. مصرف کلی این برنامه 410 میلیون دالر تخمین شده و توقع میرود که در سال 2023 به پایان برسد.

بازسازی سرک های ولایتی

1,115 کیلومتر سرک های ولایتی پخته بوده، که از آن جمله 383 کیلومتر توسط پوشش دولایه بوتأمین (DBST) درمان شده و 732 کیلومتر سرک اسفالت است. بنابر تأخیر در حفظ و مراقبت، در حدود 25 فیصد این سرک ها خراب شده و به بازسازی نیاز دارند. این برنامه در نظر دارد که تا سال 2023 در حدود 280 کیلومتر سرک های ولایتی را به مصرف تخمینی 60 میلیون دالر باز سازی نماید.

توقع میرود که ابتکار انکشاف سرک های ولایتی در طول مدتِ 5 سال 297 میلیون دالر مصرف داشته باشد. این شامل 396 کیلومتر پروژه های جاری، ترفیع 34 کیلومتر از سرک های جغلی و اعمارِ 80 کیلومتر از سرک های ولایتی جدید به مصرف تخمینی 210 میلیون دالر میباشد. برعلاوه، تا سال 2023، برای بازسازی 280 کیلومتر از سرک های ولایتی مجموعاً 60 میلیون دالر نیاز است.

2.2. بهبود دسترسی و اتصال به سطح ولسوالی

حکومت جمهوری اسلامی افغانستان اهمیت توزیع منصفانه منابع را درک نموده و باور دارد که خدمات آن باید بدون درنظر داشت جغرافیه، تمامی کشور و نفوس آنرا تحت پوشش قرار دهد. ولی، محدودیت های مالی و شورش مداوم توانایی کشور را مانع شده تا به شبکه خویش، باالخصوص در مناطق روستایی برسد.

اقدامات کلیدی برای بهبود دسترسی و اتصال به سطح ولسوالی

بهبود دسترسی به سطح ولسوالی: این برنامه در نظر دارد تا محقق سازد که تمام ولسوالی ها در افغانستان حد اقل به یک سرک ولسوالی وصل اند. برخی ازین برنامه ازطریق برنامه ملی راه سازی روستایی (NRAP) در حال تطبیق قرار داشته و با ختم سال 2019 به پایان خواهد رسید. همچنان این برنامه از
طریق تطبیق برنامه آزمایشی که برای ازبین بردن نواقص جغل در یکتعداد ازین سرک ها از مواد و روش های بدیل اعمار استفاده نموده، با بهبود در پایداری و دوام سرک ولسوالی سروکار دارد. وزارت با پوهنتون اوهایو مشترکاً کار نموده تا بالای مواد بدیل کم مصرف که در حفظ و مراقبت به کمترین سرمایه گذاری نیاز داشته، تحقیقات را انجام دهد. با استفاده از روش ها یا مواد جدید، جمله 200 کیلومتر سرک های ولسوالی تحت پوشش قرار خواهد گرفت. مصرف کلی این برنامه طی یک مدت پنج ساله 10 میلیون دالر تخمین شده است.

یکتعداد سرک های ولسوالی ها در افغانستان، بنابر کیفیت جغل، اثرات محیطی یا شرایط آب و هوا، جغل پایدار و بادوام نمیباشد.
وزارت فواید عامه با همکاران خویش در پوهنتون اوهایو کار میکند تا بدیل های بیشتر بادوام را ایجاد و تطبیق نموده که دسترسی را بیشتر ساخته در حالیکه از نظر مصرف ثمربخش یا کم مصرف باشند.
حکومت جمهوری اسلامی افغانستان متعهد است تا برای این سرک ها، 5 میلیون دالر در دیزاین ها و مواد بدیل سرمایه گذاری کند. یک ازمایش 1 میلیون دالر در سال 2019 آغاز خواهد شد.

- ***برنامه بازسازی سرک های پخته ولسوالی ها:*** این برنامه در نظر دارد که تا سال 2023 کار ناتمام بازسازی سرک های پخته ولسوالی ها را رفع کند. برعلاوه از ساختارهای مختلف سرک با مصرف تخمینی 220 میلیون دالر، برنامه مذکور تخمیناً 690 کیلومتر سرک های پخته ولسوالی را بازسازی خواهد کرد.

برنامهٔ ملی راه سازی روستایی (NRAP) در وزارت فواید عامه که توسط بانک جهانی و حکومت مشترکاً تمویل شده، اکنون 260 کیلومتر سرک های پخته ولسوالی و 13 پُل را به مصرفِ تقریباً 82.5 میلیون دالر بازسازی می-کند. توقع می‌رود که این امور در سال 2019 به پایان برسد. دیگر سرک های ولسوالی و زیر ساخت‌ها که باید بازسازی شده، بقسم یک بخش برنامهٔ تطبیقی وزارت فواید عامه تعیین خواهد شد که اولویت به سرک ها داده شده، چیزیکه دسترسی و منافع اقتصادی را به حد اعظم افزایش می‌دهد.

مصرف تخمینی ابتکار بهبود در *دسترسی و اتصال به سطح ولسوالی* (2019 – 2023) به مقدار 272 میلیون دالر است. این هزینه دو برنامه را تحت پوشش قرار می‌دهد؛ برنامهٔ بهبود دسترسی به سطح ولسوالی که در نظر دارد تا تمام ولسوالی های بدون سرک ها را به سرک وصل کند، و برای سرک های ولسوالی دیزاین و مواد بدیل را به مصرف 10 میلیون دالر ایجاد نماید. دوم برنامه بازسازی سرک های پخته ولسوالی است که در نظر دارد تا 690 کیلومتر سرک های پخته را به مصرف تخمینی 220 میلیون دالر بازسازی نماید.

3. تأمین حفظ و مراقبت مثمر سرک

این استراتیژی مربوط به اطمینان حاصل کردن از حفظ و مراقبت کافی شبکه استراتیژیک سرک (SRN). از لحاذ نوع پوشش پخته و خامه که شامل دو ابتکار اساسی میباشد.

3.1. ابتکار حفظ و مراقبت سرک های پخته

طول کلی قسمت های پخته از شبکه استراتیژیک سرک 7,649 کیلومتر است، که از آن جمله 3,249 شاهراه های ملی، 1,657 کیلومتر سرک های ولایتی و 2,743 سرک های ولسوالی را تشکیل می‌دهد. این ابتکار در نظر دارد تا حفظ و مراقبت مثمر این سرک ها را تضمین نماید. اقدامات تحت این ابتکار از لحاظ نوع حفظ و مراقبت به سه برنامه اصلی تقسیم شده اند که عبارتند از حفظ و مراقبت؛ دورانی، روزمره و عاجل.

برنامه حفظ و مراقبت دورانی

بعد از تعدیل نتایج ارزیابی و درجه بندی لایه سرک (PASER)[2] در سال 2015، در حدود 24 فیصد سرک های پخته شبکهٔ استراتیژیک سرک به حفظ و مراقبت PASER درجه (7)، 19 فیصد به حفظ و مراقبت PASER درجه (6)، 12 فیصد به حفظ و مراقبت PASER درجه (5)، و 20 فیصد به درجاتِ (4) و (3) نیاز دارند. مصرف تخمینی کلی برای

[1] برنامه اتصال مردم افغانستان (KAC) که توسط شعبه انکشاف بین المللی (DFID) تمویل شده، در نیمه دومی سال 2015، یک سروی ارزیابی و درجه بندی لایه سرک از اکثریتِ شاهراه های ملی افغانستان را انجام داد. نتایج سروی برای سال 2018 تحلیل و بررسی گردید.

حفظ و مراقبت سرک های پخته از شبکه استراتیژیک سرک 100 میلیون دالر تخمین شده است. این مصارف علاوه از مصارفی می‌باشند که با پروژهٔ جاری برنامهٔ مدیریت دارایی سرک (RAMP) توأم است.

بکس 3: ارزیابی و درجه بندی لایه سرک (PASER)

ارزیابی و درجه بندی لایه سرک (PASER)[2] یک میتود بصری سروی است که برای ارزیابی حالت سرک ها استفاده می‌شود. این میتود توسط پوهنتون مرکز معلومات ترانسپورتی ویسکونسین ساخته شده است. برای ارزیابی حالت سرک این یک میتود ساده، مؤثر و سازگار می‌باشد. ارزیابی و درجه بندی لایه سرک (PASER) نواقص، تغیرات شکل، درزها، حفره ها، و پینه ها بالای سرک با چشم معاینه کرده تا حالت سرک را ارزیابی نماید. سیستم درجه بندی PASER بالای یک مقیاس که از 1 الی 10 درجه داشته، استوار است که درجه 10 حالت عالی سرک را نشان میدهد.

سطح درجه بندی PASER	حفظ و مراقبت مورد نیاز
9 و 10	نیاز به حفظ و مراقبت وجود ندارد
8	نیاز به حفظ و مرقبت اندکی یا هیچ
7	حفظ و مراقبت روزمره، درزگیری و پینه کاری کوچک
5 و 6	معالجاتِ محافظتی (روکاری)
3 و 4	اصلاحات بنیادی و همطراز کردن (پوشش اضافی یا استعمال مجدد مواد اضافی)
1 و 2	بازسازی

هنگامیکه سطح درجه PASER سقوط کرده مصارف ترمیم افزاییش می‌یابد. زمانی‌که حالت از درجه (7) به درجه (6) سقوط می‌کند، مصارف ترمیم از دوبرابر بیشتر می‌شود. وقتیکه حالت از درجه (6) به درجه (5) پایین آمده، مصارف پانزده برابر افزایش می‌یابد.

پروژه مدیریت دارایی سرک (RAMP)

پروژه مدیریت دارایی سرک یک اقدام 60 میلیون دالری است که توسط بانک انکشاف آسیایی (ADB) تمویل شده است. پروژه در نظر دارد تا در امتداد شاهراه کابل - جلال آباد که 140 کیلومتر طول داشته و قسمت جنوب شرقی سرک حلقوی که در حدود 450 کیلومتر وسعت دارد، حفظ و مراقبت دورانی را انجام دهد. زوالِ شدید هردو شاهراه (ارزیابی و درجه بندی لایهٔ سرک به درجات 4 و 5) که بنابر نبود حفظ و مراقبت کافی بوجود آمده، سبب شده که هر کیلومتر با مصرف تخمینی 103,000 دالر کاملاً پخته و بازسازی گردد. قابل ذکر است که هشت پُل در شاهراه کابل – کندهار بنابر نبود حفظ و مراقبت و حملات عناصر ضد حکومت نیاز شدید به بازسازی دارد. مصرف بازسازی پُل ها 15 میلیون دالر تخمین شده که توسط پروژه مدیریت دارایی سرک (RAMP) تحت پوشش قرار داده نشده است و قرار است که در سال 2019 تکمیل گردد.

میتوان فرض کرد که در طول مدتِ این استراتیژی 15 فیصد از طول سرک های پخته از حالت خوب به حالت میانه سقوط خواهد کرد که به حفظ و مراقبت دورانی نیاز دارد. به این معنی که هر سال اضافف از 230 کیلومتر به مصرف تخمینی 9.2 میلیون دالر در سال، یا مصرف کلی 46 میلیون دالر در پنج سال نیاز دارد. این مصرف کلی حفظ و مراقبت دورانی از شبکهٔ استراتیژیک سرک (SRN) پخته در افغانستان طی مدتِ پنج ساله به 146 میلیون دالر می‌رسد که شامل تمام کارهای ناتمام میباشد.

برای اینکه مصارف حفظ و مراقبت سرک به حد اقل کاهش داده شود، ایجاب میکند که در آغاز برنامه پنج ساله منابع بیشتر برای حفظ و مراقبت به وزارت فواید عامه تخصیص داده شود تا بر کارهای ناتمام شده حفظ و مراقبت غلبه یابد.

برای اینکه مالیات کافی تضمین گردد، وزارت فواید عامه از همکاران بین المللی خویش طالب کمک خواهد شد.

برنامهٔ حفظ و مراقبت روزمره

مصارف تخمینی حفظ و مراقبت روزمره سرک های پخته در امتداد شبکه استراتیژیک سرک؛ که طبق ارزیابی و درجه بندی لایه سرک (PASER) در درجات (7) الی (10) قرار داشته، بر اساس مصرفی استوار است که برای حفظ و مراقبت روزمره از 40 فیصد از سرک های پخته در دو سال اولی این استراتیژی تعیین شده است. ساحات های حقیقی که به حفظ و مراقبت روزمره نیاز دارند طی سه سال اخیر این استراتیژی افزایش خواهد یافت. اعمار جدید سرک های بازسازی شده بطور دورانی حفظ و مراقبت شده و آنرا بطور موثر منعکس می‌سازد. اوسط سالانه سرک های که باید بطور روزمره حفظ و مراقبت شوند ، 3,900 کیلو متر تخمین شده است.

مصرف کلی حفظ و مراقبت روزمره در هر سال بر اساس مصرف یونت 1,500 دالر فی کیلومتر تخمین شده است. به این معنی که مصرف کلی حفظ و مراقبت روزمره در طول پنج سال 29 میلیون دالر است.

برنامه حفظ و مراقبت عاجل

فعالیت های حفظ و مراقبت عاجل شامل نوع حوادث ناشی از عدم کفایت انجینری یا حفظ و مراقبت، و حوادث طبیعی بشمول آب و هوا را دربر می‌گیرد.

ایجاد سیستم و وسایل کاهش خطرِ حفظ و مراقبت عاجل، خطراتِ را که با انواع متعدد حوادث ناشی از دلایل طبیعی یکجا می‌باشند، کم خواهد ساخت. این امرشامل حوادث عاجل به سبب سقوط سنگ، خطراتِ کنار سرک یا حوادث وابسته با آب و هوای شدید مثل برف کوچ ها می‌باشد.

علاوه براین، معاینهٔ سالانه از سرک ها و ساختارهای سرک خطراتِ را کاهش خواهد داد که با بی کفایتی های ساختارها یا حفظ و مراقبت نامناسب همراه می‌باشند.

اکنون، تونل سالنگ بخشِ اعظم از وجوه مالی را که برای حفظ و مراقبت تخصیص یافته، حاصل نموده تا در جریان ماهای زمستان استفاده متداوم از تونل را تضمین نماید. مصارف طوری تخمین شده که در حدود 5 میلیون دالر هر سال برای تونل سالنگ تخصیص داده می‌شود. نیازهای باقیمانده کشور 4 میلیون دالر فی سال تخمین شده است. از سالهای 2019 – 2023، مصارف تخمینی کلی حفظ و مراقبت عاجل 50 میلیون دالر برآورد شده است.

برای حفظ و مراقبت کافی سرک های پخته از شبکه استراتیژیک سرک (SRN)، مصارف تخمینی کلی 225 میلیون دالر برآورد شده است تا از سالهای 2019 – 2023 تمام کارهای ناتمام حفظ و مراقبت و کارهای جدید حفظ و مراقبت را تحت پوشش قرار دهد. این امر شامل تخمیناً 146 میلیون دالر جهت حفظ و مراقبتدورانی، 29 میلیون دالر برای حفظ و مراقبت روزمره، و 50 میلیون دالر بخاطری حفظ و مراقبت عاجل می‌باشد.

بکس 4: قوای کار: یک بخش متممه سکتور خصوصی

وزارت فواید عامه (MPW) بر سکتور خصوصی و اثرات آن بالای انکشاف و حفظ و مراقبت سکتور سرک باور کامل داشته، نقش این سکتور در حکم طرف قرارداد یا بقسم شریک همکار خواهد بود. وزارت می داند که امروز سکتور خصوصی بشمول وضعیت امنیتی و ظرفیت های ضعیف به یکتعداد چالش ها روبرو است. این امر باعث تعویق دراز مدت در تطبیق پروژه در سکتور خصوصی می‌شود.

با توجه به این چالش ها، و مصارف بلند مواد ساختمانی که تا حد بیشتر به علت وضعیت امنیتی پدید آمده، وزارت فواید عامه در نظر دارد تا ازطریق قوای کار خویش که یک بازوی اجرایی وزارت را تشکیل داده و بالای حفظ و مراقبت دورانی و روزمره متمرکز است، خلای سکتور خصوصی را تکمیل نماید.
قوای کار برای قراردادها با سکتور خصوصی رقابت نخواهد کرد، بلکه بجای آن بخاطر تطبیق پروژه های مختلف، از طریق تخصیصاتِ حکومتی تمویل خواهد شد. کار آن با پروژه های که توسط سکتور خصوصی تطبیق شده، موازی پیش خواهد رفت. این امر کمک خواهد کرد تا تطبیق حفظ و مراقبت سرک در افغانستان که بسیار ضروری است، سرعت گرفته، و همچنان در شبکهٔ استراتیژیک افغانستان در کاهش فعالیت های ناتمام حفظ و مراقبت کمک خواهد کرد.

برای عملی کردن قوای کار، حکومت جمهوری اسلامی افغانستان برای تأسیس آن 6 میلیون دالر از طریق وزارت فواید عامه تخصیص داده است. این تخصیص بخاطر تجهیز کافی قوای کار و ایجاد سیستم های مورد نیاز برای عملیات آن، بشمول نظارت و کنترول استفاده خواهد شد. برعلاوه، وزارت فواید عامه از قبل قوای کار را در تشکیل انتقالی خویش گنجانده است. وزارت همچنان میکانیزم های مورد نیاز را ایجاد نموده تا عملیات مؤثر آن همراه با کنترول کافی حسابدهی را تضمین نماید.

با مساعی مشترک، قوای کار و سکتور خصوصی یقینی خواهد ساخت که شبکهٔ استراتیژیک سرک افغانستان بطور کافی حفظ و مراقبت خواهد شد.

3.2. ابتکار حفظ و مراقبت سرک های خامه

طول تخمینی سرک های جغلی یا خاکی در افغانستان در حدود 10,500 کیلومتر است که شاهراه های ملی، سرک های ولایتی و سرک های ولسوالی در آن شامل می‌باشد. اکثریتِ از سرک های خامه سرک های ولسوالی هستند که بیشتر از 95 فیصد این سرک ها را تشکیل می‌دهد.

وزارت فواید عامه مصارف حفظ و مراقبت سرک های جغلی را تحلیل نموده و به این نتیجه رسید که **حفظ و مراقبت دورانی سرک های جغلی در اکثریت این سرک ها ناپایدار** می‌باشد. علاوه ازین، با توجه به اثرات محیطی که با جغل اندازی مجدد همراه است و اثر محدود که بنابر کیفیت جغل و شرایط آب و هوا داشت، وزارت فواید عامه به این نتیجه رسید که جغل اندازی مجدد یک روشی است که باید از بر مبنای یک مطالعهٔ دقیق در افغانستان استفاده شود.

اکنون وزارت فواید عامه در رابطه با مستحکم ساختن بعضی سرک های جغلی، روش های متعدد را بررسی نموده، و برای سرک های با حجم ترافیک پایین انواع مختلف مواد و میتودهای ساختمانی را آزمایش می‌کند. در صورتیکه روش های دیگر امکان پذیر ثابت شد، وزارت فواید عامه با برنامه های حفظ و مراقبت مشخص به سرک های با حجم ترافیک پایین، پیش خواهد رفت.

در عین زمان، وزارت فواید عامه به سرک های جغلی و خاکی توجه خواهد نمود تا محقق سازد که سرک های مذکور قابل عبور و مصؤن هستند. بنابرین، برای سرک های خام، ابتکار حفظ و مراقبت وزارت فواید عامه ازطریق تضمین استفاده مصئون و متداوم آن، بالای حفظ و مراقبت روزمره این سرک ها توجه خویش را متمرکز خواهد کرد. درین زمان تنها یک آمادگی کوچک گرفته خواهد شد تا بعضی از سرک های بسیار مهم، دوباره جغل اندازی شود. این برنامه با پوهنتون اوهایو مشترکاً تطبیق خواهد شد.

برنامهٔ حفظ و مراقبت روزمرهٔ سرک های خامه

براساس مصرف 500 دالر فی کیلومتر در سال که برای حفظ و مراقبت روزمره از سرک های خامه تخمین شده است، وزارت فواید عامه برنامه کلی حفظ و مراقبت سالانه از سرک های خام را 6 میلیون دالر برآورد می‌کند. بنابرین، مصرف کلی برنامه از سالهای 2019 – 2023 به مقدار 30 میلیون دالر تخمین شده و ازطریق سرمایه گذاری های کوچک و شوراهای انکشافی جامعه (CDCs)هر کدام که ممکن بود، تطبیق خواهد شد.

توقع می‌رود که برنامه هر سال در حدود 2,100 کارگر فنی و غیرفنی را استخدام نموده و از طریق شوراهای انکشافی جامعه یا استخدام مستقیم، به سطح ولایتی تطبیق خواهد شد.

برنامه حفظ و مراقبت دورانی سرک های خامه

برای جغل اندازی مجدد از بعضی بخش های مهم سرک های خامه، آمادگی ها گرفته شده است تا استفاده های کافی از سرک های مذکور را تا وقتی تأمین نماید که یک راه حل بهتر و پایدار و قابل تطبیق به آن پیدا شود. برای این برنامه سالانه 5 میلیون دالر در نظر است تا در هر سال 300 کیلومتر سرک های جغلی را تحت پوشش قرار دهد. مصرف کلی پنج ساله این برنامه 25 میلیون دالر است.

برای تضمین حفظ و مراقبت مثمر از شبکهٔ استراتیژیک سرک (SRN)، از 2019 - 2023 طی مدت پنج سال تخمیناً 280 میلیون دالر نیاز است. این مصارف شامل 225 میلیون دالر برای حفظ و مراقبت روزمره در هرسال، حفظ و مراقبت دورانی و حفظ و مراقبت عاجل از سرک های پخته می‌باشد، برعلاوه از کار های ناتمام حفظ و مراقبت که اکنون موجود است. این امر همچنان شامل 11 میلیون دالر برای برنامه حفظ و مراقبت سالانه از سرک های خامه نیز می‌باشد که جمله 55 میلیون دالر می‌شود.

افزایش مصئونیت سرک

مصئونیت سرک یک امر چند بعدی است که به دخالت وسیع اشخاص متخصص و ادارات ذیدخل نیاز دارد. در حالیکه مصئونیت یک شاخص اساسی کیفیت شبکه سرک را تشکیل می‌دهد. مصئونیت سرک توجه زیادی از طرف وزارت فواید عامه یا همکاران انکشافی بین المللی را بخود جلب نکرده است. این از سبب نگرانی های است که در باره انکشاف شبکه استراتیژیک سرک و حفظ و مراقبت آن وجود دارد. بنابر مصئونیت ضعیف سرک، افغانستان سالانه در حدود 746 میلیون دالر از دست می‌دهد.

این استراتژی در نظر دارد نقطه شروع برای اطمینان از این باشد که مصئونیت سرک یکی از اولویت هایی است که باید به طور کامل و موثر مورد توجه قرار گیرد. این امر شامل دو طرح اصلی برای کمک به بهبود امنیت سرک در افغانستان است. در ذیل خلاصه ای این ابتکارات است.

1. محلات خطرناک با خطر بلند بطور کافی کاهش داده شود

وظیفهٔ مصئونیت سرک در تشکیل انتقالی وزارت فواید عامه تشکیل و گنجانیده شده است. سیستم های وابسته با مصئونیت سرک طوریکه تحت ابتکار *"ایجاد ظرفیت نهادی وزارت فواید عامه"* مورد بحث قرار گرفته، ایجاد خواهد شد. این ابتکار با تطبیق اقداماتِ مصئونیت سرک سروکار دارد که تعیین نقطه مبنا (benchmarking) برای شرایط مصئونیت سرک از طریق یک بررسی مصئونیت سرک و ایجاد و تطبیق اقداماتِ کاهش مصئونیت سرک، در آن شامل می‌باشند. در ذیل یک خلاصهٔ اقدامات تحت این ابتکار ذکر شده است.

1.1. بررسی مصئونیت سرک

افغانستان تا فعلا بررسی دقیق مصئونیت سرک را انجام نداده، و نه هم بخاطر جمع آوری ارقام و مدیریت حوادث یک سیستم کافی را داشته است. این اقدام شامل نخستین بررسی مصئونیت سرک از شبکه استراتیژیک سرک در افغانستان می‌باشد. نتایج بررسی بمنظور ایجادِ برنامهٔ اقدام کاهش برای وزارت فواید عامه، استفاده خواهد شد.

1.2. برنامه سالانهٔ اقداماتِ کاهش مصئونیت سرک

بررسی مصئونیت سرک از شبکه استراتیژیک سرک، خطرات موجوده مصئونیت سرک در امتداد شبکه استراتیژیک سرک را بر مبنای معیارات ارزیابی خواهد کرد. وزارت فواید عامه از این نتایج استفاده خواهد کرد تا یک برنامهٔ سالانه اقداماتِ کاهش مصئونیت سرک را بمنظور تطبیق ایجاد نماید.
برای اینکه در شبکهٔ استراتیژیک سرک از بهبودِ شرایط مصئونیت سرک اطمینان حاصل گردد، تا ختم بررسی مصئونیت وزارت فواید عامه نیاز حد اقل سالانه برای تطبیق برنامه را 4 میلیون دالر، یا اوسط 120,000 دالر فی ولایت تخمین کرده است. مصرف کلی از پنج سال برنامه 20 میلیون دالر تخمین شده است.

مصرف کلی این ابتکار که در امتداد شبکهٔ استراتیژیک سرک "محلات خطرناک با خطر بلند کاهش داده شود"، برای مدت پنج سال 20 میلیون دالر تخمین شده تا مصارف حد اقلی را تحت پوشش قرار داده که برای تطبیق برنامه های سالانه اقداماتِ کاهش دهنده برآورد شده اند. این علاوه از مصارفی است که برای نخستین بررسی مصؤنیت سرک که قرار است در سال 2019 انجام داده شود، تحت گُسترش محوطه کاری سیستم مدیریت دارایی سرک (RAMS) شامل شده است.

2. اتخاذ رویکرد جامع برای مصئونیت سرک

متغیر های مختلفی وجود دارند که بالای مصئونیت سرک اثر می‌گذارند. این پدیده‌ها می‌توانند بقسم متغیر های سرک، متغیر استفاده کنندهٔ سرک و متغیر وابسته به واسطهٔ نقلیه مشخص گردد. این برنامه اقداماتِ کاهش دهنده، اثرات سرک بالای مصئونیت، را بیان خواهد کرد. این استراتیژی با بیان بعضی از متغیر های وابسته با واسطهٔ نقلیه و استفاده کننده گان سرک سروکار دارد. این امر شامل دو ابتکار می‌باشد، یکی آن برای متغیر های وابسته به واسطهٔ نقلیه، و دیگری برای متغیر های استفاده کننده گان سرک، آماده شده است. در ذیل یک خلاصه این ابتکارات ذکر شده است.

2.1. افزایش مصئونیت واسطه نقلیه

متحول های وابسته به واسطهٔ نقلیه تقریباً 5 فیصد ا ز تمام حوادث سرک را تشکیل می‌دهد. معاینهٔ درست وسایط نقلیه می‌تواند مصئونیت سرک ها را بیشتر سازد، چون با معاینهٔ دقیق، واسایط نقلیهٔ که از نظر میخانیکی ناقص باشند، بر سرک اجاز داده نمی‌شوند. این ابتکار که تحت نظر وزارت فواید عامه قرار نداشته ولی بقسم یک بخش روش همه جانبه برای مصئونیت سرک در استراتیژی شامل شده، یک برنامه برای معاینهٔ تخنیکی وسایط نقلیه را دارا می‌باشد. این برنامه با افزایش معاینهٔ واسطهٔ نقلیه در افغانستان ایجاد شده که شامل مقررات برای معاینهٔ پیش از جوازدهی و معاینات تصادفی در ساحه، می‌باشد.

روی معاینه قبل از جوازدهی همراه با ابتکار استیکر (برچسب) توسط وزارت فواید عامه اقدام صورت گرفته است. این امرشامل تجهیز 5 مرکز برای معاینه قبل از جوازدهی در افغانستان می‌باشد. موضوع مورد بحث این پروژه عبارت از مرجع تطبیق آن است؛ و آن اینکه این ابتکار توسط و. ف. ع. تطبیق خواهد شد یا کدام مرجع دیگر.

این ابتکارهکذا شامل مقررات جهت آموزش و تجهیز تیم های معاینات ساحوی نیز می‌باشد تا معاینات تصادفی موسمی از وسایط نقلیه را انجام دهند. وزارت فواید عامه، وزارت ترانسپورت و وزارت امور داخله فعالیت های وابسته با معاینات ساحوی را انجام خواهند داد. مصرف متوقعه برنامه 2.5 میلیون دالر است که توقع می‌رود در سال 2020 تکمیل گردد.

2.2. افزایش مصئونیت استفاده کننده گان سرک

هرچند راننده ها، عابرین سواره یا پیاده، تقریباً همهٔ استفاده کننده گان مردم اند. عوامل بشری علت اکثریت حوادث سرک را تشکیل می‌دهند. بنا بر این آگاهی عمومی یک بخش اساسی از هر استراتیژی مصونیت سرک را تشکیل می‌دهد. این ابتکار شامل دو برنامه می‌باشد.

و ارتباط و آگاهی عامه

این برنامه متشکل از دو بخش است:

- آگاهی اطفال از طریق مکاتب
- آگاهی مردم عام از طریق رسانه ها (جمعی و اجتماعی) تجمعات و گردهمایی ها

وزارت فواید عامه با وزارت معارف کار خواهد نمود تا مواد مصئونیت استفاده کننده سرک را تهیه نموده تا سطح آگاهی دانش آموزان مکتب را افزایش دهد. بخش دیگر بخاطر مصئونیت سرک، عبارت از کمپاین های رسانه ی خواهد بود و شامل تلویزیون، رادیو، اعلاناتِ کنار سرک و رسانه های اجتماعی خواهد بود.

وزارت فواید عامه مصرف برنامه را برای مدتِ پنج سال در حدود 1.50 میلیون دالر تخمین می‌کند.

برنامهٔ تنفیذ قانون

اجراأت پولیس جهت تنظیم رفتار رانندگان اقدامیست مفید. تنظیم موثر قوانین و مقررات ترافیک تحقق قانون را در پی داشته و از سوء رفتارها جلو گیری خواهد کرد. این برنامه جهت افزایش میزان موثریت اجراأت پولیس آماده گردیده که علاوه بر رفتار نامناسب رانندگی، بالای واسطه نقلیه و جوازدهی رانندگی نیز به شکل موثر تاثیر خواهد داشت. این برنامه که اصلاً توسط پولیس در همکاری با وزارت فواید عامه عملی شده، محلات تلاشی اتفاقی را ایجاد نموده تا در بارهٔ جواز سیر واسطه نقلیه و لیسنس دریور، اطمینان حاصل نماید. جهت تطبیق این برنامه هیچ تمویل اضافی در نظر گرفته نشده است.

برای *"اتخاذ یک روش همه جانبه بمنظور مصؤنیت سرک"* ، سه برنامه منحیث یک بخش استراتیژی وزارت فواید عامه عملی خواهد شد. مصرف کلی هر سه برنامه طی پنج سال مدتِ تطبیق، 4 میلیون دالر تخمین شده است.

خلاصه استراتیژی وزارت فواید عامه سال 2019 – 2023

در ذیل خلاصه استراتیژی وزارت فواید عامه از سالهای 2019 – 2023 است که براساس اهداف ذکر شده است.

A. **هدف:** تضمین پ سرمایه گذاری ایدار سرک

جدول 3: خلاصه استراتیژی ها، ابتکارات و اقدامات بخاطر تضمین پایداری سرمایه گذاری سرک

استراتیژی	ابتکار	اقدام	مصرف (میلیون)	
			دالر	افغانی
ایجاد ظرفیت مسلکی و نهادی وزارت فواید عامه	ایجاد چارچوب قانونی وزارت فواید عامه	استراتیژی ملی سکتور ترانسپورت	Inc.[3]	
		قانون و مقررات وزارت فواید عامه		
	بهبود تشکیل سازمانی وزارت فواید عامه و همآهنگی بین الاداری	انتقال ساختاری وزارت فواید عامه	Inc.	
		ایجاد میکانیزم های همآهنگی بین الاداری		
	ایجاد سیستم ها برای وظایف تخصصی در وزارت فواید عامه	ایجاد وظایف تخنیکی اختصاصی	13	
		ایجاد وظایف حمایوی اختصاصی	1nc.	
	ایجاد ظرفیت مسلکی کارمندان وزارت فواید عامه	آموزش های تخصصی به کارمندان وزارت فواید عامه	Inc.	
		ایجاد مهارت های عمومی و اختصاصی در وزارت فواید عامه	0,25	
	بهبود محیط کاری در وزارت فواید عامه	بازسازی و تجهیز وزارت فواید عامه	2	
		اعمار تعمیر دفتری جدید برای وزارت فواید عامه	10	
بهبود پایداری مالی سکتور سرک	افزایش تمویل حکومتی برای سکتور سرک	ارائیه پشنهادات پالیسی برای فیس ها و مالیات سرک	3	
		تطبیق ابتکارات شناسایی شده برای تهیه عواید		
	مشارکت های عامه – خصوصی در سکتور سرک	ایجاد چارچوب قانونی و نهادی برای مشارکت عامه - خصوصی	5	
		شناسایی و تطبیقِ ابتکارات آزمایشی مشارکت عامه - خصوصی		
مجموعه فرعی تضمین کردن پایداری سرمایه گذاری سرک (دالر)			**33.25**	

[2] مصرف بقسم یک بخش از اقدام دیگر شامل ساخته شده است.

B. هدف: افزایش دسترسی و پوشش شبکه سرک

جدول 4: خلاصه ستراتیژی ها، ابتکارات و اقدامات جهت افزایش دسترسی و اتصال شبکهٔ سرک

ستراتیژی	ابتکار	اقدام	مصرف (میلیون)	
			دالر	افغانی
تقویت دهلیزهای اقتصادی "تجارت اولیه" افغانستان	اتصال و دسترسی شاهراه های ملی	تکمیل نمودن سرک حلقوی	700	
		دهلیز شرقی - غربی	530	
		دهلیز شمالی – جنوبی، از کندهار الی مزار شریف	550	
		سرک کابل – جلال آباد (بگرامی – ساپاری – سُرخرود)	150	
		مطالعه امکان سنجی و دیزاین دهلیزهای شمالی – جنوبی (جوزجان الی نیمروز/ یکاولنگ/ کندهار/ لشکرگاه – بهرام شاه)	15	
		مطالعه امکان سنجی برای شاهراه کابل - تورخم	5	
		برنامه بازسازی شاهراه ملی و مواصلات بین المللی	420	
		برنامه استراحت گاه در شاهراه ملی	10	
	ابتکار کاهش ازدحام	گذرگاه فرعی هرات	12	
		سرک حلقوی کابل	540	
		ایجاد برنامهٔ انکشاف جادهٔ فرعی شهری	20	
		بازسازی سرک بامیان الی بغلان و سرک تونل سالنگ	250	
		مطالعهٔ امکان سنجی تونل جدید سالنگ	20	
افزایش اتصال و دسترسی محلی	انکشاف سرک ولایتی	برنامهٔ اعمار و ترفیع سرک ولایتی	210	
		برنامهٔ بازسازی سرک ولایتی	87	
	افزایش دسترسی و اتصال بسطح ولسوالی	برنامهٔ بهبود دسترسی به سطح ولسوالی	52	
		بازسازی سرک های پخته ولسوالی	220	
تضمین حفظ و مراقبت مثمر سرک	حفظ و مراقبت سرک پخته	برنامه حفظ و مراقبت دورانی	146	
		برنامه حفظ و مراقبت روزمره	29	
		برنامه حفظ و مراقبت عاجل	50	
	حفظ و مراقبت سرک های خامه	برنامه حفظ و مراقبت روزمره از سرک های خامه	30	

		برنامه حفظ و مراقبت دورانی از سرک های خامه	25	
مجموعه فرعی بیشتر ساختن دسترسی و پوشش شبکه سرک (دالر)			**4,071**	

C. **هدف:** افزایش مصئونیت سرک

جدول 5: خلاصه استراتیژی ها، ابتکارات، و اقدامات برای بیشتر ساختن مصئونیت سرک

ستراتیژی	**ابتکار**	**اقدام**	**مصرف (میلیون)**	
			دالر	**افغانی**
کاهش محلات خطرناک مقرون به خطر بلند به شکل مثمر	بررسی مصئونیت سرک	انجام یک بررسی مصئونیت شبکه استراتیژیک سرک	Inc.	
	کاهش سالانه مصئونیت سرک	ایجاد و تطبیق برنامهٔ سالانه اقداماتِ کاهش دهنده مصئونیت	20	
اتخاذ رویکرد جامع بخاطر مصئونیت سرک	ارتقای مصئونیت وسایط نقلیه	برنامه معاینه واسطه نقلیه	2.5	
	افزایش مصئونیت استفاده کننده گان سرک	آگاهی و ارتباط عامه	1.50	
		برنامهٔ تنفیذ قانون	Inc.	
مجموعه فرعی افزایش مصئونیت سرک (دالر)			**24**	

1.1. خلاصه مصارف استراتیژی وزارت فواید عامه (2019 – 2023) از لحاذ هدف پالیسی

مصرف کلی استراتیژی وزارت فواید عامه (2019 – 2023) طی چارچوب زمانی 5 ساله در حدود 3.86 بیلیون دالر تخمین شده است. جدول 6 یک خلاصه مصارف از لحاذ هدف را ارائه می‌کند.

جدول 6: خلاصه مصارف استراتیژی وزارت فواید عامه (2019 – 2023) از لحاذ اهداف (دالر آیالات متحده).

هدف	مصرف تخمین (میلیون)	
	دالر	افغانی
تضمین سرمایه گذاری پایدار سرک	33.25	
افزایش دسترسی و اتصال شبکه سرک	4,071	
افزایش مصئونیت سرک	24	
مصرف کلی	**4,128.25**	

تجدید پلان استراتیژیک

تجدید پلان استراتیژیک

اکنون وزارت فواید عامه در حال سپری نمودن پروسه اصلاحات و تحول است. توقع می‌رود که این تحول ظرف دو سال تکمیل گردد. علاوه بر این، وضعیت موجود بر مبنای آمار موجودمربوط به طول و وضعیت سرک‌ها، و همچنان ارقام مربوط به ساختارهای سرک، به توجه جدیدی و سرتاسری نیاز دارد. وزارت فواید عامه در جریان ایجاد سیستم های اساسی قرار داشته و باید تمام کارهای مربوطه را ظرف دو سال به پایان برساند تا بخاطر اهداف پلانگذاری و مثمریت ارقام اطمینان حاصل نماید.

چارچوب زمانی پلانگذاری که درین استراتیژی (2019 – 2023) ارائیه شده، درست و مناسب است. چارچوب مذکور به این هدف تعیین شده تا شرایط ایجاد و بهبود شبکهٔ استراتیژیک سرک را مطابق با شرایط عینی به شکل خوب رده بندی و ممکن سازد تا مسیرهای آینده را تعیین و روند تطبیق را به درستی هدایت نماید.

با درکِ این واقعیت، وزارت فواید عامه نقاط ضعفی که شاید بخش های مختلف استراتیژی را متأثر سازد، این سند را ظرف دو سال آینده بازدید و تصحیح خواهد کرد.

چارچوب نظارت و ارزیابی وزارت فواید عامه (2019 – 2023)

چارچوب نظارت و ارزیابی وزارت فوعاید عامه (2019 – 2023)

هدف	استراتیژی	ابتکار	اقدام	شاخص	مقصد
تضمین سرمایه گذاری پایدار سرک	ایجاد ظرفیت بشری و نهادی وزارت فواید عامه	ایجاد چارچوب تنظیمی وزارت فواید عامه	استراتیژی ملی سکتور ترانسپورت	تعداد مأموریت های اداراتِ سکتور ترانسپورت	مأموریت های جدید که برای 6 اداره تعیین شده اند
			قانون و مقررات وزارت فواید عامه	تعداد قوانین و مقررات	یک قانون و 3 مقرره
		ارتقای تشکیل سازمانی وزارت فواید عامه و هماهنگی بین الاداری	تکمیل نمودنِ انتقالی وزارت فواید عامه	تعدادِ وظایف باز سازی شده که در مرحله تحول تشکیل گردیده اند	چهار وظیفه مجدداً سازماندهی شده اند
			ایجاد میکانیزم های هماهنگی بین الاداری	تعدادِ میکانیزم های هماهنگی که ایجاد شده اند	چهار میکانیزم اصلی با همکاران ایجاد شده اند
		ایجاد سیستم ها برای وظایف اختصاصی وزارت فواید عامه	ایجاد سیستم ها برای وظایف اختصاصی تخنیکی	تعدادِ سیستم های تخنیکی اختصاصی که ایجاد شده اند	هفت سیستم تخنیکی
			ایجاد سیستم ها برای وظایف حمایوی اختصاصی	تعداد سیستم های حمایوی اختصاصی که ایجاد شده اند	سه سیستم حمایوی اختصاصی
		ایجاد ظرفیت کارمندان وزارت فواید عامه	فراهم ساختن آموزش سیستم های اختصاصی	فیصدی کارمندان وزارت فواید عامه که آموزش را حاصل نموده اند	80 فیصد
			ارتقأی مهارت های عمومی و اختصاصی از کارمندان وزارت فواید عامه	تعداد کارمندان ورزیده	400 تن با 20% زنان
	افزایش پایداری مالی سکتور سرک	افزایش تمویل مالی سکتور سرک	ایجاد پالیسی های ملی در رابطه با فیس ها و مالیات سرک	تعداد تصامیم پالیسی که تدوین شده اند	سه تصمیم پالیسی
			حمایت از تطبیق ابتکارات تولید عواید	تعداد ابتکارات که تطبیق شده اند	دو ابتکار
		مشارکت عامه خصوصی	ایجاد چارچوب قانونی و سازمانی	تعداد قوانین و ابزار که تشکیل شده اند	یک قانون، یک مقرره و یک ابزار
			تعیین و تطبیق ابتکا مشارکت عامه - خصوصی	تعداد ابتکاراتی که تطبیق شده اند	دو ابتکار مشارکت عامه - خصوصی
افزایش دسترسی و اتصال شبکه سرک	تقویت دهلیزهای اساسی اقتصادی و تجارتی افغانستان	اتصال و دسترسی شاهراه ملی	تکمیل سرک حلقوی	تعداد کیلومتر که اعمار شده است	233 کیلومتر
			دهلیز شرق - غرب	تعداد کیلومتر که اعمار شده است	440 کیلومتر

			دهلیز شمال – جنوب کندهار الی مزار شریف	تعداد کیلومتر که اعمار شده است	520 کیلومتر، که از آن جمله 360 کیلومتر اعمار سرک جدید و 160 کیلومتر بازسازی است
			سرک سپری کابل – جلال آباد	تعداد کیلومتر که اعمار شده است	150 کیلومتر
			مطالعه امکان سنجی و دیزاین دهلیز شمال – جنوب، جوزجان الی نیمروز	تعداد کیلومتر که مطالعه امکان سنجی و دیزان آن صورت گرفته است	649
			برنامهٔ بازسازی شاهراه های ملی و مواصلات بین المللی	تعداد کیلومتر سرکی که بازسازی شده است	930 کیلومتر
		ابتکار کاهش ازدحام	گذرگاه فرعی هرات	تعداد کیلومتر سرکی که اعمار شده است	25 کیلومتر
			سرک حلقوی کابل	تعداد کیلومتر سرکی که اعمار شده است	117 کیلومتر
			بازسازی سرک بامیان الی بغلان، سرک و تونل سالنگ	تعداد کیلومتر سرک اعمار شده و تعداد کیلومتر سرک بازسازی شده	164 کیلومتر اعمار شده و 930 کیلومتر بازسازی شده
			مطالعه امکان سنجی و دیزاین تونل جدید سالنگ	تعداد تونل های بدیل که مطالعه امکان سنجی آنها صورت گرفته است	سه بدیل با یک دیزاین
	افزایش قابل ملاحظه اتصال	انکشاف سرک ولایتی	برنامه اعمار و ارتقای سرک ولایتی	تعداد کیلومتر سرکی که اعمار یا بازسازی شده است	507 کیلومتر اعمار یا ارتقاء نموده است
			برنامهٔ بازسازی سرک ولایتی	تعداد کیلومتر سرکی که اعمار یا بازسازی شده است	280 کیلومتر بازسازی شده است
		افزایش دسترسی و اتصال به سطح ولسوالی	برنامه افزایش دسترسی به سطح ولسوالی	تعداد ولسوالی ها سرک های ولسوالی	0
				تعداد کیلومتر که با مواد یا میتودهای جدید پخته کاری شده اند	200
			بازسازی سرک های پخته ولسوالی	تعداد کیلومتر که بازسازی شده است	690
	تضمین حفظ و مراقبت کافی از سرک	حفظ و مراقبت سرک های پخته	برنامه حفظ و مراقبت دورانی	کیلومتر حفظ و مراقبت شده که در درجه 7 ارزیابی و درجه بندی لایه سرک قرار داشت	1,270

				کیلومتر حفظ و مراقبت شده که در درجه 6 ارزیابی و درجه بندی لایه سرک قرار داشت	1,000
				کیلومتر حفظ و مراقبت شده که در درجه 5 ارزیابی و درجه بندی لایه سرک قرار داشت	640
			برنامه حفظ و مراقبت روزمره	کیلومتر حفظ و مراقبت شده بطور سالانه که در درجات 8 الی 10 ارزیابی و درجه بندی لایه سرک قرار داشت	3,900
			برنامه حفظ و مراقبت عاجل	تعداد روزهای که تونل سالنگ در طول سال در آن بسته باشد	کمتر از 3 روز
				تعداد روزهای که سرک شبکه استراتیژیک سرک در طول سال در آن بسته باشد	کمتر از 3 روز
		حفظ و مراقبت سرک های خامه	برنامه حفظ و مراقبت روزمره سرک ها خامه	فیصدی سرک های خامه که هر سال حفظ و مراقبت شده اند	کمتر از 90 فیصد نباشد
			برنامه حفظ و مراقبت دورانی سرک خامه	کیلومتر از سرک های خامه که دوباره جغل اندازی شده اند	1,500
بیشتر ساختن مصئونیت سرک	بطور کافی کم ساختن محلاتِ خطرناک با خطر بلند	بررسی مصئونیت سرک	انجام دادن یک بررسی مصئونیت شبکه استراتیژیک سرک	شاخص های مشخص مصئونیت	نقاط مبدأ (Benchmarks) برای حالات مصئونیت شبکهٔ استراتیژیک سرک
		کاهش سالانه مصئونیت سرک	ایجاد و تطبیق برنامه سالانه از اقداماتِ کاهش دهنده مصئونیت سرک	تعداد برنامه های سالانه که ساخته شده اند	4
	اتخاذ روش جامع برای مصئونیت سرک	افزایش مصئونیت واسطه نقلیه	برنامهٔ معاینه واسطه نقلیه	تعداد مراکز معاینات واسطه نقلیه که ایجاد شده اند	5
				تعداد کمپاین های سالانه معاینات ساحوی	4
		افزایش مصئونیت استفاده کننده سرک	آگاهی و ارتباط عامه	تعداد کمپاین های سالانه ی رسانه و اعلانات	2
				تعداد شاگردانی که هرسال به آنها دسترسی پیدا می‌کند	5,000

			تحمیل	تعداد وسایط نقلیه در ختم 5 سال که جواز سیر نداشته باشند	برای تمام وسایط نقلیه از 0.1 فیصد زیاد نباشد

ضمایم

ضمیمه I: نتایج تحلیل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت ها و تهدیدات (SWOT Analysis) برای ایجادِ ستراتیژی وزارت فواید عامه (2019 – 2023)

ضمیمه II: ساختار سازمانی انتقالی از وزارت فواید عامه

ضمیمه I: نتایج تحلیل نقاط قوت، نقاط ضعف، فرصت ها و تهدیدات (SWOT Analysis) برای ایجادِ استراتیژی وزارت فواید عامه (2019 – 2023)

بخش	نقاط قوت	نقاط ضعف	فرصت ها	تهدیدات
شبکه فزیکی سرک	• بخش های بزرگِ از شبکه اعمار شده اند • سرک های خامه که افتتاح شده، قابل دسترس بوده و ترفیع داده شده اند • مواصلات ملی و بین المللی نیرومند • اکثریت مراکز بزرگ با شاهراه های ملی کافی وصل هستند • اکثریت ولایات به سرک های ولایتی دسترسی دارند • اکثریت ولسوالی ها به سرک های ولایتی دسترسی دارند	• اتصال ضعیف، بالخصوص بسطوح ملی و ولسوالی که از شبکهٔ ناقص منشا گرفته است • سرک های خامه به حفظ و مراقبت طولانی نیاز داشته و مؤثریت را بالخصوص در امتداد سرک های ملی و ولایتی کاهش داده اند. • نبود حفظ و مراقبت کافی منجر به زوال بزرگ شبکه شده و یک کار ناتمام شده بزرگ از اعمار را بوجود آورده که به بازسازی و حفظ و مراقبت دورانی نیاز دارد. • جاده های متضیق در امتداد شاهراه های ملی در نزدیکی مراکز بزرگ شهری یا در تونل سالنگ ازدحام، تأخیر و عدم مثمریترا بوجود می-آورد. • بعضی ولسوالی ها به سرک های ولسوالی دسترسی ندارند، و در عین حال بعضی ولایات به سرک های ولایتی دسترسی ندارند.	• تمویل مالی دونرها روند انکشاف را تقویت می‌کند • موقعیت عالی افغانستان در امتداد مسیرهای تجارت بین المللی	• تمویل مالی موجوده کافی نیست تا انکشاف و حفظ و مراقبت را تضمین نماید. • تأخیر در عقد قرارداد ها زمان را به تاخیر انداخته و مدت دیزاین الی اعمار را بطور قابل ملاحظه ای بیشتر می‌سازد. • وضعیت ناپایدار امنیتی موجود، تطبیق پروژه را به تأخیر می‌اندازد. • کیفیت پایین مواد و ساختمان سبب زوال سریع سرک ها میشود. • قیمت بلند مواد ساختمانی در افغانستان مانع انکشاف می‌شود. • تمویل مالی ناکافی از سکتور سرک • شرایط استقرار مجدد برای خانواده ها و جوامع در امتداد مسیرهای معین. • اثرات محیطی که با اعمار سرک و استعمال بزرگ سنگ های جغل یکجا میباشند.
مصئونیت سرک	• موجودیت سیستم معلومات جغرافیایی کاملاً پیشرفته و نقشه ها تا بررسی مصئونیت سرک را تقویت نماید.	• مصئونیت سرک یک مسله اساسی برای دونراها و وزارت فواید عامه پنداشته نشده است. • حالات مصئونیتی موجوده از سرک شناسایی نشده اند.	• تمویل مالی دونراها انکشاف را تقویت میکند. • موجودیت تمویلاتِ چند - جانبه	• یک عرصهٔ کاری چند بعدی به مساعی مشترک و همآهنگی بین ادارات مختلف نیاز دارد. • شاید یک اولویت تمویلی پنداشته نشود.

		• بررسی مصئونیت در افغانستان انجام نشده است. • ارقام حوادث بطوری کافی جمع آوری و مدیریت نمی‌شود. • پلانگذاری، دیزاین و کاهش مصئونیت سرک تقریباً وجود ندارد.	• موجودیت بهترین پرکتیک های بین المللی در رابطه با منطقه بشمول افغانستان • راپورهای حوادث وابسته با پولیس و اقداماتِ تنفیذ قانون نا کافی است. • موجودیت بهترین تجارب بین المللی مربوط به منطقه بشمول افغانستان	• در امتداد یکتعداد بخش های شبکه استراتیژیک سرک برای پولیس مشکل است که قانون را تحمیل نماید. • قبل از دادن جواز سیر، هیچ معاینه تخنیکی وسایط نقلیه صورت نمی گیرد. • برنامه های آگاهی و ارتباط عامه ناکافی استند.
ظرفیت نهادی و بشری	• یک تشکیل سازمانی انتقالی تشکیل گردید که کنترول بهتر و عملیاتِ مثمر و مؤثر را برقرار می‌سازد. • زون ها بقسم طبقات اداری محلی تأسیس گردید. • لوایح وظایف مربوط با تشکیلات انتقالی و سیستم های جدید ایجاد شد. • سیستم اختصاصی مدیریت دارایی سرک و دیزان سرک و سیستم های نظارت از پروژه در حال ایجاد قرار دارند. • برای قوای کار وظایف حفظ و مراقبت سرک ایجاد و قوای کار تشکیل شد. • وزارت فواید عامه دارای تعمیرات و یکتعداد اراضی است.. • وزارت فواید عامه مقدار بزرگ از وسایط نقلیه و ماشین آلات سنگین را در ملکیت خود دارد. • وزارت فواید عامه چند معادن جغل و فابریکات اسفالت در ملکیت خود دارد.	• چارچوب تنظیمی بسیار ضعیف. • تشکیل سازمانی انتقالی نیاز به تجدید داشته تا تشکیلات یونت های اختصاصی را تحت پوشش قرار دهد. • یکتعداد سیستم ها و ابزارهای اختصاصی یا نامکمل اند یا کهنه و تاریخ تیرشده هستند. • ظرفیت و مهارت های منابع بشری با شرایط جدید اصلاحات موافق و سازگار نیستند. • میکانیزم های همآهنگی و ارتباطات ضعیف هستند. • درج و راجستر دارایی ناکافی است. • حفظ و مراقبت ناکافی از وسایط نقلیه و تجهیزات. • حفظ و مراقبت ناکافی از تعمیرات.	• تمویل مالی دونر از ارتقأی ظرفیت و انکشاف نهادی حمایت میکند. • جامعه نیرومند تبعید شده که تحصیلات بلند دارند • موجودیت ماهرین بین المللی • تعهد سیاسی قوی برای اصلاحات • تکنالوژی معلوماتی و ارتباطی عصری که همآهنگی بین ادارات و با ادارات دیگر را ممکن می‌سازد.	• چند پارچگی وظایف مربوط به سکتور سرک بالای مثمریت و مؤثریت اثر گذاشته و صلاحیت را کم رنگ می‌سازد • شرایط امنیتی تلاش های جمع آوری ارقام را مانع می‌شود.

ضمیمه II: تشکیل سازمانی انتقالی وزارت فواید عامه